

‘ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਤਾਰਾਦੀ ਦਿਵਸ ਸਬੰਧੀ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਬੰਧੀ ਖ਼ਬਰ ਅਤੇ ਫੋਟੋਆਂ ਅੰਦਰ ਸਫ਼ਾ 3 ਉੱਤੇ ਦੇਖੋ

ਡੋਨਾਲਡ ਦਾ ਚੱਲਿਆ ‘ਟਰੰਪ’ ਕਾਰਡ

ਹੈਰਾਨਕੁਨ ਨਤੀਜਿਆਂ ‘ਚ ਬਣੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 45ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

ਹਲੇਰੀ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਖੇਰੂੰ-ਖੇਰੂੰ

ਨਿਊ ਯਾਰਕ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 45ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੋਣਗੇ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਫੇਰਬਦਲ ਕਰਦਿਆਂ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਟਰੰਪ ਨੇ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਿਲੇਰੀ ਕਲਿੰਟਨ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਛਾੜ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਵਿਚ ਫਲੋਰੀਡਾ, ਉਤਰੀ ਕੈਰੋਲੀਨਾ ਤੇ ਓਹਾਇਓ ਵਰਗੇ ਅਹਿਮ ਸੂਬਿਆਂ ਨੇ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਹਿਲੇਰੀ ਨੂੰ 218 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 276 ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਾਈਟ ਹਾਊਸ

ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ 270 ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। ਉਧਰ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨੇਟ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਪੱਕੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸਭਾ ਲਈ ਇਲਿਨੋਇਸ ਤੋਂ ਰਾਜਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਗਏ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਟਰੰਪ ਨੇ ਉਤਰੀ ਕੈਰੋਲੀਨਾ, ਉਤਰੀ ਫਲੋਰੀਡਾ, ਓਹਾਇਓ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ, ਮੋਂਟਾਨਾ, ਲੁਈਸਿਆਨਾ, ਅਕਾਹਸਸ, ਕਾਨਸਾਸ, ਉਤਰੀ ਡਕੋਟਾ, ਦੱਖਣੀ ਡਕੋਟਾ, ਟੈਕਸਾਸ, ਵਿਰਜੀਨੀਆ ਤੇ ਮਿਸ਼ੀਸਿਪੀ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹਿਲੇਰੀ ਨੇ ਓਰੇਗਨ, ਕੋਲੋਰਾਡੋ, ਵਰਜੀਨੀਆ, ਮੈਕਸੀਕੋ, ਕਨੈਕਟਿਕਟ, ਨਿਊਯਾਰਕ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਤੇ ਰੋਡ ਆਈਲੈਂਡ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ।

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 35 'ਤੇ

ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੇ ਸਿਰਜਿਆ ਇਤਿਹਾਸ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼: ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕਨ ਸੈਨੇਟ ਦੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਸਦਨ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਇੰਡੋ ਅਮੇਰਿਕਨ ਹੈ। ਦੋ ਵਾਰ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਬਣੀ ਕਮਲਾ ਦੀ ਮਾਂ ਚੇਨਈ ਤੋਂ ਅਤੇ ਪਿਓ ਜਮਾਇਕਾ ਤੋਂ ਹੈ।

51 ਸਾਲਾ ਉਮਰ ਦੀ ਕਮਲਾ ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 35 'ਤੇ

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਇਲਿਨੋਇ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਜੇਤੂ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼: ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕ ਰਾਜਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਨੇ ਇਲਿਨੋਇ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਲਈ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੇ ਐਮਹਰਸਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੇਅਰ ਪੀਟਰ ਡਿਕਿਆਨੀ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। 43 ਸਾਲਾ ਉਮਰ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਨੇ 8ਵੇਂ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਦਨ

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 35 'ਤੇ

ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ

● ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ ਅਗਲਾ ਐਲਾਨ ● ਮਾਨ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲਈ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਡ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਨੇ 10 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਸੰਤ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ, ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਵਲੋਂ ਐਲਾਨੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾਲਾ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੁਪਤ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 34 'ਤੇ

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵਲੋਂ ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਬੰਧੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ, ਜਿਹੜੀ ਰੱਦ ਮੰਨੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਨਾਲ

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 34 'ਤੇ

ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਬੋਲੇ- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਹੌਲ ਖ਼ਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿਆਂਗੇ

ਬਠਿੰਡਾ : ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਨੇ ‘ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ’ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਮਾਹੌਲ ਖ਼ਰਾਬ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗੀ।

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਲਾ ਧਨ ਕਢਾਉਣ ਦਾ ਨਵਾਂ ਜੁਮਲਾ

500-1000 ਦੇ ਨੋਟ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਬੰਦ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਨਾਂ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ 500-1000

ਦੇ ਨੋਟਾਂ 'ਤੇ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਅਚਾਨਕ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ ਦੇ ਮੂਹਰੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਮੋਦੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੋਂ ਇਹ ਨੋਟ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਅਜਿਹਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੇ ਬਲੈਕ ਮਨੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 35 'ਤੇ

COUGAR TRUCK LINES

ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਬਰੈਂਡ ਨਿਊ ਕੰਪਨੀ ਟਰੱਕਾਂ ਲਈ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਈਸਟ ਕੋਸਟ ਨੂੰ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(510) 875.3279
(510) 224.7380

JASPREET SINGH
Attorney-At-law

Loan Modification
Bankruptcy, Immigration,
Political Asylum, Deportation Defense,
Citizenship, L-1, H-1, Family Law, Divorce

FREMONT
44790 S. GRIMMER BLVD
204, FREMONT, CA 94538
Phone : 510-657-6444, Fax : 510-657-6443

SACRAMENTO
2945 W. CAPITOL AVENUE
W. SACRAMENTO, CA 95691
Phone : 916-372-4448, Fax : 916-372-4440

20 ਸਾਲ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਵਾਲੇ ਬੇਅ ਹੋਰੀਆ ਡੈਂਟਿਸਟ

ਡਾ. ਦਵਿੰਦਰ ਸ਼ੋਕਰ

ALL ROOT CANALS
GUM SURGERY
ORAL SURGERY
INVISALIGN ELITE PROVIDER

50% Off to CASH Patients

Invisalign from 2500\$!
Crowns from 400\$!
Root canal from 500\$!

50% Off to Cash Patients

New, Big and Modern

San Jose Office
1295 S. Parkview Drive,
Milpitas, CA 95035
408.945.0411

Fremont Office
3456 Mowry Ave.
Fremont 94538
510.713.7333

VISIT US @ **SHOKERDENTAL.COM**

Khalsa Insurance Agency, Inc.
Khalsa Insurance Agency is among TOP 50 agencies

COVERED CALIFORNIA
OBAMACARE
COVERED CALIFORNIA
AFFORDABLE CARE ACT
CALIFORNIA'S HEALTH CARE

Call Now for the Lowest Health Insurance Premiums available
Some Households qualify for FREE HEALTHCARE

408-272-2500

SAVE \$2500 ON DIESEL PER TRUCK WITH ONE CALL!

11¢ DISCOUNT PER GALLON

✓ No more Pre-Paid Cards
✓ Get Rid of Bank Wires
✓ Low Transaction Fee

(855) 641-6955 • (888) 795-7035
sales@trans-alliance.com • www.trans-alliance.com

BAWEJA MOVIES private limited

EROS INTERNATIONAL PRESENTS A BAWEJA MOVIES PVT LTD PRODUCTION
IN ASSOCIATION WITH REQUESTREEST LIMITED

HARRY BAWEJA'S

CHAAR SAHIBZAADÉ

RISE OF BANDA SINGH BAHADUR

PRODUCED BY PAMMI BAWEJA
IVOTI DESHPANDE

ALSO IN 3D

IN CINEMAS
11TH NOV

ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ
(ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ)

EROS techzone

AN EROS INTERNATIONAL WORLDWIDE RELEASE

ILLINOIS

AMC Barrington 30 with IMAX (South Barrington)
Regal Cantera Stadium 17 (Warrenville)
Century Stratford Square 16 (Bloomington)
Movie Max Cinemas (Niles)

MICHIGAN

Regal Commerce Center Township 14 (Walled Lake)
Cinemark Movies 16 (Warren)
Celebration Crossroads 15 (Portage)
Celebration Woodland 14 (Grand Rapids)

OHIO

Regal Deerfield Towne Center Stadium 16 (Mason)
Carmike Solon Cinemas 16 (Solon)

WISCONSIN

AMC Mayfair 18 with IMAX (Wauwatosa)
Marcus Showtime Cinema 12 (Franklin)

INDIANA

Cinemark Greenwood 8 (Indianapolis)

For more details please contact :

Harbir Virk (847-942-9046) or Gurmukh Bhullar (708-288-2426)

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ

ਭਾਰੀ ਦੀਵਾਨ ਸਜੇ ਤੇ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਹੋਈ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ : ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਟੈਂਪਲ ਵਿਚ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਪੂਰੇ ਜਾਹੇ ਜਲਾਅ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਤਕੀ ਇੱਕ ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਗੁਰਤਾ ਗੱਦੀ 'ਤੇ ਕੱਢੇ ਜਾਂਦੇ ਇਸ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸੁਧਾਰ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੋ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਨੇਪੜੇ ਚੜ੍ਹੇ। ਇਸ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਖੀਰਲੇ ਦਿਨ ਕੱਢੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਮਨੋਹਰ ਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ 37ਵੇਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸ. ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੋਰ ਫਲੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਝਾਕੀਆਂ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲਾ ਬਿਰਤਾਂਤ, ਅਮਰੀਕਨ ਰੈੱਡ ਕਰਾਸ ਦਾ ਫਲੋਟ, ਅਸੈਂਬਲੀ ਹਾਲ ਲੰਡਨ ਦਾ ਫਲੋਟ, ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਦਾ ਫਲੋਟ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫਲੋਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਫਲੋਟਾਂ ਨੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਵਧਾਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਟਾਲ 'ਤੇ ਕਾਰੀ ਗਹਿਮਾ ਗਹਿਮੀ ਦੇਖੀ ਗਈ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ

ਸਰਬਜੀਤ ਬਿਆੜਾ ਤੇ ਯੂਨੀਅਰ ਬਿਆੜਾ ਵਲੋਂ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਨਾਲ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਤੋਂ ਕਈ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ, ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ, ਢਾਡੀ ਦਰਬਾਰ, ਅਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ, ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚੋਲੇ ਬਦਲਣਾ ਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਇਸ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਅਭਿੰਨ ਹਿੱਸਾ ਰਹੇ। ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸੱਜ ਰਹੇ

ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭਾਈ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੰਗਾ ਨਗਰ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਉੱਕਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਊਨਾ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਗੁਰਨਿਮਿਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਜ ਰੰਗੀਲਾ, ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਭਾਈ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਲੜਵਾਲ ਜਲੰਧਰ, ਢਾਡੀ ਚੰਚਲ ਕੌਰ ਜੱਥਾ, ਕਵੀਸ਼ਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹੋਕੇ ਚੜਿਕ, ਢਾਡੀ ਨਾਭੇ ਵਾਲੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਦਾ ਜੱਥਾ, ਢਾਡੀ ਪਾਰਸ ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 34 'ਤੇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਸਭਾ, ਮਿਲਪੀਟਸ ਦੇ ਨਿਤਨੇਮ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤਬਦੀਲ

ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ 12 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨਗੇ

ਮਿਲਪੀਟਸ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਆਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕਾਰਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਮਿਲਪੀਟਸ (680 E. Calaveras Blvd. Milpitas CA -95035) ਦੇ ਨਿਤਨੇਮ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਹੁਣ ਸਵੇਰੇ 6:00 ਵਜੇ 7:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਨਿਤਨੇਮ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸ਼ਾਮ 6:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 7:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੁਖ ਆਸਨ ਸੇਵਾ ਰਾਤ 8 :00 ਵਜੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ

ਇਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਆਨ ਲਾਈਨ ਸਟੱਡੀ ਸੈਂਟਰ ਮਿਲਪੀਟਸ ਅਤੇ ਬੇ-ਏਰੀਏ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਲੋਂ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ 12 ਨਵੰਬਰ, ਦਿਨ ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6:00 ਵਜੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਡੀਨ ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ 12 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ 17 ਨਵੰਬਰ, ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ ਤੱਕ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਗੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਪੂਰਬ ਮੌਕੇ ਸ਼ਾਮ 6:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 8 :00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਸਮਾਂ ਨੋਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ 408-898-7056, 408-205-1663, 408-406-0156 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

Mortgage Rates ਇਤਿਹਾਸਕ Low ਹਨ

Residential and Commercial

No Tax Returns

Credit Score as low as 500

ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ Lenders ਦੇ rates ਲਵੋ

Self Employed - No W2 - Stated Income Loans available

ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ Tax returns ਨਾਲ ਆਪਣਾ Loan approve ਕਰਵਾਓ।

3% down payment ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਘਰ ਖਰੀਦੋ, ਕੋਈ PMI ਨਹੀਂ

Foreign National Loans available

ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ

Nirmal Singh Mann

(NMLS 357314)

(877) 877-7575, www.ratebeat.com

RateBeat LLC (NMLS ID: 1267188)

(877) 877-7575

Gas Stations - Hotels/Motels
Multi-Family-Retail
Warehouse- Self-Storage
Auto Service

CHAAT BHAVAN®

Best Name for Indian Vegetarian Food

DINE IN • TAKE OUT • CATERING • DELIVERY

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ,
ਬਰਥ ਡੇ ਪਾਰਟੀ,
ਐਂਨਵਰਸਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ
ਕੇਟਰਿੰਗ ਲਈ ਸਦਾ
ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ।

FOR CATERING INQUIRIES:

408.472.0229

Catering

**FULL SERVICE CATERING
FOR YOUR SPECIAL EVENT**

from 50 to upto 10,000 guests.

Setup a Tasting Appointment Today!

5355 MOWRY AVENUE • FREMONT

510.795.1100

976 E. EL CAMINO REAL • SUNNYVALE

408.795.1100

4112 GRAFTON ST • DUBLIN

925.829.1700

WWW.CHAATBHAVAN.COM

Raja SWEETS & CATERING®
AUTHORIZED CATERER FOR MAJOR 5-STAR HOTELS
ਮਿਠਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕੇਟਰਿੰਗ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ

ਹਰ ਮੌਕੇ ਜਿਵੇਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ, ਜਨਮ ਦਿਨ, ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ
ਲਈ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਬੰਦਿਆਂ ਤੱਕ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

Toll Free **1-866-FOR-RAJA**
www.rajasweets.com
msbains@rajasweets.com

Fresh Sweets, Snacks & Food
Catering with Portable Tandoor
for up to 10000 guests
Lunch - Dinner - Take Out - Banquets

Raja Sweets & Indian Cuisine

31853 Alvarado Blvd. Union City CA 94587
Ph. (510) 489-9100 Fax (510) 489-9111

Raja Indian Cuisine & Bar

1275 W Winton Ave. Hayward CA 94545
Ph. (510) 264-9300 Fax (510) 264-9345

Call Makhan Bains or Ravinder Singh For Your Next Party

1-866-FOR-RAJA (367-7252)
www.RajaSweets.com

ਹਰ ਮੌਕੇ ਜਿਵੇਂ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ, ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ, ਜਨਮਦਿਨ, ਪਾਰਟੀ ਲਈ
200 ਤੋਂ 1000 ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਖਾਣ ਲਈ ਹਾਲ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਹੈ।

PARADISE BALLROOMS

4100 Peralta Blvd. Fremont, CA 94536

(510) 900-6319

info@paradiseballrooms.com www.paradiseballrooms.com

SERVICES INCLUDE

- CATERING
- SILVERWARE
- CHINAWARE
- DECORATED HALL
- LINEN
- SEVERAL BAR OPTIONS
- SECURITY
- WAIT STAFF
- FULL SETUP INCLUDING
TABLE CLOTH, NAPKINS, CHAIRS ETC.

Items Serving:

- All kinds of Sweets
- Snacks & Food
- Chaat & Tikki Stall
- Pani Poori Stall
- Bhel Poori / Pav Bhaji
- Falooda Kulfi

Catering Services:

- Wedding Ceremonies
- Receptions
- Birthday Parties
- Religious Gatherings
- Corporate Events
- Picnics / Bar-b-que

Additional Services:

- Warmers
- Chaffing Dishes
- China & Silverware
- Linen Rental
- Waiters & Bartenders

ਸੇਵਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਿੰਦੜੀਏ ਬੜੀ ਔਖੀ, ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਢੇਰ ਸੁਖੱਲੀਆਂ ਨੇ,
ਜਿਹਨਾਂ ਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਪੈਰ ਪਾਇਆ, ਉਹਨਾਂ ਲੱਖ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਝੱਲੀਆਂ ਨੇ

Shaheed Kartar Singh Sarabha Martyrdom Memorial Ceremony

ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਬਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਮਾਗਮ

ਮਿਤੀ 12 ਨਵੰਬਰ 2016 ਦਿਨ ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ ਨੂੰ

ਇੰਡੋ ਅਮੈਰਿਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ ਫਰਿਜ਼ਨੋਂ
ਗਦਰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆਂ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ
ਇੰਡੋ ਅਮੈਰਿਕਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਬੇ ਏਰੀਆ

ਵਲੋਂ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਦਫਤਰ 5 Wood Street, San Francisco

ਵਿਖੇ ਦੁਪਿਹਰ 12 ਵਜੇ ਤੋਂ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸਮੂਹ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

**ਸਮੂਹ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ
ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ**

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਢਾਲੀ 559-473-9269, ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ 559-287-0822,
ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ 408-592-4044, ਪੰਕਜ ਆਂਸਲ 408-515-3178,
ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ 209-769-4784

ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨ 12 ਨਵੰਬਰ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਤੇ 20 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਚ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਨ ਇੱਥੇ ਅਮੈਰਿਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ ਫਰਿਜ਼ਨੋ, ਗਦਰ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਇੱਥੇ ਅਮੈਰਿਕਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਬੇ ਏਰੀਆ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 12 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਯੁਗਾਂਤਰ ਆਸ਼ਰਮ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲੇਟ ਜਨਰਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਜਦਕਿ ਦੂਜਾ ਸਮਾਗਮ 20 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ ਇੰਡੀਆ ਓਵਨ ਰੇਸਟੋਰੈਂਟ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਨਗੇ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਸਮਾਂ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ 559-618-0156 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਾਲਨਟ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸਬੰਧੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਰੋਹ 14 ਨਵੰਬਰ, ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ

ਵਾਲਨਟ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ, ਵਾਲਨਟ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ 547ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ 14 ਨਵੰਬਰ, ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ 2001, ਵਾਲਨਟ ਡਰਾਈਵ ਸਾਊਥ, ਵਾਲਨਟ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ 91789 ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਸ਼ਾਮ 6:00 ਵਜੇ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਰਹਿਰਾਸ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਸ਼ਾਮ 6:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 6:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਈ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ

ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਾਮ 6:30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 8:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਨ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਕੌੜੇ ਅਤੇ ਬਾਦਾਮ ਮਿਲਕ ਦਾ ਵੀ ਲੰਗਰ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਮਨਿਆਈਆਂ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦਬਗੋਤਰਾ (909)

861-20202, ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ (626)893-2314, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਆਨੰਦ (626)298-9960, ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (562)569-2702, ਹਨਵੰਤ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ (626)369-3305 ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਹਨਵੰਤ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ (626)369-3305 ਜਾਂ ਭਾਈ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ (626)833-8240 ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਸਦਨ ਵਿਖੇ ਸਮਾਰੋਹ 11 ਤੋਂ 14 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ

ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਸਦਨ ਵਿਖੇ 11 ਤੋਂ 14 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤੱਪਦੀ ਹੋਈ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਤਾਰਨ ਵਾਲੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਪੰਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਮੈਨਜ਼ਮੈਂਟ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 11 ਤੋਂ 14 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕ ਸਦਨ, ਨੌਰਡਆਫ ਸਟਰੀਟ, ਨੌਰਥ ਹਿਲਜ਼, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖੇ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਉਪਰੰਤ ਮੌਖਿਕ ਸਿੰਘ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਤੇ ਗਜਿੰਦਰ ਸ਼ਾਹ ਸਿੰਘ ਸੈਕਟਰੀ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਉਪਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ 11 ਨਵੰਬਰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਅਰੰਭ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 13 ਨਵੰਬਰ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਹੋਵੇਗੀ ਉਪਰੰਤ

ਸਵੇਰੇ 10:30 ਵਜੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਹੋਣਗੇ। ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਕਥਾ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 1.15 ਵਜੇ ਤੱਕ ਚੱਲਣਗੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਥਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵਾਲੇ ਰਸਭਿੰਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲਸ਼ਮਣ ਚੇਲਾ ਰਾਮ ਜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨਗੇ। ਇਸੇ ਹੀ ਦਿਨ ਲਗਾਤਾਰ 40 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਤ ਫੇਰੀਆਂ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬੀਬੀ ਨਾਨਕੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੰਗਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਮੂਹ ਸਿੰਧੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਹੀ ਸਮਰਪਿਤ 14 ਨਵੰਬਰ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ

ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਫਲਸਫੇ ਅਤੇ ਬਾਣੀ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਥਾ ਅਤੇ ਰਸਭਿੰਨੇ ਕੀਰਤਨ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਬਤ ਸੰਗਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਤਨ, ਮਨ ਅਤੇ ਪੰਥ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰਪੁਰਬ ਸਬੰਧੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਮੌਕੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਸਹਿਬਾਨ ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀ ਕੋਹਲੀ, ਰਜਿੰਦਰ ਮਾਹਲ, ਸਤਵੰਤ ਦਿਓਲ, ਵਿੰਮੀ ਸ਼ਾਹ, ਖਿਵਨ ਸੇਠੀ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸ਼ਾਹ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਿਮਰ ਕੌਰ, ਜੈਸ਼ਨੀ ਕੌਰ, ਕੰਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੀਪ ਕੌਰ, ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

LAW OFFICE OF PARDEEP S. GREWAL ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ

Bankruptcy Immigration • Divorce

ਬੈਂਕਰਪਸੀ

ਚੈਪਟਰ 7 ਅਤੇ 13 (ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਬਿਜਨਸ)

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਅ

9th ਸਰਕਟ ਅਪੀਲ, ਬੀ ਆਈ ਏ ਅਪੀਲ,
ਡਿਪੈਂਡੇਂਸ਼ਨ/ਰਿਮੂਵਲ ਕੇਸ, ਵੀਜ਼ਾ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ
ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨ

ਤਲਾਕ

Bankruptcy

Chapter 7 & 13 Bankruptcy

Protect Your Assets- Home, Etc..

Start Fresh- Clear

Family Law • Divorce

Immigration Law

Deportation Cases- BIA Appeals

Ninth Circuit Appeals

Adjustment of Status (Green Card)

Visa Petitions, NVC

Pardeep S. Grewal
Attorney At Law

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

510.889.1999

email : info@pardeemplaw.com

20980 REDWOOD ROAD, SUITE 240 • CASTRO VALLEY CA 94546

SFO/LAX to DELHI

FARE as LOW as
Starting from
695 to 895
With Senior Citizens & Students Discount
(including taxes)

Flights to Amritsar available at higher airfare

INFINITY TRAVEL (408-245-8444)

Low season fare subject to availability
Restrictions apply (cst# 1007726-10)

SINGH EXPRESS INC

• ਸਾਨੂੰ ਆਕਲੈਂਡ ਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਏ ਕਲਾਸ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

• ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਪੰਜ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ

\$4500 ਤੋਂ \$5000 ਕਮਾਓ।

• ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਅਰਾਮਦਾਇਕ ਮਾਰੋਲ

• ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਘਰ ਜਾਓ

• ਅਸੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਬੋਨਸ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ

• ਅਸੀਂ ਪੋਰਟ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ (510) 543-3778, ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ (510) 598-7345, (510) 415-9901

ਭਾਈ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੂੰ ਸਦਮਾ

ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਬਲਵੰਤ ਕੌਰ ਦਾ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ

ਸਸਕਾਰ ਤੇ ਅੰਤਮ ਅਰਦਾਸ

11 ਨਵੰਬਰ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ

ਫਰੀਮਾਂਟ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼: ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ

ਪਤਨੀ ਭਾਈ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾ ਸਦਮਾ ਲੱਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਵਾਨ ਸਾਥਣ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਬਲਵੰਤ ਕੌਰ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਭਾਰੀ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਭਾਣਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰਿਆ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਉੱਤੇ ਹੋਣੀ ਤਹਿ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਾਦੀ ਹੁਣ

ਪਿੱਛੇ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬੀਬੀ ਬਲਵੰਤ ਕੌਰ ਦਾ ਸਸਕਾਰ 11 ਨਵੰਬਰ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 3:00 ਵਜੇ

ਤੱਕ ਚੈਪਲ ਆਫ ਚਾਈਮਜ਼ ਹੋਵਰਡ (Chapel of the Chimes, Hayward) ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੰਤਮ ਅਰਦਾਸ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 4:00 ਵਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬਰਾੜ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਘਰ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ : 33871 Mello Way, Fremont

ਅਮਰੀਕੀ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

‘ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ’ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਆਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦੇ ਪਰਵਾਸੀ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਭਾਈ ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਇਥੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਇਕ ਦਿਨ ਦਾ ਪੁਲੀਸ ਰਿਮਾਂਡ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ‘ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ’ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਕਈ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਾਪੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਈ ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਕੈਲਫੋਰਨੀਆ ਖਿਲਾਫ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਚਾਟੀਵਿੰਡ ਪੁਲੀਸ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਵੀ ‘ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ’ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਥੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਸਮਾਗਮ ਮਗਰੋਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ‘ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ’ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲਗਪਗ 20 ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਖਿਲਾਫ ਦੇਸ਼ ਧਰੋਹ ਸਬੰਧੀ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਉਹ ਹੁਣ ਮੁੜ 10 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ‘ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ’ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ‘ਤੇ ਹੀ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸਥੀਰਾ, ਜੋ ਖੁਦ ਵੀ ਰੂਹਪੋਸ਼ ਹਨ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚਾਟੀਵਿੰਡ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਇਕ ਦਿਨ ਦਾ ਪੁਲੀਸ ਰਿਮਾਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ‘ਤੇ ਵੀ ਛਾਪੇ ਮਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ‘ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ’ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਭਾਈ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਨਾਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ 10 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ‘ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ’ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਿਜੇਆਣੀ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ 2016 ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ

#FreeAkalTakht ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਲੰਮੇ

ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਬਾਅਦ ਅਹਿਮ ਨੁਕਤੇ ਪੇਸ਼

ਨਿਊ ਯਾਰਕ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼: ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 10 ਨਵੰਬਰ 2016 ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ #FreeAkalTakht ਨੇ ਲਗਭਗ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਹਿਮ ਨੁਕਤੇ ਉਭਾਰੇ ਗਏ ਹਨ:

ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ‘ਤੇ 7 ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ ‘ਤੇ 7 ਪ੍ਰਸਤਾਵ (www.freeakaltakht.com/short_term_proposals)

ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਅਤੇ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਜੋ ਚਾਰ ਮਾਡਲ ਖੇਤਰੀ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ, ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਇੱਥੇ (http://www.freeakaltakht.org/regional_sarbat_khalsa) ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ 14 ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਮਾਰਚ 20 16 ਵਿੱਚ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਕਾਨਫਰੰਸ ‘ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਉਭਰੇ ਸਨ।

#FreeAkalTakht ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਡਲ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਸਮਾਗਮ ‘ਤੇ 300 ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ, ਵਿਦਵਾਨ, ਕਾਰਕੁਨ, ਸਿਆਸਤਦਾਨ, ਮੀਡੀਆ

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 34 ‘ਤੇ

ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਕਰੜੀ ਨਿਖੇਧੀ

ਸ਼ਾਂਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼:

ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਯੂਥ ਆਫ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਭਾਈ ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਕਰੜੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਜਬਰ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇੱਥੇ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਸਰਬਤ ਖਾਲਸਾ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਜੋਂ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਘਿਣਾਉਣਾ ਵਾਰ ਹੈ।

ਭਾਈ ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਭਾਈ ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨਾ, ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਡਾ. ਪ੍ਰਤਾਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਜਸਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਬਤ ਖਾਲਸਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਸਿੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅੜਿੱਕੇ ਲਾਉਣੇ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਕੇਸ ਅਤਿ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਿੱਖ ਅਜਿਹੇ ਹਕੂਮਤੀ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦਾ ਡੱਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ।

Hassle Free Buying and Selling!

Real EstateWe can Help to Buy and Sell Your Home.

CA DRE# 01929644

EXCEL REALTY AND MORTGAGE For People Who Believe In Home!!!! Real Estate, Loans

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਜਾਂ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦੇ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ Free ਅਤੇ Correct ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ।

Kulwinder Kaur K.D.

Cell 916-212-0123

e-mail kdkaur9@yahoo.com

PMZ REAL ESTATE SINCE 1957

ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦੀਆਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇਕੋ ਥਾਂ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮਨ-ਭਾਉਂਦਾ ਘਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲੱਭਣਾ ਅਸਾਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਕਦਮ ‘ਤੇ ਮਦਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਾਂ

ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਫੋਨ: 510.557.6988

ਫੈਕਸ : 209.474.6988 ਈਮੇਲ : rsingh@PMZ.com

Ca BRE#01865635

www.rsingh.pmz.com

3516 Deer Park Dr., Suit A

Stockton, CA 95219

ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

When tired of all treatments for any disease at any age Try

HOMEOPATHIC

Experienced Consultant Physician since 1973

GURDIP SINGH SANDHU

DHMS-Gold Medalist, BAMS, MDEH. - INDIA

Ex Principal, Prof., Chief Medical Officer, Ex Member NCH and CA Homeomedical Society Working under act SB 577 state of CA

ਹੋਰ ਇਲਾਜਾਂ ਤੋਂ ਥਕ ਗਏ ਹੋ ਤਾਂ ਹੋਮੀਓਪੈਥੀ ਅਜਮਾਓ

We sell homeopathic medicines

ਅਰਥਰਾਈਟਸ, ਦਮਾ, ਸ਼ੂਗਰ, ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਪੱਥਰੀ, ਖਾਰਿਸ਼, ਮੁਹਾਸੇ, ਵਜ਼ਨ ਦਾ ਘਟਣਾ ਜਾਂ ਵਧਣਾ, ਜਨਾਨਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇਲਾਜ

7021 Village Parkway Dublin CA 94568

Office: 408.729.6691

Cell: 408.687.1899

email: homeomedicine@yahoo.com

www.homeopathyatoz.com

ਡਾ. ਸੰਧੂ ਦੇ ਸਿਹਤ ਵਿਗਿਆਨ ਸਬੰਧੀ ਲੈਕਚਰ ‘ਰੇਡੀਓ ਪੰਜਾਬ’ ਬੁੱਧਵਾਰ ਸ਼ਾਮ 4:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 5:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਅਤੇ ‘ਰੇਡੀਓ 1170AM’ ਉੱਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 10:30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸੁਣੋ

ਜੰਗ-ਏ-ਆਜ਼ਾਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਬਣਿਆ 'ਜੰਗ' ਦਾ ਮਾਹੌਲ

ਬਾਦਲ ਨੇ ਫ਼ੌਜੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਨਾ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਐਲਾਨ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਆਂ ਲੋਈਆਂ ਵੀ ਸੁੱਟੀਆਂ

ਜਲੰਧਰ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਇੱਥੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਜੰਗ-ਏ-ਆਜ਼ਾਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਹੰਗਾਮੇ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਮੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇਕ-ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਿਆ ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬਰ ਦਾ ਬੰਨ੍ਹ ਟੁੱਟ ਗਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਤੋਂ ਭੜਕੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬਣਾਈ ਵੱਖਰੀ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਹੀ ਨਾਅਰੇ ਲਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਕੁਝ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਆਂ ਲੋਈਆਂ ਵੀ ਵਗ੍ਹਾ ਕੇ ਮਾਰੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਥੇ ਧਰਨਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਮਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਯਾਦਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਆਏ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕੀ ਸੀ? ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਯਾਦਗਾਰ 200 ਕਰੋੜ ਦੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀਆਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ?

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਹੋਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ

ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯਾਦਗਾਰ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਗੇ। ਜਦੋਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀਆਂ ਨੇ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਹੀ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਉਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਡਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਵੀ ਮੰਤਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਮੁਫਤ ਖੋਸ਼ ਪਾਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਟੈਲ ਟੈਕਸ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਬਿਜਲੀ ਦੇ 500 ਯੂਨਿਟ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਦੋ ਫੀਸਦੀ ਕੋਟਾ ਕੱਟ ਕੇ ਇਕ ਫੀਸਦੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਫੀਸਦੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਲਾਜ ਮੁਫਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 45 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨੀਤੀ ਬਦਲੀ ਜਾਵੇ।

ਮੁਹਾਲੀ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਅਭੀਪੁਰ ਤੋਂ ਆਏ ਬਜ਼ੁਰਗ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗੱਜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨੇਤਾਜੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਨਾਲ ਆਈ ਐਨ ਏ. ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਤੇ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਕੱਟੇ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1950 ਵਿੱਚ ਚੱਪੜਚਿੜੀ ਵਿੱਚ 650 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੱਬ ਕੇ ਬੈਠੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਬਗਾਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੇਤੋਂ ਤੋਂ ਪੁੱਜੇ 63 ਸਾਲ ਰਾਮ ਰਾਜ ਸੇਵਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਮਾਸਟਰ ਕਰਤਾ ਰਾਮ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਨਾਭਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟੀ, ਉਥੇ ਜੇਤੋਂ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਪਹੁੰਚੇ ਪਰ ਨਾ ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਨਾ ਖਾਣਾ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਕਰਨਗੇ।

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਨਵਜੋਤ ਸਿੱਧੂ ਵਿਚਾਲੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਟੁੱਟੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੋਢੀ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਟੁੱਟ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਿੱਧੂ ਧੜੇ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਛੋਟੇਪੁਰ ਵੱਲ ਹੱਥ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੀ ਬਚਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

‘ਆਪ’ ਦੇ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਧੜਾ 30 ਸੀਟਾਂ, ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਤ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਅਹੁਦੇ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ‘ਆਪ’ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਗੱਲ ਟੁੱਟ ਗਈ। ਇਸ ਆਗੂ ਅਨੁਸਾਰ ‘ਆਪ’ ਪੰਜ ਸੀਟਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਧੜਾ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਧੂ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ‘ਤੇ ‘ਆਪ’ ਦੇ ਕੌਮੀ ਜਥੇਬੰਦਕ ਆਗੂ ਦੁਰਗੇਸ਼ ਪਾਠਕ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਧੂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਦਿਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕੌਮੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਪਰ ਉਥੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ‘ਸੰਦੇਸ਼ਾਜ਼ੀ’ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੜ ‘ਆਪ’ ਨਾਲ ਗੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨੀਤੀਘਾਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਵੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਗੱਲ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹੀ। ਆਵਾਜ਼-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਆਗੂ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਆਪ’ ਵਾਲੇ ਖੁਦ ਵਾਰ ਵਾਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਚਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਆਪ’ ਜਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਕੋਲੋਂ ਟਿਕਟਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਚਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

B Sons Travel & Tax Services, Inc.

* All Airlines * International And Domestic
* Wholesale Fares Around the World

We Will Beat or
Match any Fare!

Office Hours
Mon-Fri
9am-6pm
Saturday
9am-5pm

CST. REG #2092042-40

We Also Have Special Vacation Packages

President : Avtar Singh

Contact any time from anywhere

Tel 707.703.1451 • Fax 707.425.4260

Email: bsonstravel@yahoo.com

1652 West Texas St. Suite 139, Fairfield, CA 94533

CAPITAL SERVICES

ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਥਾਂ

- ਇੰਡੀਅਨ ਪਾਸਪੋਰਟ
- ਇੰਡੀਅਨ ਵੀਜ਼ਾ, OCI
- ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮਾ
- ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਜ਼
- ਸਿਟੀਜਨ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ
- ਫੈਮਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ
ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਮਰੀਕਾ
ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਆਇਆ
ਹੈ ਤਾਂ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ
ਤਰਾਵਿਗ ਲਾਇਸੰਸ ਲੈਣ
ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

- * ਕਾਰ ਟਰਾਂਸਫਰ/ਸਟਿੱਕਰ
- * ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ : ਕਾਰ, ਘਰ ਤੇ ਬਿਜਨਸ
- * ਲਾਈਵ ਸਕੈਨ/ਫਿਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟ
- * ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ, ਮੇਲ ਬੋਕਸ, ਫੈਕਸ, ਕਾਪੀ,
- * ਬਿਜਨਸ ਕਾਰਡ, ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

Call, Banga (916) 427-4321, Fax (916) 258-0441
Email : sacramento99@yahoo.co, website: capitalservices.us

CALIFORNIA IMMIGRATION SERVICES (Registered & Bonded)

- FAMILY IMMIGRATION
- GREEN CARD PETITION
- CITIZENSHIP
- OCI CARD / INDIAN PASSPORT
- BUSINESS / VISITOR VISA
- H-1 B VISA PETITION
- STUDENT VISA
- RELIGIOUS VISA
- LEGAL SERVICES

Rosy (Kanwal) Kaur
Immigration Consultant / LDA

CALL FOR FREE INITIAL CONSULTATION !

Ph: 510-573-3666, 408-422-8585

Fremont Office
4127 Bay Street, Suite 5

Tracy Office
95 W. 11th Street, Suite 205

www.caials.com

rosy@caials.com

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼

Weekly Punjabi Newspaper

Corporate Office
4127 Bay Street, Suite 8
Fremont, CA 94538
Email: asrtimes@gmail.com

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਲਈ ਸੰਪਰਕ
Tel: (510) 240-5949 • Fax: (888) 323-6950
ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ ਲਈ ਸੰਪਰਕ
(408) 457-6157 • (510) 677-2777 Jai Singh

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼ 'ਚ ਛਪੇ ਲੇਖ, ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ
ਅਦਾਰਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।
* The opinions expressed in this newspaper do not necessarily represent the views or opinions of the staff
or employees of Quomantry Amritsar Times. * All Disputes must be Handled in Santa Clara Superior Court.

ਪੰਥਕ ਸਿਆਸਤ- ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ 25 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਮਗਰੋਂ ਬਦਲੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ

ਬਾਦਲ ਦੇ ਓ.ਐਸ.ਡੀ. ਰਹੇ ਪ੍ਰੋ. ਬੰਡੂਗਰ ਫੇਰ ਬਣੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਬੰਡੂਗਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀ ਟੀਮ ਨਵੀਂ, ਟੋਹੜਾ ਦਾ ਗਰੁੱਪ ਸਫ਼ਾਇਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਓ.ਐਸ.ਡੀ. ਰਹੇ 76 ਸਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੰਡੂਗਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ 41ਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਉਹ ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣਗੇ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੱਕੜ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਮਿਨੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਹੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ 1991 ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਤੀਸਰੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ ਸਨ। ਪ੍ਰੋ. ਬੰਡੂਗਰ 2001 ਅਤੇ 2002 ਵਿਚ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਦੋਂ ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸ. ਬਾਦਲ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਬੰਡੂਗਰ ਨੂੰ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੋ. ਬੰਡੂਗਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਬਾਬਾ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ

ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ।

ਖ਼ਬਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੰਪਾਦਕੀ ਸਫ਼ਾ 14 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੋ

1973 ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋ. ਬੰਡੂਗਰ ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਮੇਂ 1975 ਵਿਚ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ

ਪਹਿਲੇ ਜੱਥੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਫ਼ਾ ਸਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਵੀ ਰਹੇ। 1980 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ, ਪਰ ਹਾਰ ਗਏ। 1989 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਰਨਾਲਾ ਧੜੇ ਵਲੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਫੇਰ ਚੋਣ ਲੜੀ ਪਰ ਫੇਰ ਹਾਰ ਗਏ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਫਿਰ ਬਾਦਲ ਨਾਲ ਆ ਗਏ।

ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਵੀ ਸਹਾਰਾ ਲਵਾਂਗੇ : ਪ੍ਰੋ. ਬੰਡੂਗਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : 13 ਸਾਲ ਮਗਰੋਂ ਮੁੜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੰਡੂਗਰ ਨੇ ਕੁਰਸੀ ਸੰਭਾਲਦੇ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਦੁਵਿਧਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਆਈ.ਟੀ. ਟੀਮ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਸਿੱਖੀ ਕੀ ਹੈ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਭੂਮਿਕਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਜ਼ਰੀਏ ਪ੍ਰਚਾਰਤ ਕੀਤਾ

ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਵੱਖਰੇ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਾਲੀ ਕੌਮ ਹੈ। ਬੇਅਦਬੀ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋ. ਬੰਡੂਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਚੁਣੌਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਪਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ ਹੀ ਬਲਕਿ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਾਲ ਕੇ ਚੱਲੇਗੀ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀਆਂ, ਸਿੱਖ ਸਭਾਵਾਂ, ਟਕਸਾਲਾਂ, ਨਿਹੰਗ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਤਾਂ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਵਰਗੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾ ਵਾਪਰਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਟੀਮ ਬਦਲਣ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਵਿਰੋਧ

ਫੇਰਬਦਲ ਦਾ ਚੋਣ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ, ਹੁਣ ਕਮੇਟੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਚੁੰਗਲ ਵਿਚ ਫਸੀ : ਕਲਕੱਤਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਅਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਿਚਾਲੇ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੱਕੜ 'ਤੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਰਾਹੀਂ ਥੋੜ੍ਹੇ-ਬਹੁਤ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਚੋਣ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਹੇ ਜਥੇਦਾਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲਕੱਤਾ ਦਾ। ਕਲਕੱਤਾ ਨੇ ਨਵ-ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੰਡੂਗਰ ਨੂੰ ਮੱਕੜ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਦਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਹਨ ਤੇ ਹਰੇਕ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਖਰੇ ਉਤਰਨਗੇ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲਾਭ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ। ਇਸ ਚੋਣ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਬਦੀਲੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਪਰ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹੀ ਸੋਚ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਬੇਅਦਬੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਗੁੱਸਾ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਲਕੱਤਾ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹੋਏ ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਕੜੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਿਆਸੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਟੋਹੜਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਉਦੋਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਕਮੇਟੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਚੁੰਗਲ ਵਿਚ ਫਸ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੰਡੂਗਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਸ਼ਾਂਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ, ਨਸ਼ੇ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦੇ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਪੈਣਗੇ। ਉਹ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕਲੰਡਰ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਪ੍ਰੋ. ਬੰਡੂਗਰ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਟੋਹੜਾ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਬੰਡੂਗਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਪੰਥ ਵਿਚ ਉਮੀਦ ਜਗਾਈ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮੱਕੜ ਨੇ ਉਸ ਵਿਚ ਬਾਦਲਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ. ਦੇ ਦਬਾਅ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੰਡੂਗਰ ਫੇਰ ਵੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸ਼ਕਲ ਦੇ ਸਕਣਗੇ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ।

ਭੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ-ਸੁਖਬੀਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਮੇਟੀ ਕੀ ਕਰ ਲਏਗੀ :

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੌਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਕੋਲ ਸੂਬੇ ਦਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਪਰ ਉਹ ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਤੇਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟੀਮ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰ ਮਰਿਆਦਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ-ਬੰਡੂਗਰ ਵੀ ਬਾਦਲਾਂ ਦੀ ਕਠਪੁਤਲੀ :

ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੱਖਣੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਦੌਰਾਨ ਚੋਣ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਡੀ.ਸੀ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਹਿਜਧਾਰੀ ਬਲਕਿ ਉਹ ਪਤਿਤ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਕਰਵਾਈ ਤੇ ਰੰਗਵਾਈ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੱਕੜ ਵੀ ਬਾਦਲਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਕਠਪੁਤਲੀ ਸਨ ਤੇ ਬੰਡੂਗਰ ਵੀ ਹਨ।

ਇਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਹਿਣਾ ਚੋਣ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਪਮਾਨ : ਭੱਠਲ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਉਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਬਾਦਲ ਆਪਣੀ ਮੋਹਰ ਲਾ ਦੇਣ। ਇਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਹਿਣਾ ਚੋਣ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਰਾਸਰ ਅਪਮਾਨ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਵੀ ਸਿਆਸਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਦਾ।

ਉਹ ਇਥੇ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੇਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਆੜ੍ਹਤੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਜੈ ਕਾਲੜਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਬੰਦ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਲਗਭਗ ਇਕ ਘੰਟੇ ਤਕ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਦਾ ਆਖ਼ਰੀ ਗੱਡ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ।

ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਟੋਹੜਾ ਬੋਲੇ-

ਪੰਥਕ ਸੋਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ :

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਦੀ ਬੇਟੀ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਟੋਹੜਾ ਨੇ ਭੌਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੁਖਬੀਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਨਰਲ ਇਜਲਾਸ ਵਿਚ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਪੰਥਕ ਸੋਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ALL STATE INSURANCE

ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਇਨਸੂਰੈਂਸ ਵਾਸਤੇ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ
ਇੱਕ ਕਾਲ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਵੱਡੀ ਬੱਚਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

AUTO HOME LIFE HEALTH BUSINESS

Avninder Singh

Insurance Specialist, CA --LIC: #0822501

Phone : (510) 441-7490

(877) 441-7490

FAX : (510) 441-2537

**ADDRESS : 30042 MISSION BLVD
SUITE #221, HAYWARD, CA 94544**

ਹਰਿਆਣਾ ਖੇਡ ਕੋਟੇ ਤਹਿਤ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੇ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹੈ ਮਾਤ

ਆਪਣੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਇਨਾਮਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜ਼ ਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ-ਅਫਜ਼ਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰਨ ਲਈ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਵੀ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨੇ ਹਾਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਮਾਣ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਅਥੈਲਿਟਕਸ ਹਾਲੇ ਵੀ ਦੂਰ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਜੇਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮਾਂ-ਸਨਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਨਿਵਾਜਿਆ, ਬਲਕਿ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰੀਨ ਸਿਖਲਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ 'ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੌਰਭ ਦੁੱਗਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਇਕ ਦਹਾਕਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। 2008 ਵਿਚ ਬੀਜਿੰਗ ਓਲੰਪਿਕ ਨੇ ਇਹ ਪਾਸਾ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਵਾਨਾਂ ਤੇ ਬਾਕਸਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾਈ। ਅਗਸਤ ਵਿਚ ਗੇਂਦ ਓਲੰਪਿਕ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਮਹਿਜ਼ 14 ਖਿਡਾਰੀ ਭਾਰਤੀ ਦਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਨੇ ਆਪਣੇ 20 ਖਿਡਾਰੀ ਭੇਜੇ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ 1968 ਦੀ ਮੈਕਸੀਕੋ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ 25 ਮੈਂਬਰੀ ਦਲ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 13 ਖਿਡਾਰੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਵਿਚ ਇਕ ਸੂਟਰ, ਦੋ ਪਹਿਲਵਾਨ ਤੇ ਇਕ ਐਥਲੀਟ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਜਦਕਿ ਮਹਿਜ਼ ਦੋ ਵਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 1966 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਵ-ਨਿਰਮਾਣ ਹਰਿਆਣਾ ਮਹਿਜ਼ ਦੋ ਖਿਡਾਰੀ ਹੀ ਭੇਜ ਸਕਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਹਾਲੇ ਵੀ ਖੇਡ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹਰਿਆਣਾ ਨੇ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਬਿਹਤਰੀਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੇਡ ਕੋਟੇ ਰਾਹੀਂ ਆਕਰਸ਼ਕ ਇਨਾਮ ਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕਿਵੇਂ ਆਇਆ ਬਦਲਾਅ :

ਇਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਥਾਂ ਦਿਵਾਉਣ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਰਜੁਨ ਐਵਾਰਡ ਜੇਤੂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਭਾਰਤੀ ਵਾਲੀਬਾਲ ਕਪਤਾਨ ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, “90ਵਿਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸਗੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਸੀ ਪਰ 1993 ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਬਿਹਤਰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1998 ਵਿਚ ਮੈਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਾਲੀਬਾਲ ਦਾ ਦੋ ਵਾਰ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤਿਆ।” ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, “2000 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰਿਆਣਾ ਨੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਸਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ।” ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ 2001 ਤੋਂ 2011 ਦੌਰਾਨ ਹਰਿਆਣਾ ਸਟੇਟ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕੰਮ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਮੈਡਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣਾ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲੋਂ ਪਿਛੇ ਸੀ, ਹੁਣ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ 2007, 2011 ਤੇ 2015 ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪਿਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ :

ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਮੈਡਲਾਂ ਲਈ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪਛੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਰਿਆਂ ਤੋਂ ਖੇਡ ਕੋਟੇ ਤਹਿਤ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਵਿਚ ਖੇਡ ਕੋਟੇ ਤਹਿਤ 125 ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਹਾਲੇ ਤਕ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਕਪਤਾਨ ਅਜੀਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮੈਨੇਜਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਮਾਰਚ 1975 ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਬਾਸਕਿਟਬਾਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸਕੱਤਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

“ਇਕ ਖਿਡਾਰੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਬ ਸਕਿਊਰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਖੇਡ ਕਰੀਅਰ ਵਿਚ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖੇਡ ਕੋਟੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਕਈ ਚੰਗੇ ਖਿਡਾਰੀ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਕ ਅਹਿਮ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਮੋਹਰੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਵੀ ਪਛੜਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਤੇ ਹੋਰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

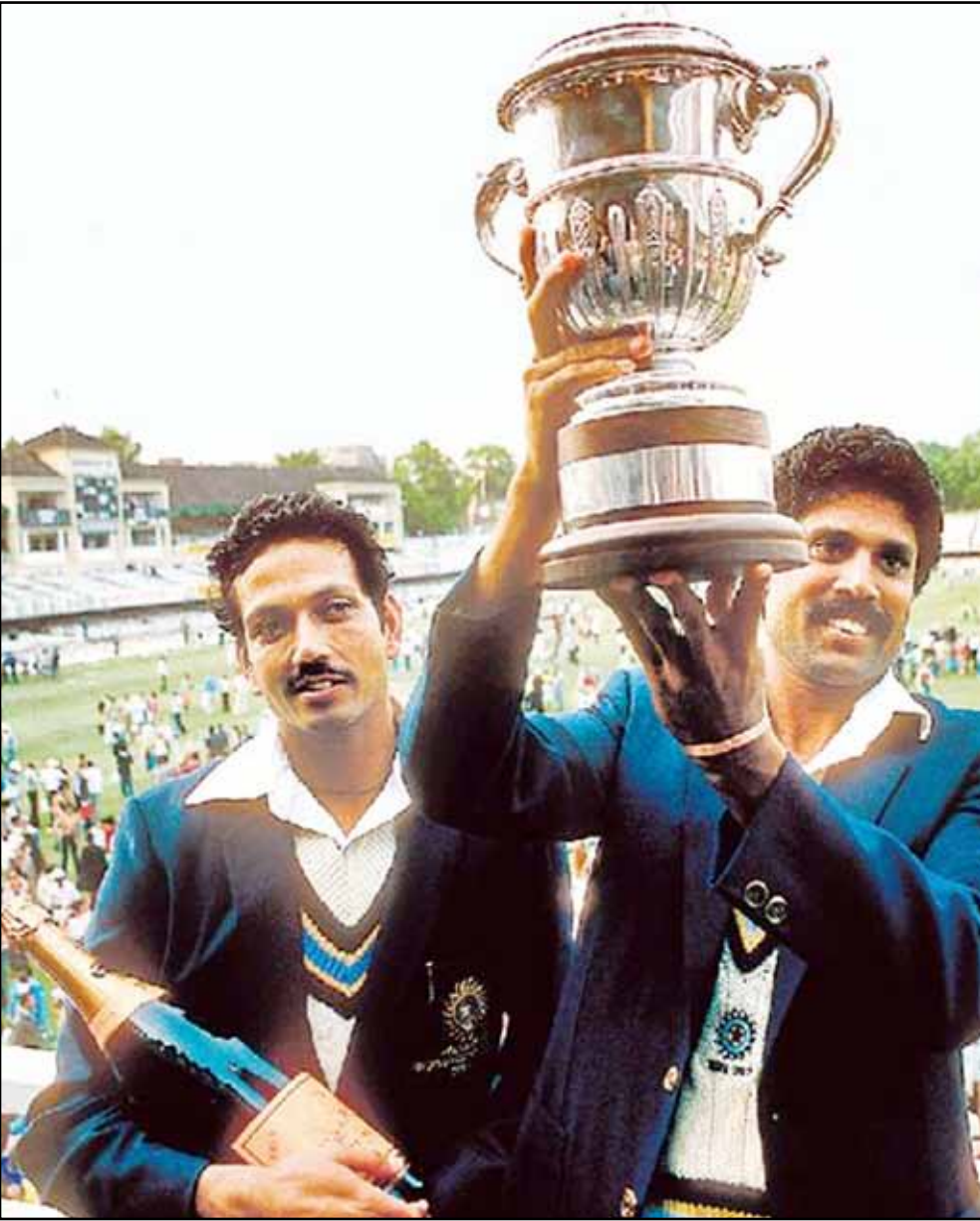
ਸਾਬਕਾ ਸਪੋਰਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹਾਕੀ ਓਲੰਪੀਅਨ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ

“ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਖੇਡਾਂ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਿਛੇ ਪੈਂਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਖੇਡ ਨੀਤੀ ਦਾ ਇਕ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਚੰਗਾ ਆਧਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਟੇਡੀਅਮਾਂ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ?”

ਹਰਿਆਣਾ : ਸਰਕਾਰੀ ਨਹੀਂ, ਨਿੱਜੀ ਯਤਨਾਂ ਨੇ ਦਿਵਾਏ ਮੈਡਲ

2008 ਤੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਡ ਮਹਾਂਸ਼ਕਤੀ ਵਜੋਂ ਉਭਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਓਲੰਪਿਕ ਹੋਣ ਜਾਂ ਐਸੀਅਨ ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਜਾਂ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਖੇਡਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੀਜਿੰਗ ਓਲੰਪਿਕਸ ਤਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿੱਧ ਹੋਈਆਂ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿਡਾਰੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਓਲੰਪਿਕ ਦਲ ਵਿਚ ਭੇਜੇ। 55 ਮੈਂਬਰੀ ਦਲ ਵਿਚ 9 ਖਿਡਾਰੀ ਸਿਰਫ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਹੀ ਸਨ। ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਦੋ ਅਗਲੇ ਮੁਕਾਮਾਂ (20 12 ਲੰਡਨ ਅਤੇ 2016 ਰੀਓ) ਹਰਿਆਣਾ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿਡਾਰੀ ਭੇਜੇ, ਸਗੋਂ ਤਗਮੇ ਵੀ ਜਿੱਤੇ। ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ ਵਿਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੀਜਿੰਗ ਵਿਚ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ। ਯੋਗੇਸ਼ਵਰ ਦੱਤ ਤੇ ਸਾਕਸ਼ੀ ਮਲਿਕ ਨੇ ਲੰਡਨ ਤੇ ਰੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਚਾਂਦੀ ਤੇ ਕਾਂਸੀ ਦੇ ਤਗਮਿਆਂ ਨਾਲ ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੀ। ਸਾਕਸ਼ੀ ਓਲੰਪਿਕ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲਾ ਮਹਿਲਾ ਬਣੀ। ਵਿਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, “ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਖੇਡਾਂ ਕਿੱਤਾ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਜਾਬ ਸਕਿਊਰਟੀ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਖੇਡਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੋਹਰੀ ਸੂਬਾ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

ਭਾਰਤੀ ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਕਪਿਲ ਦੇਵ ਜੂਨ 1983 ਵਿਚ ਲੰਡਨ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਨਾਲ, ਨਾਲ ਹਨ ਮੌਹਿੰਦਰ ਅਮਰਨਾਥ

ਹਰਿਆਣਾ ਲਈ ਬਿਹਤਰੀਨ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਹਰਿਆਣਾ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ 1966 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਭਿਵਾਨੀ ਤੋਂ ਐਥਲੀਟ ਭੀਮ ਸਿੰਘ ਏਸ਼ਿਆਈ ਖੇਡਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਸੂਬੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਖਿਡਾਰੀ ਸੀ। ਭੀਮ ਸਿੰਘ ਨੇ 2.05 ਮੀਟਰ ਦੇ ਹਾਈ ਜੰਪ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਇਆ। ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਹੋਵੀਵੇਟ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ ਹਵਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ। 1968 ਦੀਆਂ

ਮੈਕਸੀਕੋ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿਚ 25 ਮੈਂਬਰੀ ਭਾਰਤੀ ਦਲ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਭੀਮ ਸਿੰਘ (ਅਥਲੈਟਿਕਸ) ਤੇ ਉਦੈ ਚੰਦ (ਪਹਿਲਵਾਨ) ਹੀ ਸਨ। ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣਾ ਨੇ 2008 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪਛਾੜਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਵੇਰੇ ਉਸ ਨੇ ਰੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਲਈ 20 ਖਿਡਾਰੀ ਭੇਜੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਬੇ ਨਾਲੋਂ ਇਹ ਸੰਖਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ।

ਖੇਡ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਖੇਡਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਸ਼ਤੀ, ਕਬੱਡੀ ਤੇ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਦਿਹਾਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਇਥੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਹੋਣ ਬੜੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਖਿਡਾਰੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਪਿੰਡ ਆਪਣੇ ਨਾਇਕ ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਮਾਣ-ਤਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਉਮੜ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਲੌਅ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਾਕਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਮੋਖਰਾ (ਰੋਹਤਕ) ਪੁੱਜੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਰਾਕਸ਼ਟਾਰ ਵਾਂਗ ਸਵਾਗਤ ਹੋਇਆ। ਕਿਸੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਨਾਲੋਂ ਇਹ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਸਾਕਸ਼ੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, “ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।” ਸਾਕਸ਼ੀ ਦੀ ਅਕੈਡਮੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਦੋ ਸਾਲ ਲਈ ਬੰਦ ਰਹੀ। ਸਾਕਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਿਤੋਂ ਹੋਰ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈਣੀ ਪਈ। ਹੋਰਨਾਂ ਅਕੈਡਮੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਵੇਰੇ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਦੀਆਂ 40 ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸਥਿਤ ਅਕੈਡਮੀ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ

ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਕੀ ਅਕੈਡਮੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦਰੋਨਾਚਾਰੀਆ ਐਵਾਰਡੀ ਹਾਕੀ ਕੋਚ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, “ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਬੇਸ਼ੱਕ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਅੱਜ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਯਤਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ।” ਰੀਓ ਓਲੰਪਿਕ ਲਈ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂਆਂ ਲਈ 6 ਕਰੋੜ, ਚਾਂਦੀ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂਆਂ ਲਈ 4 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਕਾਂਸੀ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂਆਂ ਲਈ 2.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਕੱਲੀ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪੈਰਾ ਐਥਲੀਟਾਂ (ਅਪਾਹਜਾਂ ਐਥਲੀਟ) ਲਈ ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਰੀਓ ਪੈਰਾ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀ ਦੀਪਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂਗਰਾਮ ਵਿਖੇ ਗੋਲਡਨ ਜੁਬਲੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ 4 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਰਵਾਇਤ 2000 ਵਿਚ ਸਿਡਨੀ ਓਲੰਪਿਕ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਲਈ 1 ਕਰੋੜ, ਚਾਂਦੀ ਜੇਤੂ ਲਈ 50 ਲੱਖ ਤੇ ਕਾਂਸੀ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਲਈ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਿਸਤੌਲ ਬੀਐਸਐਫ ਦੇ ਇੰਦੌਰ ਸਥਿਤ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਘੋਲ ਦੌਰਾਨ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 17 ਦਸੰਬਰ, 1928 ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਪੁਲੀਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਜੌਹਨ ਸਾਂਡਰਸ ਦੀ ਜਿਹੜੇ ਪਿਸਤੌਲ ਨਾਲ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਇੰਦੌਰ ਵਿੱਚ ਬੀਐਸਐਫ ਦੇ ਸੈਂਟਰਲ ਸਕੂਲ ਆਫ ਵੈਪਨ ਐਂਡ ਟੈਕਟਿਕਸ (ਸੀਐਸਡਬਲਿਊਟੀ) ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਵਿਚੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਿਸਤੌਲ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਅਜਾਇਬਘਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਅਤੇ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਾਪਤਾ ਪਿਸਤੌਲ ਬਾਰੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ‘ਦਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ’ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਲਾਹੌਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ ਅਤੇ ਲਾਪਤਾ ਪਿਸਤੌਲ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

‘ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ’ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਿਸਤੌਲ 1969 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਅਕੈਡਮੀ, ਫਿਲੌਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਥਿਆਰ ਬੀਐਸਐਫ ਦੇ ਇੰਦੌਰ ਸਥਿਤ ਸੀਐਸਡਬਲਿਊਟੀ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਸੀਐਸਡਬਲਿਊਟੀ ਦੇ ਆਈਜੀ ਅਤੇ ਕਮਾਂਡੈਂਟ ਪੰਕਜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਣੇ ਕੋਲਟ.32 ਬੋਰ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਪਿਸਤੌਲ ਦਾ ਬੱਟ ਨੰਬਰ 460-ਐਮ ਅਤੇ ਬਾਡੀ ਨੰ- 168896 ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਦਰਜ ਇਕ ਪਿਸਤੌਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਅਕੈਡਮੀ, ਫਿਲੌਰ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਸ ਪਿਸਤੌਲ ਬਾਰੇ ਮਿਲੇ ਵੇਰਵੇ ਆਈਜੀ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਲੱਭਾ ਹੈ।

ਪੰਕਜ ਨੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ‘ਅਸੀਂ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕੁੱਝ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਇਥੇ ਹੈ। ਪਿਸਤੌਲ ਦੇ ਨੰਬਰ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।’ ਪੰਜਾਬ ਪੁਰਾਲੇਖ, ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਲਾਹੌਰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ ਤਕ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਖੋਜਕਾਰੀ ਅਪਰਨਾ ਵੈਦਿਕ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਲੀਸ ਅਕੈਡਮੀ, ਫਿਲੌਰ ਤੋਂ 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਸੀਐਸਡਬਲਿਊਟੀ, ਇੰਦੌਰ ਨੂੰ ਸੱਤ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਸਮੇਤ ਇਹ ਪਿਸਤੌਲ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਤਫ਼ਾਕਨ 39 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸੇ ਦਿਨ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ।

ਜੱਜ ਨੇ ਜਿਸ ਪੈਂਨ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਵੀ ਪੁਲੀਸ ਅਕੈਡਮੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਖਟਕੜ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਅਜਾਇਬਘਰ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਪਿਸਤੌਲ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ, ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਐਨਡੀਟੀਵੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲਾਈ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਫ਼ਿਲਹਾਲ ਰੋਕ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਚੋਤਰਡਾ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਚੈਨਲ ਵੱਲੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕੁੰਡਾ ਖੜਕਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਐਨਡੀਟੀਵੀ ਇੰਡੀਆ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਲਾਈ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਫ਼ਿਲਹਾਲ ਰੋਕ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੈਨਲ ਵੱਲੋਂ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਐਨਡੀਟੀਵੀ ਦੇ ਸਹਿ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪ੍ਰਨੋਏ ਰਾਇ ਨੇ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਮੰਤਰੀ ਐਮ ਵੈਂਕਈਆ ਨਾਇਡੂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ। ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਇ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਨਡੀਟੀਵੀ ਦੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੀ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਡੂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਧਰ 9 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਚੈਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਐਨਡੀਟੀਵੀ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਚੈਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਐਨਡੀਟੀਵੀ ਲਿਮਟਿਡ

ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ 5 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਐਨਡੀਟੀਵੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਰੋਕ ਲਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਚੈਨਲ ਵੱਲੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਪੰਜ ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਨਡੀਟੀਵੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਫ.ਐਸ. ਨਰੀਮਨ ਅਤੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ ਨੇ ਸਰਬਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਕੋਈ ਕਾਹਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੈਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ (9 ਨਵੰਬਰ) ਦੀ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਰੋਕ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਪੰਜ ਦਸੰਬਰ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਜਸਟਿਸ ਏ.ਕੇ. ਸੀਕਰੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਵੀ. ਰਮਨ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਐਨਡੀਟੀਵੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਮੇਟੀ ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਚੈਨਲ ਨੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲੇ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਚੈਨਲ ਨੇ ਕੇਬਲ ਟੀਵੀ ਨੈਟਵਰਕ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਐਨਡੀਟੀਵੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਮੰਤਰੀ ਐਮ. ਵੈਂਕਈਆ ਨਾਇਡੂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਰੋਕ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਚੈਨਲਾਂ ਅਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਹੋ ਕੁਝ ਨਸ਼ਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਧਰ ਪਣਜੀ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਅਤੇ ਐਨਡੀਟੀਵੀ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ

ਚੈਨਲ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਹਉਮੈ ਲਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਾਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਬਾਰੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਪ੍ਰੈੱਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਰੇਤ-ਬਜਰੀ ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਗਰੋਂ ਹੁਣ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਣਿਆ ਕਲੱਬ ਮਾਫ਼ੀਆ : ਬੈਂਸ

ਲੁਧਿਆਣਾ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

ਸਤਲੁਜ ਕਲੱਬ ਵਿਚ ਸ਼ਰੇਆਮ ਜੁਆ ਖੇਡੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਹੁਣ ਸਿਆਸੀ ਰੂਪ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਵੀ ਭਗਤ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਗੰਭੀਰ ਨਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਣ, ਪਰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਨੱਟਿਸ ਲੈ ਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ

ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਧਾਇਕ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਰੇਤ, ਸ਼ਰਾਬ ਤੇ ਕੇਬਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਕਲੱਬ ਮਾਫ਼ੀਆ ਵੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਕਿੰਨੀ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕਲੱਬ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਡੀ.ਸੀ. ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਜੁਆ ਖੇਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।

ਕਲੱਬ ਦੇ ਆਮ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਰਸੂਖ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਬਾਦਲ ਆ ਕੇ ਠਹਿਰਦੇ ਵੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲੱਬ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਫ਼ਸਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ ਫੁਟੇਜ ਵਿਚ ਹੀ ਪਛਾਣਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ।

ਲਓ! ਕਰ ਲੋ ਗੱਲ...

-ਕਮਲ ਦੁਸਾਂਝ

ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ ਹੁਣ 'ਪ੍ਰੇਮੀ' ਹੈ 'ਪ੍ਰੇਮੀ'!!

ਪ੍ਰੇਮੀ-ਓ ਮੂਰਖੋ! ਥੋੜ੍ਹਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ ਹੁਣ 'ਕੋਟਲੀ' ਨਹੀਂ 'ਪ੍ਰੇਮੀ' ਹੈ। ਕੋਟਲੀ- 'ਪ੍ਰੇਮੀ'! ਜੀ, ਇਹ ਕਦੋਂ ਤੋਂ ਹੋ ਗਿਆ... ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲਿਆ। ਪ੍ਰੇਮੀ- ਮੂਰਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਤਾਂ ਦਸਖਤ ਕੀਤੇ ਸੀ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਤੇ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ 'ਪ੍ਰੇਮੀ' ਧਰ ਦਿਓ।

ਕੋਟਲੀ- ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਕਹਿ ਕੇ ਦਸਖਤ ਕਰਵਾਏ ਸੀ... ਪਰ ਇਹ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂ?

ਪ੍ਰੇਮੀ- ਮੂਰਖੋ ਥੋੜ੍ਹਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਮੌਜੂਮੰਡੀ ਦਾ ਪਿੰਡ ਐ... ਵੋਟਾਂ ਨੇੜੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਨੇ... ਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਬਹੁਤ ਫਿਕਰਮੰਦ ਨੇ... ਥੋੜ੍ਹਾ ਕੀ ਐ... ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਵੋਟ ਪਾ ਦਿਓ ਪਰ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਆ 20 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਕਿਉਂ ਛੱਡਣ? ਭਲਾ ਇਹ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ...? ਭਾਈ ਇਕ ਇਕ ਵੋਟ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੁੰਦੀ ਐ।

ਕੋਟਲੀ- ਅੱਛਾ! ਅੱਛਾ!! ਲਓ ਫੇਰ ਮੂਰਖਾਂ ਦੀ ਅਕਲਮੰਦੀ ਦੇਖ ਲਓ... ਆ ਚੁੱਕੇ 1800 ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਦਸਖਤ... ਆ 400 ਬੰਦਾ ਡੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦਾ ਐ ਨਾ... ਅਸੀਂ ਵੀ ਪਿੰਡ ਕੋਟਲੀ ਹੀ ਵਜਾ ਕੇ ਰਹਾਂਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਲਓ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ, ਵੋਟ ਫੇਰ ਵੀ ਨੀ ਪੈਣੀ...। ਹੁਣ ਤਾਂ ਵੋਟਾਂ ਹੀ ਕਰਨਗੀਆਂ ਨਿਬੇੜਾ...।

ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਜੀ
ਸਿਆਸਤ, ਸਿਆਸਤ
ਖੇਡ ਰਹੇ ਸੀ, ਪਰ
ਇਹ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ
ਵੀ ਲੈ ਆਏ!!

ਨਾ ਮੈਂ ਟਰੰਪ ਨਾ ਹਿਲੇਰੀ!!

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਗਾਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਜਿੰਦ-ਜਾਨ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਵੀ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਹ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ

ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਤੇ ਹਿਲੇਰੀ ਕਲਿੰਟਨ ਵਾਂਗ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਬਹਿਸਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਉਹ ਉਹ ਕਦੇ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਤੇ ਕਦੇ ਅਰਿੰਦਰ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਬਹਿਸ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਤੇ ਹਿਲੇਰੀ ਵਾਂਗ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਡਰ ਲਗਦੇ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜੇ ਟਰੰਪ ਵਾਂਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀ 'ਰੋਣਕੀ ਤਬੀਅਤ' ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਛਿੜ ਗਈ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਲੈਣ ਦੇ ਦੇਣੇ ਨਾ ਪੈ ਜਾਣ। ਭਲਾ ਏਸੇ 'ਚ ਐ, ਬੱਸ ਤੁਸੀਂ 'ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਬਹਿਸ' 'ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਬਹਿਸ' ਦਾ ਢੰਡਰਾ ਪਿਟੀ ਜਾਓ... ਓਨੇ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਜੂਗਾ। ਐਵੇਂ ਟਰੰਪ ਤੇ ਹਿਲੇਰੀ ਬਣ ਕੇ ਕੀ ਲੈਣੇ?!!

ਆਓ ਜੀ ਆਓ!! ਥੋੜ੍ਹਾ ਵੀ ਸਵਾਗਤ ਐ!!

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਗਰਮ ਹੈ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਪੈਂਤੜਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਵੇ। ਉਹਨੂੰ ਤਾਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਤਾਂ ਤੱਤਾ ਤੱਤਾ ਮੁੱਦਾ ਤਾਂ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਬਾਲੀ ਵਿਚ ਪਰੋਸ ਕੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਸਹੀ ਕਿ ਫਲਾਣਾ ਬੰਦਾ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਐੱਧੇ, 'ਆਪ' ਆਗੂ ਝੱਟ ਦੇਣੀ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚੀ ਸੀ ਤਾਂ ਬੈਠੇ ਬਣਾਏ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫੀਏ ਸ਼ਿਵ ਲਾਲ ਡੋਡਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੱਥ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ। ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫੀਏ ਹੱਥੋਂ ਮਾਰੇ ਗਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਹੋਸਲਾ ਦੇਣ ਪੁੱਜ ਗਏ 'ਆਪ' ਆਗੂ। ਬੜੀ ਹਮਦਰਦੀ ਜਤਾਈ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਆਉਣ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਂਜ ਵੀ 'ਆਪ' ਬਾਦਲ ਦੋਖੀਆਂ ਨੂੰ ਧੜਾ-ਧੜ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਬਾਦਲ ਦੋਖੀ ਐ ਜਾਂ ਬਾਦਲ ਪ੍ਰੇਮੀ। ਤਾਜ਼ਾ ਤਾਜ਼ਾ ਕਾਰਵਾਈ ਹੀ ਸੁਣ ਲਓ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫੀਏ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਸੁੱਟਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ਿਵ ਲਾਲ ਡੋਡਾ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਸ਼ਿਕ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਲਓ ਜੀ! ਆ ਕੀ ਗੱਲ ਬਣੀ। ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਏ ਤਾਂ ਭਲਾ ਸਜ਼ਾ ਕਿਹਨੂੰ ਦਿਓਗੇ... ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ? ਇਹ ਤਾਂ 'ਆਪ' ਵਾਲੇ ਹੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਨੇ...। ਉਂਜ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਕਿਰਕਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨਾਲੋਂ-ਨਾਲ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਸ਼ਿਕ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ 'ਚੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹੈ ਨਾ 'ਆਪ' ਦਾ ਕਮਾਲ!!!

ਕੋਈ ਮਾਂ ਦਾ ਲਾਲ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ!!

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਰਗੇ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਨੇ... ਤਾਜ਼ਾ ਘਟਨਾ ਐਨ.ਡੀ.ਟੀ.ਵੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ ਦੀ ਹੈ। ਉਂਜ ਵੀ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਕਦੇ ਗਊ ਰਕਸ਼ਕ ਤੇ ਭਗਵਾਂ ਭਗਤ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਹੜਦੁੰਗ ਮਚਾਉਂਦੇ ਫਿਰ ਰਹੇ ਹਨ... ਹੁਣ ਤਕ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ... ਵੱਕਾਰੀ ਅਹੁਦੇ ਵੀ

ਭਗਵਾਂ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ... ਕਾਲਾ ਧਨ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ... ਵਗੈਰਾ... ਵਗੈਰਾ...।

ਪਰ ਹਿੰਮਤ ਤਾਂ ਦੇਖੋ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ

ਸਿੰਘ ਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਗਾਮੀ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਕ ਹੋਰ ਜੁਮਲਾ ਛੱਡਿਆ ਹੈ- ਕਿਸੇ ਮਾਂ ਦੇ ਲਾਲ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕੇ!! ਲਗਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਫਿਸਲ ਗਈ, ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਮਾਂ ਦੇ ਲਾਲ ਵਿਚ ਏਨੀ ਹਿੰਮਤ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕੇ!!!

ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਪਿਆ!!

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਰ ਸੱਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਲਹਿਰ ਸਾਡਾ ਸਾਡਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਵੱਢ ਵੱਢ ਖਾ ਰਿਹਾ। ਹਾਲਤ ਪਤਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਡਰੋਂ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਨੇ ਕਿ ਕਿਤੇ ਇਥੋਂ ਹੀ ਨਾ ਹਾਰ ਮਿਲ ਜਾਏ... ਦੇਖੋ, ਬਈ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤਾਂ ਇਜ਼ਤ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ... ਇਹਦੇ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਸੀਨਾ ਜ਼ੋਰੀ ਤਾਂ ਉਂਜ ਵੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ। ਆ ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੇਖ ਲਓ... ਜਿਹੜੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦੇ ਛੰਡ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਨ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡ 'ਤੇ ਲਾ ਧਰੇ, ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਬਾਦਲ 'ਤੇ। ਭਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਆਲਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਭਰੋਸਾ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਜਾਂ ਨਾ, ਪਰ ਪਿੰਡ ਆਲੇ ਤਾਂ ਆਖਰ ਆਪਣੇ ਈ ਐ। 'ਕਰ ਭਲਾ... ਹੋ ਭਲਾ'!!! ਪਰ ਜੇ ਪਿੰਡ ਆਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ 'ਭਲਾ' ਨਾ ਕੀਤਾ... ਫੇਰ!!! ਫੇਰ ਕੀ, ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਜਾ ਕੇ ਦਿਲ ਪਰਚਾ ਆਉ... ਹੋਰ ਕੀ...!!

ਟੈਕਸ ਲਾਏ ਆ, ਹੁਣ ਗੰਦਗੀ ਵੀ ਲਓ...

ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੇ ਅਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਵੀ ਅੱਤ ਹੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਕ-ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਦੂਸ਼ਣ ਲਾ ਕੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਗੰਧਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੈ। ਇਹਨੇ ਪਰਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਈ ਇਸੇ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਏਨਾ ਧੂੰਆਂ ਹੋਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਰਨ ਲੱਭੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹਦੇ ਹੱਲ ਪਰ ਜ਼ਰਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਘੁਰਕੀ ਵੀ ਸੁਣਦੇ ਜਾਓ। ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦਬਕਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ- 'ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਈ ਤੁਸੀਂ ਪਰਾਲੀ ਫੂਕੋ... ਇਹ ਹਟਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ... ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਏਨਾ ਧੂੰਆਂ ਉਠ ਵੀ ਰਿਹੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਕੀ... ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਵੀ ਤਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ।' ਲਓ ਜੀ! ਖ਼ਬਰਦਾਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਮੜ੍ਹਿਆ... ਫੇਰ ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ

ਨਾਲ 7 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ 37 ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ... ਇਹਦੇ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਕੀ ਕਰੇ... ਸਰਕਾਰ ਤਾਂ ਟੈਕਸ ਲਾ ਸਕਦੀ ਐ... ਸਵੱਛ ਟੈਕਸ ਵੀ ਲਾਇਐ... ਰੋਡ ਟੈਕਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਲਾਜ਼ੇ ਵੀ ਛਿੱਲ ਲਾਹ ਰਹੇ ਨੇ... ਏਨਾ ਕੁਝ ਤਾਂ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਰਹੀ ਐ... ਹੁਣ ਗੰਦਗੀ ਵੀ ਝਲਣੀ ਪਊ!!!

‘ਬੰਬ ਚਲਾ ਦੋ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦੋ’: ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਮੋਦੀ ਦਾ ਇਲਾਜ

ਸੈਨਹੋਜੇ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ

ਜੀਹਾਂ, ਉਤਰੂ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਜੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ। ਚਿੱਟਾ ਕੋਟ ਪਹਿਨੀ ਤੇ ਸਟੈਥੋਸਕੋਪ ਗਲ ਵਿਚ ਲਟਕਾਈ ਡਾਕਟਰ ਆਪਣੇ ਕਲੀਨਿਕ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਇਕ ਮਰੀਜ਼ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਲਿਖਣ ਵਿਚ ਮਸ਼ਰੂਫ਼ ਹੈ। ਤਦੇ ਹੀ ਹੋ ਗੱਲਾ ਮਚਾਉਂਦੇ ਇਕ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦੋ ਬੰਦੇ ਫੜ ਕੇ ਕਲੀਨਿਕ ਵਿਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਨੇ ਜੋ 'ਬੰਬ ਚਲਾ ਦੋ-- ਅੱਗ ਲਗਾ ਦੋ-- ਮਾਰ ਦੋ' ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਦੋਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਦੋਵੇ

ਸਹਾਇਕ ਉਸ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਮੇਜ਼ ਲਾਗੇ ਡਰੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬਿਠਾ ਦਿੰਦੇ ਨੇ। ਦੰਦੀਆਂ ਕਰੀਬ ਕਰੀਬ ਕੇ 'ਬੰਬ ਚਲਾ ਦੋ' ਦਾ ਰੌਲਾ ਪਾ ਰਹੇ ਮਰੀਜ਼ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਜਦੋਂ ਡਾਕਟਰ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਦੀ ਜੀ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ? ਤਦ ਉਸ ਮਰੀਜ਼ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਮੋਹਰਾ ਅਤੇ ਜੈਕਟ ਦੇਖ ਕੇ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਹੀ ਹਨ।

ਜੀ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ! ਇਹੀ ਸੀਨ ਹੈ ਇਕ 'ਵੀਡੀਓ ਕਲਿਪ' ਵਿਚਲਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਟੀ ਵੀ ਚੈਨਲ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀਂ ਸੋਸ਼ਲ ਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਖੂਬ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 'ਮੋਦੀ ਜੀ' ਨੂੰ ਬਾਹਾਂ ਤੋਂ ਫੜ ਕੇ

ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦੋਵੇਂ ਸਹਾਇਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਲਾਂ 'ਚ ਭਗਵੇਂ ਪਰਨੇ ਲਟਕਾਏ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਆਜ਼ਮੀ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਮੋਦੀ ਜੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਦੇਖਦੇ ਨੇ ਤਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਬੰਬ ਚਲਾ ਦੋ-- ਮਾਰ ਦੋ' ਦਾ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਉਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਛੁਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਨਾਲ ਗਲਾ ਵੱਢਣ ਦਾ ਹੱਥ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ 'ਚ ਆਏ ਮੋਦੀ ਜੀ ਵੱਲ ਹੋਰਨੀ ਨਾਲ ਦੇਖਦਿਆਂ ਡਾਕਟਰ ਟੌਰਚ ਫੜ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਮੋਦੀ ਜੀ, ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹੋ? ਜਿਉਂ ਹੀ ਉਹ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਨੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚ ਅੱਗ ਦਾ ਭਾਂਬੜ, ਭਬੁਕਾ ਬਣ ਕੇ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਡਾਕਟਰ ਵੀ ਇਕ ਦਮ ਤੜਕ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਦਾ ਹੋਇਆ,

ਅੱਗ ਤੋਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਡਾਕਟਰ ਬੜੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਮੋਦੀ ਜੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੋਦੀ ਜੀ ਹੜ ਬੜਾਏ ਹੋਏ ਦੋਹੀਂ ਪਾਸੀਂ ਖੜ੍ਹੇ ਆਪਣੇ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਉਦੇ ਤੁਸੀਂ ਖੜ੍ਹੇ

ਖੜ੍ਹੇ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਜ਼ਰਾ ਲੜ ਕੇ ਦਿਖਾਉ ਨਾ, ਮੈਨੂੰ ਸਕੂਨ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਮੈਂ ਸਮਝ ਗਿਆ। ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਡਾਕਟਰ ਫਟਾ ਫਟ ਪਰਚੀ 'ਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੋਹਾਂ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਸਫਾ 34 'ਤੇ

ਰੱਤ ਕਾ ਕੁੰਗੂ

ਨਿੱਕੀ ਜਹੀ ਸਾਂ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਰਾਤ ਸੁਪਨਾ ਆਇਆ ਕਿ ਲੋਕੀ ਵਾਹੋ ਵਾਹੀ ਭੱਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ ਕੋਈ ਪਿੰਡ ਜਿਹਾ ਹੈ ਵੱਕੀਆਂ, ਟਿੱਬਿਆਂ ਵਾਲਾਂ ਸਿਰ 'ਤੇ ਗੱਠੜੀਆਂ ਚੁੱਕੀ... ਪੈਰੋਂ ਵਾਹਣੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲੱਥ ਪੱਥ ਹਾਲ ਦੁਹਾਈਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ...

ਖੌਫ਼ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਨੀਂਦ ਖੁੱਲ ਗਈ। ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਤਰ-ਬਤਰ ਮੈਂ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਵੇਖਿਆ... ਸਭ ਸੁੱਤੇ ਪਏ ਸਨ। ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਟਨ ਕੀਤਾ... ਜ਼ਰਾ ਚੈਨ ਆਇਆ। ਸਵੇਰੇ ਉੱਠ ਕੇ ਬੇ ਜੀ ਨੂੰ ਦਸਿਆ... “ਕੋਈ ਨਹੀਂ ‘ਮਿੰਨਾ’ ਛਾਤੀ ‘ਤੇ ਹੱਥ ਆ ਗਿਆ ਹੋਸੀ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵਲਾਅ ਲਿਆ, ਪਰ ਉਹ ਸੁਪਨਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਯਾਦ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਸਾਰਾ ਨਜ਼ਾਰਾ ਮੈਂ ਸੰਨ 1947 ਵਿੱਚ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਜਦੋਂ ਸੁਪਨਾ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਇਹ ਚਿੱਤ ਚੇਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਖੂਨ ਖਰਾਬਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਤਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸ਼ਰੀਕੇਬਾਜ਼ੀ ਸੀ ਜਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਾਂਦਰ ਵੰਡ... ਜਿਸ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਜਾਨਾਂ ਲੈ ਲਈਆਂ। ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਮਾਨ ਤੇ ਹਵਾ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗ ਦਿੱਤੇ... ਖੂਨ ਪਾਣੀ ਤੇ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ... ਤਾਂ ਵੀ ਇੱਕ ਤਸਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਚਲੋ ਇਕ ਵੱਖ ਹੋਇਓ, ਦੂਜੇ ਦੋਵੇਂ ਤਾਂ ਇਕੱਠੇ ਨੇ ਨਾ...। ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ... ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਕਰੰਗੜੀਆਂ ਪਾ, ਰੋਂਦੇ ਹੋਂਦੇ, ਆਪਣੇ ਘਰ-ਬਾਰ, ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਤੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਮੁਲਕ ‘ਭਾਰਤ’ ਵਿੱਚ ਆਏ। ਇਸ ਖੂਨੀ ਸਾਕੇ ਵਿਚੋਂ ਜਿਹੜਾ ਸੂਰਜ ਚਮਕਦਾ ਦਿੱਸਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ ਆਜ਼ਾਦੀ।

‘ਆਜ਼ਾਦੀ’... ਜਿਸ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰੀਤ ਨਗਰ ਦੀ ਛਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਘੁਲਿਆ ਵੇਖਿਆ ਸੀ... ਜਿੱਥੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ, ਨਾਅਰੇ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ... “ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਂਦਾ ਚਲਾ ਜਾ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਝੁਲਾਉਂਦਾ ਚਲਾ ਜਾ ਚਲਾ ਜਾ ਮੁਸਾਫ਼ਰ ਚਲਾ ਜਾ ਚਲਾ ਜਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਨਗਮੇਂ ਸਣਾਉਂਦਾ ਚਲਾ ਜਾ।” ਵਰਗੇ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਗੀਤ ਅਸੀਂ ਹਰ ਐਤਵਾਰ ਐਕਟਿਵਿਟੀ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰੀਤ ਨਗਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਾਜ਼ਾਂ ਸਣੇ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਟਾਂਗਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਰ ਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਪਿੰਡ ਸੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਂਦੇ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਮਠਿਆਈਆਂ ਤੇ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਰਜਾਅ ਦਿੰਦੇ। ਸਾਨੂੰ ਤੇ ਸਾਡੇ ਉਸਤਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਦਿੰਦੇ... ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਅੱਡੀਆਂ ਚੁੱਕ ਨੀਝ ਲਾ ਲਾ ਉਡੀਕਦੇ।

ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਤਰ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਨੇ। ਇਸ ਅਰਸੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਲੱਖੋਂ ਕੱਥ ਹੋ ਗਏ। ਜਿਹੜੇ ਉਪਰ ਵਹਿਤਰਾਂ (ਖੇਤੇ) ਉੱਤੇ ਸਾਮਾਨ ਤੇ ਸਵਾਰੀਆਂ ਦੌਂਦੇ ਸਨ, ਏਧਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਕਰੋੜਪਤੀ ਬਣ ਗਏ ਤੇ ਵਹਿਤਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਉਥੇ ਸ਼ਾਹ ਸਨ... ਏਧਰ ਸੜਕ ਕਿਨਾਰੇ ਤੱਪੜਾਂ ‘ਤੇ ਬਹਿ ਰੋੜੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀਰੇ ਜਾਣ... ਹੋਸ਼ਮੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਸਮਾਨ ਪਾਰ ਕਰਦੇ ਮੈਂ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖੇ।

ਫਿਰ ਵੀ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਸਥਰ ਸ਼ੁਕਰ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁਲਕ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਨ ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਲਈ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜੂਝਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਕਿਸੇ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਔਡਿਆ।

1984 ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੀ ਸਮਝ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਸੱਪਣੀ ਨੇ ਅੰਦਰੋਂ-ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਸ਼ ਘੋਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਉੱਤੇ ਹੋ ਗਈ... ਤਰਬੱਲੀ ਮੱਚ ਗਈ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੰਬਲ-ਭੁਸੇ ਵਿੱਚ

ਪਾ ਕੇ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ ਦਾ ਖੂਨ ਵੱਖਰੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗਨ ਦਾ ਕੋਝਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ।

31 ਅਕਤੂਬਰ 1984 ਦਾ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਿਆ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਰਗਾ ਹੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਗੁਜਰਾਲ ਜੀ ਸਵੇਰ ਦੀ ਗੱਡੀ ਫੜ ਕੇ ਰਾਜਪੁਰੇ ਗਏ ਸਨ। 1947 ਦੇ ਉਜਾੜੇ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਈ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤੇ... ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਉਤਾਰਾਂ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਮਲੀਆਮੇਟ ਕਰਕੇ ਸੜਕ ‘ਤੇ ਲਿਆ ਸੁੱਟਿਆ। ਉਹ ਰਾਜਪੁਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨੀਂ ਆਰ.ਐਮ.ਆਈ. ਸਾਈਕਲ ਡੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਸੇਲਜ਼ ਅਫਸਰ ਸਨ, ਬਹੁਤਾ ਟੂਰ ‘ਤੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ... ਮੈਂ ਵੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਚੰਗਾ ਚਲ ਨਿਕਲਿਆ। ਵੱਡਾ ਬੇਟਾ ਲੇਡਨ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਛੋਟਾ ਮਾਮਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਡੋਟਗੁਆਫੀ ਸਿੱਖ ਕੇ ਕਾਨਪੁਰ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਅ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਮੈਂ ਉਨੀ ਕੱਪੜੇ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀ ਤੇ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਸਾਂ ਤੇ ਆਈ. ਆਈ.ਟੀ. ਕਾਨਪੁਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਨਵੰਬਰ ਸੇਲ ਆਉਣੀ ਸੀ... ਉਸੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਟੈਗ ਲਾ ਕੇ ਡ੍ਰੈੱਸ ਸੂਟਕੇਸਾਂ ਤੇ ਬੈਗਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰ ਰਹੀ ਸਾਂ। ਗੁਜਰਾਲ ਜੀ ਨੂੰ ਵਿਦਾ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਕਈਆਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਪਛੜੇ ਕੰਮ ਸਮੇਟਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਮੇਰਾ ਛੋਟਾ ਬੇਟਾ ਬੱਬੀ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਸਵੇਰੇ ਫੋਨ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਅੱਜ ਮੈਂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਆਤਮਯਾਦ ਕੋਲ ਜਾ ਰਿਹਾਂ ਹਾਂ ਤੇ ਰਾਤ ਦੀ ਗੱਡੀ ਫੜ ਕੇ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਕਾਨਪੁਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੈਂ ਉਡੀਕ ਰਹੀ ਸਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਵੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸੇਲ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਵਾਏ।

ਘਰ ਸਮੇਟ, ਨਹਾ ਧੋ ਤਿਆਰ ਹੋਈ ਹੀ ਸਾਂ ਕਿ ਰੋਜ਼ੀ ਆ ਗਈ। ਰੋਜ਼ੀ ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਬੇਟੇ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦੇ ਦੋਸਤ ਭੂਪੀ ਦੀ ਵਰਤੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰੀ ਮੇਰੀ ਧੀ ਵਰਗੀ। ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਈ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਵਧੀਆ ਗੁਜ਼ਰੇਗਾ।

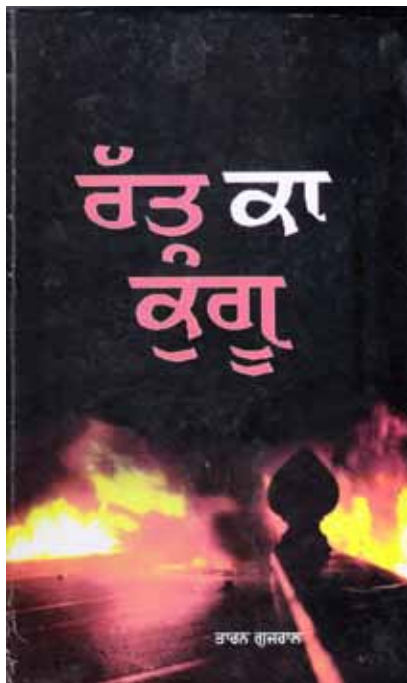
ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ ਅਸੀਂ ਗੁਮੰਟੀ ਨੇ ਪੰਜ, ਜਿਹੜਾ ਕਾਨਪੁਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਹੈ... ਬਾਜ਼ਾਰ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਥੇ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਹੀ ਨੇ... ਰੇਹੜੀਆਂ ‘ਤੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਹੋਕਰੇ ਸੁਣੀਂਦੇ ਨੇ, ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਕੁ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਭਈਏ ਹੇਠਾਂ ਤੱਪੜ ਵਿਛਾ ਕੇ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਫੜੀਆਂ ਲਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਗੁਮੰਟੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਿੰਡੀ ਜ਼ਿਊਲਰ ਤੋਂ ਮੈਂ ਛੋਟੇ ਮੋਟੇ ਗਹਿਣੇ ਗੱਟੇ ਖਰੀਦਦੀ ਸਾਂ, ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਗੁਜਰਖਾਨ ਵੀ ਮੇਰੀ ਸਹੇਲੀ ਕੈਲਾਸ਼ ਦਾ ਪਤੀ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਉਸ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਸੀ ਜੋ ਗਾਹਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਰਹਿੰਦੀ।

ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਕੁ ਵਜੇ ਦਾ ਵਕਤ ਸੀ... ਰੋਜ਼ੀ ਆਪਣੀਆਂ ਚੂੜੀਆਂ ਬਦਲਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ। ਮੈਂ ਵੀ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਚੂੜੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਕੜੇ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸਾਂ, ਪਰ ਭੀੜ ਬਹੁਤ ਸੀ।

ਅਚਾਨਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਫੋਨ ਆਇਆ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬੋਠੇ ਸਾਥੀ ਦੇ ਕੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਿਹਾ... ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਹੱਥਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਪੈ ਗਈ। ਕਾਹਲੀ ਉਹ ਗਾਹਕ ਭੁਗਤਾਉਣ ਲੱਗੇ ਤੇ ਨਵੇਂ ਆਏ ਮੋੜਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਜੀਬ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਵੇਖ ਰਹੀ ਸਾਂ ਤੇ ਅੰਦਰੋਂ ਕਾਹਲੀ ਪੈ ਰਹੀ ਸਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਨਿਪਟਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਘਰ ਜਾਈਏ।

ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਲੀਜ਼ ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਘਰ ਜਾਣ... ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਉਪਰੀ ਜਿਹੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਵਲ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ

ਕਿ ਅੱਜ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਪੈ ਗਿਆ ਨਾਲੇ ਘਰ ਬਾਉ ਜੀ ਦੀ ਤਬੀਅਤ ਢਿੱਲੀ ਹੈ, ਦੁਕਾਨ ਵਧਾਉਣੀ ਐ... ਤੁਸੀਂ ਕੱਲ੍ਹ ਆ ਜਾਣਾ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਨਾ ਤੋਲ ਕੇ ਰੱਖ ਲਉ ਅਸੀਂ ਕੱਲ੍ਹ ਫਿਰ ਆ ਕੇ ਹਿਸਾਬ ਕਰ ਜਾਵਾਂਗੀਆਂ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। “ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ... ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਹੀ ਲੈ ਜਾਉ... ਜਲਦੀ ਕਰੋ ਦੁਕਾਨ ਵਧਾਉਣੀ ਹੈ।” ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਬਹੁਤ ਅਟਪਟਾ ਲੱਗਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ... ਉਹ ਤਾਂ ਉਚੇਚਾ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਦਿੰਦਾ ਤੇ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਪੁਛਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ... ਕੁਝ ਦਸ ਵੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿਹਾ ਕਿ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਾਪਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।

ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਈਆਂ ਤਾਂ ਹਵਾ ਅਜੀਬ ਭਾਰੀ ਸੀ... ਸੜਕਾਂ ‘ਤੇ ਥੋੜ੍ਹੇ-ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਅਜਬ ਵੀਰਾਨਗੀ ਜਿਹੀ ਸੀ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ਟਰ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਸਨ... ਹਰ ਕੋਈ ਕਾਹਲ ਵਿੱਚ ਸੀ... ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਵਾ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਨਿਰੰਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਝਗੜੇ ਵੇਲੇ ਡਿੱਗੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਗੁਮੰਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਜਲੂਸ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਬੈਂਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਘਰ ਆਈਆਂ ਹੀ ਸਾਂ ਕਿ ਉਪਰਲੇ ਫਲੈਟ ਵਾਲੀ ਬਲਜੀਤ ਆ ਗਈ। “ਕੁਝ ਪਤਾ ਵੀ ਹੈ ਜੋ, ਮਾਸੀ ਆ ਗੋਲੀ ਲੱਗੀ ਐ... ਸ਼ਾਇਦ ਪਾਰ ਬੋਲ ਗਈ ਐ।

ਕੌਣ ? ਕੌਣ ਮਾਸੀ ? ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ... “ਉਹੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ... ਉਸੇ ਅੱਤ ਚਾਈ ਹੋਈ ਅਹੀ... “ਕਿਸ ਮਾਰੀਐ ?”

“ਉਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ।” ਮੈਂ ਉੱਠ ਕੇ ਟੀ.ਵੀ. ਲਾਇਆ। ਮੈਚ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰੇਡੀਓ ‘ਤੇ ਵੀ ਗਾਣੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ।

“ਐਵੇਂ ਅਫਵਾਹ ਹੈ... ਵੇਖੋ, ਜੇ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਰੇਡੀਓ ‘ਤੇ ਸੋਗ ਸੰਗੀਤ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ?”

ਐਨੇ ਵਿੱਚ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿੱਖ ਬਾਡੀਗਾਰਡਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਉਹ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤਾਂ ਹੀ ਭੂਪੀ ਬਦਹੱਵਾਸ ਜਿਹਾ ਰੋਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲੈਣ ਆਇਆ, ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਣਾ ਖਾ ਕੇ ਜਾਉ... ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦਹਿਸ਼ਤ ਹੈ, ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਭਾਰੀ ਮੁਸੀਬਤ ਆ ਜਾਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਚਲੋ ਆਂਟੀ, ਇੱਕਲੇ ਕਿ ਕਰੋਗੇ।”

ਪਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ... ਐਨੀ ਕਿਹੜੀ ਆਖ਼ਰ ਆ ਜਾਣੀ ਐ... ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਵੀ ਤਾਂ ਗੋਡਸੇ ਨੇ ਗੋਲੀ ਨਾਲ ਮਾਰ ਸੁੱਟਿਆ ਸੀ, ਤਦ ਤਾਂ ਮਰਾਠਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੁਣ ਚੁਣ ਕੇ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ। ਹਾਦਸਾ ਦਿੱਲੀ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ... ਸਿਆਸੀ ਸਟੇਟ ਦਿਸਦਾ ਪਿਆ... ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਦਾ

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਥਾਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਾਰਨ ਗੁਜਰਾਲ ਦੀ ਰਚਨਾ ‘ਕਾਨਪੁਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ’ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਜਦੋਂ ਹਿੰਸਕ ਹੈਵਾਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੈਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਰਤੂਤ ਉਹ ਵਾਰ ਵਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਅਮਰ ਰਚਨਾ “ਬਾਬਰ ਬਾਣੀ” ਇਸ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸੰਨ 47 ਅਤੇ ਸੰਨ 84 ਦੇ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਕਾਰਨਾਮੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਕਾਲੇ ਪੱਥੇ ਵਾਂਗ ਹਨ। 32 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਬਾਅਦ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲ, ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਵਰਗੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ। ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲ ਨੇ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਵੇਲੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਭੀੜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਕੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਵਾਇਆ ਤੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਘਰ ਕੀਤਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਕੁਝ ਅੱਗੇ-ਪਿਛੇ ਹੋ ਗਏ। ਐਹੋ ਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਐਨੀ ਲੰਮੀ ਢਿੱਲ ਵੀ ਕੀ ਇਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ? ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜੁਡੀਸ਼ਰੀ ਵਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਕੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਬਣਾਉਣਾ ? ਸਿਰ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਝੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਾਰਨ ਗੁਜਰਾਲ ਵਲੋਂ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖੀ ਤੇ ਹੱਡੀ ਹੰਢਾਈ ਦਾਸਤਾਨ, ਜੋ ਕਿਤਾਬ ‘ਰੱਤ ਕਾ ਕੁੰਗੂ’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ, ‘ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਲੜੀਵਾਰ ਪੇਸ਼ ਹੈ।

ਇਹ ਕਿਰਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇੰਜ ਮਾਰੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਕਰੇ। ਬਹੁਤ ਮੰਦਾ ਹੋਇਆ। ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਮੰਨੀ ਹੋਈ ਸਿਆਣੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਔਰਤ... ਹਾਇ! ਐਨੀ ਸੁਹਣੀ ਤੇ ਔਂਜ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਜਾਓ ਬੱਚਿਓ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੀ... ਸਾਡਾ ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ ਚੰਗਾ ਹੈ... ਨਾਲੇ ਗਲੀ ਦੀ ਨੁੱਕਰ ‘ਤੇ ਤਾਂ ਜਿਹੜੇ ਖਟਿੱਕ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਹਮਦਰਦ ਨੇ... ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮੋਰਚਾ ਲਾ ਲੈਣ ਤੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦੇਣਾ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਗੇਟ ਤੱਕ ਛੱਡਣ ਗਈ ਤਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਕੋਠੇ ਵਿਚ ਖਟਿੱਕ (ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਵਾਲੇ ਭਈਏ) ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਓਂ ਇੱਟਾਂ ਰੋੜੇ ਆਪਣੇ ਨੀਵਿਆਂ ਕੋਠਿਆਂ ‘ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਬਗੀਚੇ ਵਿਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਪਈਆਂ ਨੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਟੀ.ਵੀ. ‘ਤੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵੇਖਣ-ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਤੇ ਕਿਆਸ ਅਰਾਈਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਕਈ ਲੋਕ ਜੋ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਦੀਵਾਨੇ ਸਨ, ਦਿੱਲੀ ਚਲੇ ਗਏ ਤੇ ਕਈ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਵਿਦਾਈ ਦੇਣਗੇ।

ਦੁਪਹਿਰ ਬਾਅਦ ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਫੋਨ ਆਇਆ ਕਿ ਘਰੋਂ ਨਾ ਨਿਕਲਣਾ... ਪਾਂਡੋ ਨਗਰ ਨਹਿਰ ਦੇ ਪੁਲ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਗਾਂ ਲਾਹ ਕੇ ਸਾੜ ਰਹੇ ਨੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ।

ਸ਼ਾਮ ਹਾਲੀ ਗਾੜ੍ਹੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ ਕਿ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੋਂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਆਉਣ ਲਗੀਆਂ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਆਪਣੇ ਭਈਏ ਨੌਕਰਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ‘ਤੇ ਛੱਡ ਘਰਾਂ ਵੱਲ ਚਾਲੇ ਪਾਏ। ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਪਸਰ ਗਈ... ਤੇ ਜਲੂਸ ਨਿਕਲਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ।

ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਦਹਿਸ਼ਤ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰੀ। ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕੀਂ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਨੇ, ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਨੇ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਭ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਦਿਨ ਦੇ ਚੜ੍ਹਾਅ ਨਾਲ ਹੋਰ ਭਿਆਨਕ ਖ਼ਬਰਾਂ ਆਉਣ ਲੱਗੀਆਂ।

ਕੋਠੇ ‘ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤਕ ਅੱਗਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ... ਗੁਮੰਟੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵੀ ਸੜ ਰਿਹਾ ਸੀ... ਤੇ ਉਥੋਂ ਦਾ ਚਾਰ ਮੰਜ਼ਲਾ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਟੋਰ ਧੁੰਦੇ ਵਿਚ ਘਿਰਿਆ ਸੀ।

ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਸਵੇਰੇ ਮੈਂ ਬਾਹਰਲਾ ਗੇਟ ਖੋਲ੍ਹਣ ਗਈ ਤਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਸੜਕ ‘ਤੇ ਗਹਿਮਾ ਗਹਿਮੀ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਲੋਕੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਭੱਜੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ, ਸਿਰ ‘ਤੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਦੇ ਗੱਠੜ, ਸ਼ਨੀਲ, ਸਾਟਨ, ਜੈਰਜੱਟ... ਬੂਟਾਂ ਦੇ ਤਸਮੇਬੰਨੁ ਬੰਨੁ ਕਈ ਕਈ ਜੋੜੇ ਗਲ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤੱਕ ਲਟਕਾਈ... ਕੋਈ ਪੱਥੇ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਚੁੱਕੀ, ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਠੋਲ੍ਹਦੇ, ਟੀ.ਵੀ ਰੇਡੀਓ ਕਲੋਜੇ ਨਾਲ ਲਾਈ... ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਘਰਾਂ ਵਲ ਨਸਦੇ, ਫਿਰ

ਇਹ ਸਾਮਾਨ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਵਾਪਸ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵੱਲ ਭੱਜਦੇ ਹੋਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ।

ਜਿਹੜੇ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਲੁੱਟ ਲੁੱਟ ਕੇ ਰੱਜ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਤੇ ਘਰ ਹੋਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਥਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹੀ, ਉਹ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀਆਂ ਦੱਸ ਰਹੇ ਸਨ... ਬਾਨ ਖੋਲ੍ਹ ਖੋਲ੍ਹ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਹਾਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਕ ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਰੇੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਮੁੰਡੇ ਤੋਂ ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਸਕਾ ਕਿਆ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ “ਇਸਮੇ ਚਾਵਲ ਡਾਲ ਕੇ ਰਖੋਗੇ।”

ਮੇਰਾ ਘਰ ਰਾਮ ਬਿਹਾਰ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨੰਬਰ ਫਲੈਟ ਸੀ। ਇਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਿਚ ਵੀਹ ਫਲੈਟ ਸਨ। ਦਸ ਹੇਠਾਂ ਤੇ ਦਸ ਪਹਿਲੀ ਮੰਜ਼ਲ ‘ਤੇ। ਵਿਚਕਾਰ ਦਸ ਕੁ ਫੁੱਟ ਦੀ ਗਲੀ ਸੀ। ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਛੋਟੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸੜਕ ‘ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਸੀ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਵੀ ਮਕਸਦ ਸੀ। ਮਹਿਰੀ, ਜਿਹੜੀ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਗਲੀ ਦੇ ਕੋਨੇ ਵਾਲੇ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਕੁੱਝੀ ਜਿਹੀ ਅੰਮਾ... ਸਵੇਰੇ ਪੰਜ ਕੁ ਵਜੇ ਕਾਲਬੈੱਲ ਵਜਾਉਂਦੀ ਸੀ... ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਛੇ-ਸੱਤ ਫਲੈਟਾਂ ਦਾ ਚੌਕਾ ਭਾਂਢਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ... ਉਹ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਫਿਰਕੀ ਵਾਂਗ ਗਲੀ ਵਿਚ ਫਿਰਦੀ ਰਾਤੀਂ ਦਸ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਵਜੇ ਤੱਕ ਵੀ ਭਾਂਢੇ ਮਾਂਜ ਜਾਂਦੀ, ਸਵੇਰੇ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਲਾ ਕਰਨ ਲਈ।

ਉਹ ਅੱਜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਈ... ਮੈਂ ਦੀਵਾਰ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਾਹਲੀ ਕਾਹਲੀ ਆਪਣੇ ਖਟਿਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰੀ “ਅਰੀ ਅੰਮਾ, ਆਜ ਕਯਾ ਹੋ ਗਯਾ ਕਾਮ ਪਰ ਨਹੀਂ ਆਈ?”, ਤਾਂ ਜ਼ਰਾ ਕੁ ਨੇੜੇ ਆ ਕੇ ਉਸ ਅੱਖਾਂ ਤਰੇਰ ਕੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ...।

“ਅਬ ਹਮ ਨਾ ਆਈ ਤੁਹਾਰ ਬਰਤਨ ਰਗੜਨੇ ਕੇ... ਅਬਕੇ ਤੋਂ ਤੁਮ ਹਮਰਾ ਚੌਕਾ ਬਾਸਨ ਕਰੀਹੋ।”

ਅੱਜ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਦੀ ? ਜਿਵੇਂ ਹੇਠਲੀ ਉੱਤੇ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਪਲਾਂ ਵਿਚ। ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਕਿ ਗੱਲ ਉਨੀ ਸਾਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨੀ ਮੈਂ ਸਮਝ ਰਹੀ ਸਾਂ।

ਅੰਦਰਲੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਆਈ ਹੀ ਸਾਂ, ਕਿ ਉਤਲੇ ਫਲੈਟ ਵਾਲੀ ਆਦਰਸ਼ ਬਕਸ਼ੀ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ।

“ਮੈਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਥਕ ਗਈ ਆਂ, ਕਿੱਥੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹੋ। ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਇਕ ਦੋ ਸੂਟ ਫੜੋ ਤੇ ਉੱਪਰ ਆ ਜਾਓ। ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਕਹਿਰ ਮੱਚਿਆ ਹੋਇਐ”... ਤੁਹਾਡੇ ਵਰਾਡੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਗਰਿੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ... ਇਕ ਲੱਤ ਮਾਰਿਆਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਟੁੱਟ ਜਾਣੈ ਤੁਸੀਂ ਉੱਪਰ ਆਓ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪੌੜੀਆਂ ਵਾਲੀ ਗਰਿੱਲ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਾਈਏ। ਛੇਤੀ ਕਰੋ...। (ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ)

09 ਨਵੰਬਰ 2016 ਤੋਂ 15 ਨਵੰਬਰ 2016

ਮਹਿਮਾਨ ਸੰਪਾਦਕੀ, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਪਰਕ: (9915091063)

ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵੀਂ ਕਿਰਨ

ਪ੍ਰੋ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸੰਭਾਲਣ ਨਾਲ ਧਾਰਮਿਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਖਾਸੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂ ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਉਮੀਦ ਦੀ ਝਲਕ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਪਿੱਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਕ ਪਾਸੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਕੂਲਾਂ-ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਤਰਜ਼-ਏ-ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਜੀਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਗੇ।

ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਹੋਏ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦਸਤਾਰਾਂ ਲੱਥ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਲਤ ਏਥੋਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਰੋਲ-ਮਾਡਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਇਸ ਉਲਝੀ ਤਾਣੀ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣਾ ਭਾਵੇਂ ਇੰਨਾ ਆਸਾਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਤਾਂ ਮੁੜ ਸਿਰਜਿਆ ਹੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਵਿਚ ਦੋ ਵੱਡੇ ਗੁਣ ਹਨ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਵੱਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਕ, ਉਹ ਪੂਰਬੀ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਖੇਤਰ ਅੰਦਰ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੇ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖ-ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈ ਰਹੇ ਅਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਕਸਰ ਹੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਕੀ ਕੁਝ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੁਝਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਅਤੇ ਸਰਗਰਮ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਯੋਗ ਹੱਲ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਏਗਾ ਕਿ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਤਾਂ ਹਨ ਹੀ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੱਛਮ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਅਧਿਐਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਏਥੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੱਸਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਰ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਬੂਬ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤਕ ਜਾਣਿਆ, ਪੜ੍ਹਿਆ ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਗੁਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਦਗੀ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਸਾਦਗੀ ਨਾ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕਲਚਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਸਲਾ ਕਿਹੜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਜਥੇਦਾਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਰੁਤਬੇ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤਕ ਨੀਵਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਬਦਨਾਮ ਮਿਸਾਲ ਘੱਟ ਹੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਚੌਥਾ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 10 ਨਵੰਬਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਬੇਮਿਸਾਲ ਗੁੰਗਾਰੇ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਵਾਰਾ ਨੂੰ ਇਸ ਮਹਾਨ ਤਖ਼ਤ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਿਸਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਤਕ ਐਕਟਿੰਗ ਜਥੇਦਾਰ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਥ ਨੇ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਮਿਸਾਲ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਵਾਰੇ ਨੂੰ ਜਥੇਦਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਨੋਰਥ ਲਈ ਸ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਪੰਥਕ ਸਫ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਕੁਝੱਤਣ, ਬੇਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਸਿਖਰ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਬਡੂੰਗਰ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੀ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਿਆਣਪ, ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਬਿਖਮ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਤਹਿਤ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਵਾਰਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਐਕਟਿੰਗ ਜਥੇਦਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਚਿੱਟੇ ਦਿਨ ਵਾਂਗ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਪਰਤਾਂ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਘੁਸਪੇਠ ਕਰ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਸਬੰਧ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਡੇਰਾ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਪੰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਫ਼ਿਲਹਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਜਾ ਜੁਰਅਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿਚ ਹੀ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਚਾਹੁਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ਼, ਰਾਜ਼ ਹੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣ। ਸ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂੰਗਰ ਵਿਚ ਇਕ ਗੁਣ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਦਬਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦਾਨਾ ਰਾਏ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੂਲ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੋਲੰਡਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਦੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗੁਰਮਤਿ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤਕ ਇਕ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਨਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਕੋ ਥਾਂ 'ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭੰਡਾਰ ਮਿਲ ਸਕੇ, ਜਿੱਥੇ ਗੁਰਮਤਿ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਖੋਜਾਰਥੀ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਦਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਚੁੱਕ ਸਕਣ। ਸੈਕਟਰ 44 ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤਿ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖ਼ਿੱਤੇ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਦਗਾਰ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੇਰਾ ਨਾਨਕ ਵਸੇ, ਨਾਨਕ ਨਾਨਕ ਆਖਾਂ

ਸੰਜੀਵ ਝਾਂਜੀ, ਜਗਰਾਉਂ

ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੇਰਾ ਨਾਨਕ ਵਸੇ, ਨਾਨਕ ਨਾਨਕ ਆਖਾਂ
ਨਾਨਕ ਦੇਖਾਂ ਨਾਨਕ ਆਖਾਂ ਨਾਨਕ ਸੁਣ ਜਾ ਜੀਵਾਂ,
ਨਾਨਕ ਲਿਖਾਂ ਨਾਨਕ ਪੜ੍ਹਾਂ ਨਾਨਕ ਸੋਚ ਸਜੀਵਾਂ।
ਨਾਨਕ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ
ਰੋਮਓਰੋਮ 'ਚ ਵਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੇਰਾ ਨਾਨਕ ਵਸੇ, ਨਾਨਕ ਨਾਨਕ ਆਖਾਂ
ਧੰਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਧੰਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਇਹੀਉ
ਰਾਗ ਅਲਾਪਾਂ।

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ
ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦਾ
ਘੁੱਪ ਹਨੇਰਾ ਪਸਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮਨੁੱਖਤਾ
ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਵਿਚ ਫਸੀ ਅਤੇ ਉਲਝੀ
ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਲਤਾਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ।
ਸੁਲਤਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ
ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿੰਦੇ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ
ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ
ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਚੋੜਣ ਅਤੇ ਖੇਰੂ
ਖੇਰੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ
ਛੱਡੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ
ਧਾਰਮਿਕ ਲਹਿਰ ਚੱਲੀ। ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ
ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਚਾਲਕ ਭਗਤ
ਕਬੀਰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਨ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਰੱਬ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ 'ਤੇ
ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਾਤ ਪਾਤ ਦਾ ਖੰਡਨ
ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੇ ਬਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ
ਰਵਿਦਾਸ, ਭਗਤ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਾ ਨੰਦ, ਭਗਤ
ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ, ਸੈਣ ਭਗਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਸਦਕਾ ਹੀ
ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ
ਪਿਆਰ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਕਰੀਬ
ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ।

ਸੁਣੀ ਪੁਕਾਰਿ ਦਤਾਰ ਪ੍ਰਭੂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਰਾ
ਮਾਹਿ ਪਨਾਇਆ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕੱਤਕ ਦੀ
ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਸੰਮਤ 1526, ਸੰਨ 1469 ਈ: ਨੂੰ
ਰਾਏ ਭੋਇ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ
ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ
ਜੀ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਸਥਾਨ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਬਾਰੇ ਭਾਈ
ਗੁਰਦਾਸ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟਿਆ, ਮਿਟੀ ਹੁੰਦ ਜਗ
ਚਾਨਣ ਹੋਇ।

ਜਿਉ ਕਰ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਿਆ, ਤਾਰੇ ਛਪੇ
ਅੰਧੇਰ ਪਲੋਆ

ਤੇ ਫਿਰ

ਕਲਿਯੁਗ ਬਾਰੇ ਤਾਰਿਆ, ਸਤਿਨਾਮ ਪੜਿ
ਮੰਤਰ ਸੁਣਾਇਆ,

ਕਲ ਤਾਰਿਣ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਇਆ।

ਉਰਦੂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਾਇਰ ਡਾ. ਇਕਬਾਲ ਨੇ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ :

ਫਿਰ ਉਠੀ ਸਦਾ ਤੌਹੀਦ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸੇ,

ਹਿੰਦ ਕੇ ਇਕ ਮਰਦਿ ਕਾਮਲ ਨੇ ਜਗਾਇਆ

ਖਾਬ ਸੇ।

ਇਸ ਬਾਰੇ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇੰਝ ਕਹਾ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ

ਕੋਈ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ:

ਉੱਠੀਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਨੂਰੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੀਆਂ
ਕੁੜ ਲਪਟਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ,
ਮਾਨਵ ਨੂੰ ਜਗਾਇਆ ਸੀ ਵਕਤ ਉਸ ਗੁਰ
ਨਾਨਕ ਨੇ ਖ਼ਾਬ ਵਿਚੋਂ।

ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਕਈ ਕੱਤਕ
ਕੀਤੇ। ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਭੁੱਖੇ ਸਾਧੂਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ
ਛਕਾ ਕੇ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਕਰਕੇ ਨਵੀਂ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ
ਨੀਂਵ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ।

ਐਸੀ ਨੀਂਵ ਧਰੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਿੱਤ ਨਿੱਤ
ਚੜੇ ਸੁਣਾਈ।

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਬੇਬੇ
ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਪਾਸ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਆ ਗਏ।
ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਮੋਦੀ ਖਾਨੇ ਨੌਕਰੀ
ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨਾਨਕਸਰ ਦੇ
ਸੇਵਕ ਰਹੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਵਿ ਡਾ. ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ
ਆਲਮ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

ਮੋਦੀ ਖਾਨਾ ਪਤਾ ਦੌਸੇ ਤੇਰਾ ਤੇਰਾ ਤੋਲਦਾ
ਕੌੜਾ ਗੀਨਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮਿਠਾ ਮਿਠਾ ਬੋਲਦਾ।

ਇਕੋ ਹੀ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਕਾਜੀ ਅਤੇ ਨਵਾਬ ਨਾਲ
ਮਸੀਤ ਜਾਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਇਬਾਦਤ
ਕਰਨ ਦਾ ਭੇਤ ਸਮਝਾਉਣਾ ਕਈ ਕੱਤਕ ਕੀਤੇ।
ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਰਹਿੰਦੇ, ਇੱਕ ਦਿਨ ਕੀ
ਤੱਕਿਆ ਕਿ ਲੋਕਾਈ ਈਰਖਾ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ
ਸੜ ਕੇ ਮਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਦੇਖੇ ਧਿਆਨ ਕਰ, ਜਲਤੀ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ
ਦਿਸਿ ਆਈ।

ਅਤੇ ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਵਾਸਤੇ ਆਪ ਨੇ ਅਵਤਾਰ
ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ
ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕਰਨਾ ਅਤੇ
ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਚੱਲ ਤੇਨੂੰ ਭਗਤੀ
ਦਾ ਘਰ ਦਿਖਾਈਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ
ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਚ ਨੀਚ ਦਾ
ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਰਿਹਾ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ
ਅਧਰਮੀ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋ ਗਏ। ਅਤੇ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਸਾਈ ਬਣ ਗਏ ਅਤੇ ਜਾਲਮ ਹੋ
ਕੇ ਪਰਜਾ ਤੇ ਜੁਲਮ ਢਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਸਭ ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮਾਂ ਤੋਂ ਹੀਣ ਹੋ ਗਈ।
ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :

ਕੋਈ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪੂਜਦਾ, ਉਚ ਨੀਚ ਸਭਿ ਰਾਤਿ
ਬਿਰਸਾਈ।

ਭਏ ਬਿਅਦਲੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ, ਕਲ ਕਾਤੀ
ਉਸਰਾਇ ਕਸਾਈ।

ਰਹਿ ਤਪਾਵਸੁ ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗੀ, ਚਉ ਜੁਗਿ ਜੋ
ਦੇਇ ਸੋ ਪਾਈ।

ਕਰਮ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਭ ਪਈ ਲੋਕਾਈ

ਜਿੱਥੇ ਧਰਮ ਦਾ ਪਤਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਉਥੇ ਲੋਕਾਂ
ਨਾਲ ਰਾਜਸੀ ਧੱਕਾ ਵੀ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਸੀ। ਜੇਕਰ
ਹਿੰਦੂ ਜਨਤਾ ਮੁਸਲਮ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਕੱਟੜਤਾ
ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸਨ ਤਾਂ ਗਰੀਬ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜਨਤਾ
ਵੀ ਘੱਟ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਜੇ ਕਸਾਈ ਤੇ
ਨਿਆਈ ਸਨ। ਦੁਖੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਪੁਕਾਰ
ਸੁਣ ਕੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਰਗੇ ਵੈਦੀ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ
ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਲਈ
ਭੇਜਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਵਤਾਰ
ਕਲਯੁਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਏ।
ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦਾ

ਆਪਜੀ ਨੇ ਸੱਜਣ ਠੱਗ, ਕੌਡੇ ਰਾਕਸ਼ ਅਤੇ
ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਜਿਹੇ ਆਦਮ ਖੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
ਪ੍ਰਬਚਨਾਂ ਸਦਕਾ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਜੀਵਨ ਜਾਂਚ
ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਲੇ
ਲਾਇਆ। ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਜਾਬਰ ਕਿਹਾ, ਗੱਲ
ਕੀ ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ ਅਤੇ ਸੱਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ
ਦੇਣਾ ਉਹ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਤੋਂ। ਵਹਿਮਾਂ
ਭਰਮਾਂ ਅਤੇ ਪਾਖੰਡਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ
ਸੁਚੇਤ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਪਸਾਰਾ ਹੋਇਆ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਕਾਲ ਰੂਪ ਸਨ,
ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਿੱਕ
ਸਨ, ਉਹ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵੱਲੋਂ ਵਰੋਸਾਇ ਹੋਣ
ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਆਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ,
ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਕੌਮਾਂ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ
ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਸਦਕਾ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਦੇਵਵ ਜੀ ਨੇ 'ਪੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ' ਉਚਾਰ
ਕੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਹਬ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਆਧਾਰ
ਕੀਤਾ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਦੇ ਘਰ
ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਰੁੱਖੀ ਮਿੱਸੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਭੋਗ
ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਦੀ ਰੋਟੀ ਵਿੱਚੋਂ
ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਲਹੂ ਦੇ ਤੁਪਕੇ ਕੱਢੇ।

ਆਪਜੀ ਨੇ ਸੱਜਣ ਠੱਗ, ਕੌਡੇ ਰਾਕਸ਼ ਅਤੇ
ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ ਜਿਹੇ ਆਦਮ ਖੋਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
ਪ੍ਰਬਚਨਾਂ ਸਦਕਾ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਜੀਵਨ ਜਾਂਚ
ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਲੇ
ਲਾਇਆ। ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਜਾਬਰ ਕਿਹਾ, ਗੱਲ ਕੀ
ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ ਅਤੇ ਸੱਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣਾ ਉਹ
ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਤੋਂ। ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਅਤੇ
ਪਾਖੰਡਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦੇ
ਰਹੇ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਪੂਰੀ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਘਾਰ ਵੱਲ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਖੰਡਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ :

ਸਰਮੁ ਧਰਮੁਦਇ ਛਪਿ ਖਲੋਹੇ ਕੂੜੁ ਫਿਰੈ
ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੇ ਲਾਲੋ।

ਕਾਜੀਆਂ ਬਾਮਣਾ ਕੀ ਗਲ ਬਕੀ ਅਗਦ ਪੜੈ
ਸ਼ੈਤਾਨ ਵੇ ਲਾਲੋ।

ਮੁਸਲਮਾਨੀਆਂ ਪੜਹਿ ਕਤੇਬਾਂ ਕਸਟ ਮਹਿ
ਕਰਹਿ ਖੁਦਾਈ ਵੇ ਲਾਲੋ। (੭੨੨)

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਰਬਾਬ ਦੇ ਤਾਰ
ਛੱਡਦੇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ
ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਰਾਗ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਅਕਾਲ
ਪੁਰਖ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਆਪਣੇ ਪਵਿੱਤਰ
ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਵਿਚੋਂ ਉਚਾਰਦੇ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ
ਵਿਚ ਪਈਆਂ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਗੰਢਾਂ
ਖੁੱਲ੍ਹਦੀਆਂ। ਉਹ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਖਦੇ।
ਇਸੇ ਬਾਰੇ ਇਕ ਹੋਰ ਥਾਂ ਡਾ. ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ
ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

ਉਹਦੇ ਮੁਖੜੇ 'ਤੇ ਲਾਲੀ, ਉਹਦਾ ਨੂਰ ਹੈ
ਨਿਰਾਲਾ।

ਮਰਦਾਨਾ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਹਦੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਬਾਲਾ।

ਮਰਦਾਨਾ ਰਬਾਬ ਵਜਾਵੇ, ਬਾਲਾ ਚੋਰ ਨੂੰ ਝੁਲਾਵੇ।

ਗੁਰੂ ਮਿੱਠਾ ਮਿੱਠਾ ਗਾਵੇ ਉਹਨੂੰ ਬਾਣੀ ਧੁਰੋਂ ਆਵੇ।

ਵੀਹਗੁਰੂ ਜਪੇ ਫੇਰੇ ਸਵਾਸਾਂ ਵਾਲੀ ਮਾਲਾ।

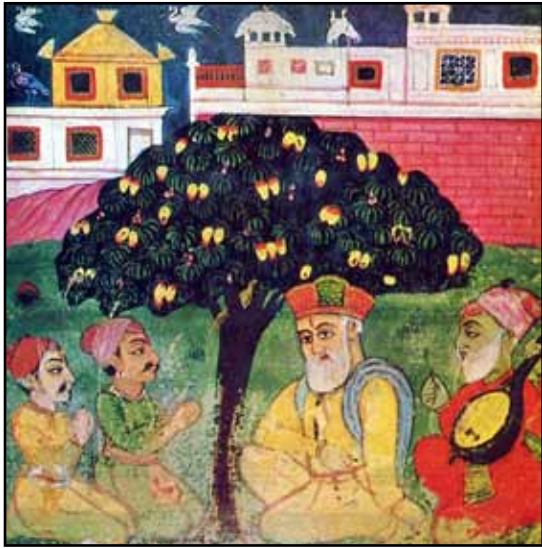
ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਜੀਵਨ
ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿਚੋਂ ਜਾਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ
ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਫਲ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਮਦਰਸ਼ੀ, ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ,
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਜਨਮ
ਦਿਹਾੜਾ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ
ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੀਪਮਾਲਾ
ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ
ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ।

ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬਤ ਦਾ ਭਲਾ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਚਿੱਤਰ : ਜਨਮ ਸਾਖੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤਕ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਲੀ ਟੋਪੀ ਦੀ ਥਾਂ ਦਸਤਾਰ ਚਿਤਰਕਾਰ ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਜਾਈ ਹੈ। 1930ਵੇਂ ਦਹਾਕੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤਸਵੀਰ “ਨਾਮ ਖੁਮਾਰੀ ਨਾਨਕਾ, ਚੜ੍ਹੀ ਰਹੇ ਦਿਨ ਰਾਤ” ਜਰਮਨੀ ਤੋਂ ਛੱਪ ਕੇ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਆਈ, ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਬੜੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ, “ਸੇਲੀ ਟੋਪੀ ਕਿਥੇ ਹੈ? ਬੇਰੀ ਤੇ ਤੋਤਾ ਕਿਥੇ ਹਨ? ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਕਿਥੇ ਹਨ?”, ਪਰ ਪਿਛੋਂ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਇਤਨੀ ਮਕਬੂਲ ਹੋਈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਇਕ ਕਾਪੀ 50-50 ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵਿਕੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਸਾਰੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਹੀ ਸੇਲੀ ਟੋਪੀ ਦੀ ਥਾਂ ਦਸਤਾਰ ਵਾਲੀ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗੇ।

ਹਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭੰਵਰ

(ਸੰਬਾਦੀਲ : 98762-95829)

‘ਸਰਬਤ ਦੇ ਭਲੇ’ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਿਆ, ਜਾਤ ਪਾਤ, ਉਚ ਨੀਚ, ਛੂਆ ਛਾਤ, ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਤੇ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਬੋਲ ਬਲਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਉਤੇ ਇਸਲਾਮੀ ਝੰਡਾ ਝੁਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸਲਾਮੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਵਲੋਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਉਤੇ ਬੜਾ ਜ਼ੁਲਮ ਤਸ਼ੱਦਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੋਨਾ ਫਿਰਕਿਆ ਵਿਚਕਾਰ ਬੜੀ ਕੁਝੜਨ ਤੇ ਨਫਰਤ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਬਿਖੜੇ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਦੋਨਾਂ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਿੱਧਾ ਸਾਦਾ ਤੇ ਨੇਕ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣ, ਹੱਥੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨ, ਵੰਡ ਛੱਕਣ, ਇਕੋ ਨਾਮ ਜਪਣ ਤੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿਤਾ। ਆਪਣੀ ਮਧੁਰ ਬਾਣੀ ਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦੋਨਾਂ ਫਿਰਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਹੋਏ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ: ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹ ਫਕੀਰ, ਹਿੰਦੂ ਕਾ ਗੁਰੂ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਾ ਪੀਰ ਉਰਦੂ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਸ਼ਾਇਰ ਡਾ. ਮਹੰਮਦ ਇਕਬਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਸਿਖਿਆ ਤੇ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖੀ ਇਕ ਨਜ਼ਮ ਦਾ ਇਕ ਸ਼ੇਅਰ ਹੈ:

ਫਿਰ ਉਠੀ ਆਖਰ ਸਦਾ ਤੋਹੀਦ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸੇ, ਹਿੰਦ ਕੋ ਇਕ ਮਰਦੇ ਕਾਮਲ ਨੇ ਜਗਾਇਆ ਖਵਾਬ ਸੇ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਈ ਲੋਕ ‘ਕੁਰਾਹੀਆ’ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਅੱਜ ਆਮ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਏ ਪੂਰਨਿਆਂ ਉਤੇ ਚੱਲਣ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਆਦਰਸ਼ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਪਾਠ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਅੱਗੇ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਸਹਿਤ ਸੀਸ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਮਹਾਨ ਨਾਨਕ ਨੂੰ, ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਜੋਤ ਤੇ ਰੱਬੀ ਨੂਰ ਨੂੰ ਰੰਗਾਂ ਤੇ ਬੁਰਸ਼ ਨਾਲ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਨਾ ਕਿਤਨਾ ਔਖਾ ਹੈ, ਕਿਤਨੀ ਸਾਧਨਾ ਤੇ ਅਰਾਧਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਉਹੋ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਵਸਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਜਨਮ ਸਾਖੀਆਂ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤਕ ਕਈ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਰੰਗਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੁਰਸ਼ ਨਾਲ

ਇਸ ਮਹਾਨ ਨਾਨਕ ਨੂੰ, ਚਿਤਰਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਪੱਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਦੋਂ ਹੋਈ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਣਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕੋਈ ਚਿੱਤਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਰੇ ਹੱਥ-ਲਿਖਤ “ਜਨਮ ਸਾਖੀਆਂ” ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਜਿਥੇ ਇਥੋਂ ਕੱਚਾ ਮਾਲ ਇੰਗਲੈਂਡ ਲਿਜਾਂਦੇ ਰਹੇ, ਉਥੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਦੌਲਤ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ, ਕਲਾਤਮਿਕ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਖਜ਼ਾਨਾ ਵੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਲਿਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ ਉਹ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਕਾਲ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕ ਬਹੁਮੁਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੇਕਾਂ ਜਨਮ ਸਾਖੀਆਂ ਵੀ ਉਧਰ ਲੈ ਗਏ। ਲੰਡਨ ਸਥਿਤ ਇੰਡੀਆ ਆਫਿਸ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਵਿਚ ਹੱਥ ਲਿਖਤ (ਬੀ-40) ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 57 ਚਿੱਤਰ ਹਨ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਹਾਂਸ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਹੇਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ 3, ਸੰਮਤ 1790 (ਅਗਸਤ 1733 ਈਸਵੀ) ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਭਾਵ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਉਣ ਦੇ 25 ਵਰ੍ਹੇ ਪਿਛੋਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਸਵੀਰਾਂ, ਜੋ ਮੁਗਲ ਕਲਮ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚ ਹਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਿਛੋਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਸ਼ਕਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ, ਇਹ ਚਿੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕਾਲਪਨਿਕ ਚਿੱਤਰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਬਾਰੇ ਸੁਣੀਆ ਸਾਖੀਆਂ ‘ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਬਣਾਏ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗੁਲੇਰ ਅਤੇ ਸੁਜਾਨਪੁਰ ਟੀਰਾ ਵਿਖੇ ਕਾਂਗੜਾ ਕਲਮ ਸ਼ੈਲੀ ਬਹੁਤ ਵਿਕਸਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕਲਾ ਜਗਤ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵੀ ਹੋਈ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਫਤਹਿ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਲੈ ਆਏ ਸਨ ਜਿਸ ਉਪਰੰਤ ਅਨੇਕਾਂ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਲਾਹੌਰ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਈ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਮੰਗਵਾਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕਲਾ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੇ ਸਮੇਂ

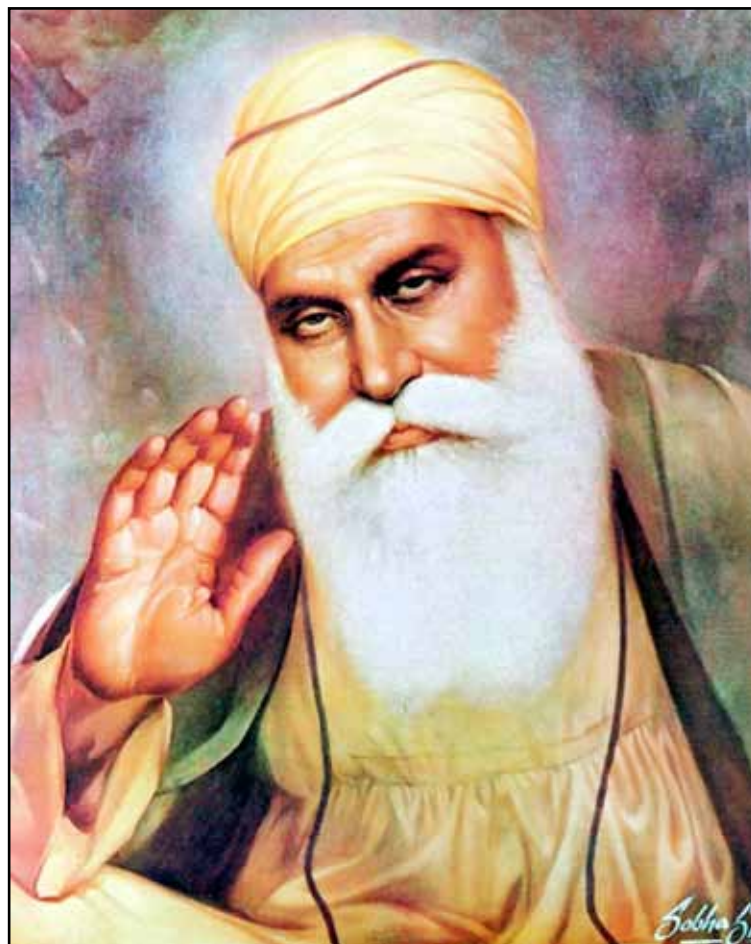
ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਤਸਵੀਰਾਂ, ਬਾਬਾ ਅਟਲ ਸਾਹਿਬ, ਜੂਨ 1984 ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਵਾਲੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਮਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਧ-ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਭਾਈ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਨਕਾਸ਼, ਐਸ. ਜੀ. ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ, ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ, ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਸਟਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਦਿਤ ਸਿੰਘ, ਜੀ.ਐਸ. ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਕਲਾ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਏ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਅਲੂ ਬਖ਼ਸ਼ ਤੇ ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਬਣਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਜੋ ਆਮ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਸੀ ਉਸ ਵਿਚ ਉਹ ਸੇਲੀ ਟੋਪੀ ਪਹਿਣੇ ਹੋਏ ਬੇਰੀ ਦੇ ਦਰਖਤ ਹੇਠਾਂ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹਨ, ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਤੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਬੇਰੀ ਉਪਰ ਟੰਗੇ ਇਕ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿਚ ਇਕ ਤੋਤਾ ਹੈ। ਲਾਹੌਰ ਸਥਿਤ ਨਾਮਵਰ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ ਚੁਗਤਾਈ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ

ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕਿਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕੋਈ ਤਸਵੀਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਣਾਈਆਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਕਰ ਕੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਦਿਤ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅਮਰਦਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਆਰਟਿਸਟ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ, ਨੇ ਬਣਾਈਆਂ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਮਕਬੂਲ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਚਿੱਤਰ ਅੱਜ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਨਮ ਸਾਖੀਆਂ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਜੋ ਕੰਧ ਚਿੱਤਰ ਹਨ, ਉਹ ਮੁਗਲ ਕਲਾ ਸ਼ੈਲੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਲੂ ਬਖ਼ਸ਼ ਤੇ ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਇਦ ਭਾਈ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਨਕਾਸ਼, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਪਣੀ ਉਮਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਸੰਗਮਰਮਰੀ ਕੰਧਾਂ ਉਤੇ ਨਕਾਸ਼ੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬਿਤਾਇਆ, ਪਹਿਲੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਹਾਕੇ

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਏ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਪ੍ਰਚਲਤ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਬੇਰੀ ਦੇ ਦਰਖਤ ਹੇਠ ਸ਼ਸ਼ਭਿਤ ਹਨ, ਸੇਲੀ ਟੋਪੀ ਪਹਿਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਤੇ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਿੱਤਰ ਮਰਹੂਮ ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੀ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1923 ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਇਕ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਵਜੋਂ ਆਜ਼ਾਦਾਨਾ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨ ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਤੇ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਲੀ ਟੋਪੀ ਦੀ ਥਾਂ ਦਸਤਾਰ ਚਿਤਰਕਾਰ ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਜਾਈ ਹੈ। 1930 ਵੇਂ ਦਹਾਕੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤਸਵੀਰ “ਨਾਮ ਖੁਮਾਰੀ ਨਾਨਕਾ, ਚੜ੍ਹੀ ਰਹੇ ਦਿਨ ਰਾਤ” ਜਰਮਨੀ ਤੋਂ ਛੱਪ ਕੇ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਆਈ, ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਬੜੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ, “ਸੇਲੀ ਟੋਪੀ ਕਿਥੇ ਹੈ? ਬੇਰੀ ਤੇ ਤੋਤਾ ਕਿਥੇ ਹਨ? ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਕਿਥੇ ਹਨ?”, ਪਰ ਪਿਛੋਂ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਇਤਨੀ ਮਕਬੂਲ ਹੋਈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਇਕ ਕਾਪੀ 50-50 ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵਿਕੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਸਾਰੇ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਹੀ ਸੇਲੀ ਟੋਪੀ ਦੀ ਥਾਂ ਦਸਤਾਰ ਵਾਲੀ ਤਸਵੀਰ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗੇ।

ਐਸ.ਜੀ.ਠਾਕਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਧੇਰੇ ਕਰਕੇ ਕੁਦਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ, ਪਰਬਤਾਂ, ਝਰਨਿਆਂ ਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਏ, ਪਰ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਵੀ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗੇ। ਜੀ.ਐਸ. ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਨਕਾਸ਼ ਨਾਲ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਕਾਸ਼ੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਚਿਤਰਕਾਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਉਦਾਸੀਆਂ ਸਮੇਂ ਲੰਬੇ ਪੰਧਾਂ ਦੀ ਇਕ ਚਿਨ੍ਹਾਤਮਿਕ ਤਸਵੀਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਕਬੂਲ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਤੇ ਖੜਾਵਾਂ ਪਹਿਣੇ ਚਰਨ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ), ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ (ਕੈਨੇਡਾ) ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਬਠਿੰਡਾ), ਸਤਪਾਲ ਦਾਨਿਸ਼ ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮੰਟ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਮਿਟੀ ਧੁੰਧੁ ਜਗਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਆ
ਜਿਉ ਕਰਿ ਸੁਰਜੁ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਰੇ ਛਪਿ ਅੰਧੇਰੁ ਪਲੋਆ

ਅਰੰਭ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ - ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ 12 ਨਵੰਬਰ, 2016,
ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ

ਭੋਗ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ - ਸੋਮਵਾਰ 14 ਨਵੰਬਰ 2016, ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ
ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ 5 ਤੋਂ 10 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੀਵਾਨ ਸਜਣਗੇ

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ
ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ
ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ:

ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਭਾਈ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਜਬੂਰ

ਕਬਾ- ਗਿਆਨੀ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਨੇਡਾ ਵਾਲੇ

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : 300 Gurdwara Road Fremont CA 94536 Phone: 510-790-0177

ਫਿਰ ਉਠੀ ਆਖਰ ਸਦਾ ਤੋਹੀਦ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸੇ,
ਹਿਦ ਕੋ ਇਕ ਮਰਦੇ ਕਾਮਿਲ ਨੇ ਜਗਾਇਆ ਖਾਬ ਸੇ। - ਸਰ ਇਕਬਾਲ

ਜੁਲਮ ਅਤੇ ਕੂੜ ਦੀ ਧੁੰਦ ਨੂੰ ਮਿਟਾਕੇ
ਸੱਚ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਬਾਨੀ,
ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ
ਵਲੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਸਹਿਤ
ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀਆਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਵਲੋਂ : ਅਮਰੀਕਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ

ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ ਪ੍ਰਧਾਨ (408) 898-7056, ਡਾ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ (408) 422-5600

Celebrating Parkash Utsav Of Dhan Dhan Sri Guru Nanak Dev Jee

Gurdwara Sahib Khalsa Care Foundation

9989 Laurel Canyon Blvd, Pacoima, CA 91331

November 13th to November 20th

Sunday 13th & Sunday 20th - 11 AM to 1 PM

Monday 14th to Saturday 19th - 6:30 PM to 8:30 PM

Seva of Five Sri Akhand Path Sahibs

ALL Five Sri Akhand Path Sahibs

Arambh Nov. 18th - 9 AM

Bhog Nov. 20th - 9 AM

Bhai Kanhaiya Jee Langar Seva Dal
For More Information Please Contact:
Surinder Singh (818) 919-4856 Balwinder Singh (818) 404-0811
Makhan Singh (661) 225-7157 Paramjit Singh (626) 354-6653

Sant Anoop Singh Jee (Una Sahib Wale)

Bhai Kulwinder Singh Jee

Bhai Surdeep Singh Jee

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਮਿਟੀ ਧੁੰਧ ਜਗ ਚਾਨਣ ਹੋਆ ॥

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ,
ਸਰਦਾਰਨੀ ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਗਾਖਲ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਨਿੱਕ ਗਾਖਲ
ਅਤੇ ਕਿੱਟ ਗਾਖਲ ਦੇ
ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸਾਹਿਬ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਮਿਟੀ ਧੁੰਧ ਜਗ ਚਾਨਣ ਹੋਆ ॥
ਜਿਉ ਕਰ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਰੇ ਛਪੇ ਅੰਧੇਰ ਪਲੋਅ ॥

ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੈਪਟਨ

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ,
ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ
ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ

ਆਓ ਸਾਰੇ ਜਟੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਹੰਤਲਾ ਮਾਰੀਏ ਅਤੇ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨ ਛੋਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ:-

- ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣਾਈਏ
- ਵਿਦਿਆ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਈਏ
- ਹਰ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਏ
- ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੁੜ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਵਾਈਏ
- ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਧਨ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਏ

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਤੁਹਾਡਾ ਯੋਗਦਾਨ
ਕੈਪਟਨ ਲਿਆਓ, ਪੰਜਾਬ ਬਚਾਓ

ਜਾਗੀ ਕਰਤਾ

ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ - 909-815-7412

ਇਕਬਾਲ ਸਮਰਾ - 818-219-3090

ਸਾਹਿਬ ਭੁੱਲਰ - 626-893-2314

ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ - 626-255-8555

ਬਿੱਲ ਗਿਲ - 909-706-0360

ਰਵੀ ਗਰੇਵਾਲ - 310-748-1348

ਰਵੀ ਰਾਜਬੀਰ ਰੰਧਾਵਾ - 323-533-2733

ਸਰਬਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ - 818-599-9189

ਧਰਮਿੰਦਰ ਰੰਧਾਵਾ - 909-240-7234

ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਨੱਤ - 818-472-1014

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ - 626-664-9814

ਬਰਿੰਦਰ ਢਿੱਲੋਂ - 909-821-6785

ਸਤਬੀਰ ਤੁੰਗ - 909-576-5799

ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਰਕ - 650-630-6930

ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿਜਰ - 714-726-4300

ਪਰਮਜੀਤ ਨਿੱਝਰ - 626-622-5551

ਉਪਮਿੰਦਰ ਸੰਧੂ - 909-418-7700

ਪਾਲ ਘੋਤਰਾ - 909-569-9545

ਮਨਜੀਤ ਪੰਧੇਰ - 818-398-9262

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਾਲਨਟ

20001, E Walnut Drive South, Walnut CA 91789 • Ph: 909.869.6165

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ 547ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ
14 ਨਵੰਬਰ, 2016, ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ

ਨੂੰ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਭੋਗ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਾਮ 6 : 00 ਵਜੇ

ਰਹਿਰਾਸ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਸ਼ਾਮ 6 :00 ਵਜੇ ਤੋਂ 6:30 ਵਜੇ ਤਕ
ਭਾਈ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਵਲੋਂ
ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸ਼ਾਮ 6 : 30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 8 :30 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪਕੌੜਿਆਂ ਅਤੇ ਬਾਦਾਮ ਦੁੱਧ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਠਿਆਈਆਂ ਗੁਰੂ ਘਰ
ਲਿਆ ਕੇ ਸਾਂਝੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਾਉਣ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ।

ਸੇਵਾਦਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਾਲਨਟ : ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਦਬਗੋਤਰਾ (909)861-2020,
ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ (626)893-2314, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਆਨੰਦ (626)298-9960,
ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (562)569-2702, ਹਨਵੰਤ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ (626)369-3305,

ਭਾਈ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ

ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਹਨਵੰਤ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ (626) 369-3305 ਜਾਂ ਭਾਈ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ (626) 833-8240 ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ।

ਨੌਜਵਾਨ ਸਿੱਖ ਆਗੂ 7-Eleven ਸਟੋਰਾਂ
ਦੀ ਫਰੈਂਚਾਇਜ਼ੀ ਬੋਰਡ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ
ਇਲੈਕਟਡ ਮੈਂਬਰ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ
ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰ ਤੇ ਉਘੇ ਬਿਜ਼ਨਸਮੈਨ
ਸਰਦਾਰ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ (ਬਿੱਟੂ) ਵਲੋਂ

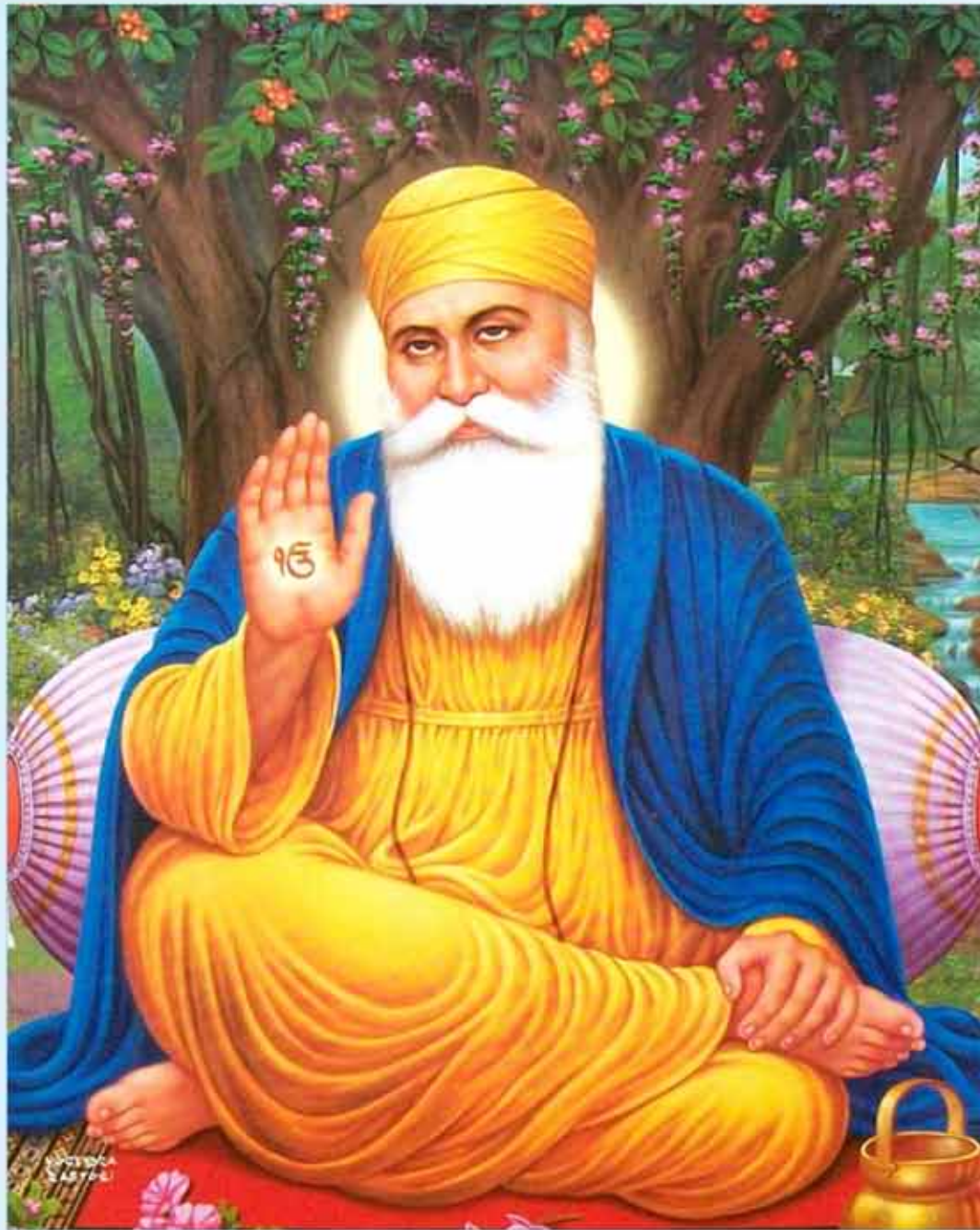
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ (ਬਿੱਟੂ)

ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀਆਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ
ਵਸਦੇ ਸਮੂਹ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ
ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

Norcal Truck Repair & Tire provides fleets and owner operators the fastest roadside reasonable price. Our extensive mobile truck and trailer repair service trucks, ensure We offer owner operators, fleets and drivers immediate access to at pre-determined, preferred rates that are exclusive to Norcal

Norcal Truck Repair & Tire team combined has over 20 years of experience in the trucking industry and By complimenting our industry experience with extensive business management experience, Norcal Truck Repair & Tire designed an efficient and controlled process to manage truck and trailer related breakdowns for fleet and Truckers Assist has implemented customer oriented corporate values and they are instilled in everything

Nor-Cal

29303 Pacific Street, H

Our Services

- Transmission Rebuilt
- Rear-end Rebuilt
- Alignment
- Computer Diagnose
- Electric
- New American Tires
- Wheel Balance
- DPF Filter Cleaning

Sandeep Sandhu

Lakha Laali

Arco Towing Services, Inc

al Truck Repair

Hayward, CA 94544, Phone: 510-728-2121, Fax: 510-728-2020

Laadi Singh

Paablo

Alex

Guranmol Ranhdawa

Amandeep Singh

Captain Billa

the truck and trailer repair service at a fair and
sure you'll be back up in running in no-time.
qualified service providers
al Truck repair & tire.

and managing roadside repairs.
Truck Repair & Tire management has
s & truck drivers.
ing we do.

29303 Pacific Street, Hayward, CA 94544
Phone: 510-537-9000, After Hours: 510-582-2121

ੴ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ!

ਦੱਖਣੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਮਹਾਨ ਸਮਾਗਮ
ਹੌਲੀਵੁੱਡ ਸਿੱਖ ਟੈਪਲ ਵੱਲੋਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ

547ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ, 04 ਦਸੰਬਰ, 2016

ਸਵੇਰੇ 7:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਮ 4:00 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਕਨਵੈਂਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਆਪ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਆਉ, ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ
ਲਿਆਉ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕਰੋ ਜੀ।

**ਭਾਈ ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੰਨੇ ਵਾਲੇ,
ਭਾਈ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾੜੇਵਾਲੇ
ਸਮੇਤ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ ਜਥੇ
ਤੇ ਕਥਾਵਾਚਕ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ**

Diya

CHARDIKLA
TIME TV

ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਜਥਾ ਭਾਈ ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਜਥਾ, 5 ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਇਕੱਠੇ ਰਸ ਭਿੰਨਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਗੇ।

ਦੱਖਣੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗੁਰੂਘਰ ਵਾਲਨੱਟ, ਗੁਰੂਘਰ ਬਿਉਨਾ ਪਾਰਕ, ਗੁਰੂਘਰ ਬਿਉਨਾ ਪਾਰਕ (ਸਟੈਟਨ ਰੋਡ), ਗੁਰੂਘਰ ਸਰਬ ਸਾਂਝਾ ਦਰਬਾਰ, ਗੁਰੂਘਰ ਵੈਲੀ ਸਿੱਖ ਟੈਪਲ,
ਗੁਰੂਘਰ ਲੈਂਕਰਸ਼ਿਮ, ਗੁਰੂਘਰ ਰਿਵਰਸਾਈਡ, ਗੁਰੂਘਰ ਹਿਸਪੇਰੀਆ, ਗੁਰੂਘਰ ਅਲਹੈਂਬਰਾ, ਗੁਰੂਘਰ ਨਾਨਕ ਸਦਨ, ਗੁਰੂਘਰ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਆਸ਼ਰਮ,
ਗੁਰੂਘਰ ਸੈਂਟਾਐਨਾ, ਗੁਰੂਘਰ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਜੀ, ਗੁਰੂਘਰ ਐਪਲ ਵੈਲੀ, ਗੁਰੂਘਰ ਨਾਰਕੋ, ਗੁਰੂਘਰ ਪਾਮ ਸਪ੍ਰਿੰਗ, ਗੁਰੂਘਰ ਤਮੇਕੁਲਾ, ਗੁਰੂਘਰ ਵੈਂਟੁਰਾ,
ਆਈ.ਆਈ.ਜੀ.ਐਸ., ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਗੁਰੂਘਰ ਏ.ਵੀ.ਐਸ. ਲੈਕੈਸਟਰ, ਗੁਰੂਘਰ ਵੈਸਟ ਕੋਵੀਨਾ, ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਅਕੈਡਮੀ ਅਤੇ
ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਜਥੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਗੇ।

Donatons & Info:

S; Baldev S; Johal-661-965-5937,
S; Santokh S; Ghotra-310-569-9506,
S; Ronak Singh-661-295-5846,
S; Manjit S; Khalil-323-369-8962
S; Harnek S; Thiara-818-687-2873
Langar: S; Imarjeet Singh -310-291-4835

Donatons & Punjabi Bazaar:

S; Gurdev Singh- 323-304-4871
S; Bhupinder S; Dhillon-323-514-6347,
S; Baljinder S; Multani-213-249-8099
Media Coordinator:
S; Manjinder P; Singh-818-268-3213
Gurdwara Sahib: 323-665-7707

Donaton Commitee & Sevadaars : Dr; Imarjit S; Marwah, S; J;L; Saini, S; Ram Singh, S; Iqbal S; Dhillon, S; Harjinder S; Malhi,
Paul Lubana, S; Darshan Singh, S; Iqbal S; Samra & Bros, Wraich Bros; Dr; Parkash K; Sehdeva, S; Pargat S; Kehl, S; Gurbachan Singh
Dr; Jaswant S; Dhillon, Paul Ghotra, S; Tajinder S; Khalil & Bros,, S; Gurmit S; Multani, H; S; Randhawa, S; Harbhajan S; Multani,
S; Manjit Singh (Pappi), S; Gurcharan Singh (Bali), S; Sohan S; Rasia & Family, S; Ivtar Singh, Dr; Ijit S; Ipora, S; Satnam S ; Thiara,
S; Sukhdev S; Multani, S; Manjit S; Pandher, S; Nirmal Sehmbi, S; Harmimder S; Chohan, Dr; Mukhtar S; Kundi, S; Swarnjit S; Sahni,
S; Gurdas S; Kehl, S; Waryam S; Grover, S; Sarbjit S; Sodhi, Dr; Ijit S; Randhawa, S; Gurdial S; Randhawa, S; Kirtan S; Khals a,
S; Imrik S; Rasia, S; Malkit S; Sogy, S; Surjit S; Bawa & Bros,, S; Surinder S; Gill, Ms; Hari Kirn K; Khalsa, S; Harbhajan S; Khalsa,
S; Santokh S; Khinda & Bros,, S; Gurdev S; Nauli, S; Harbhajan S; Samra, S; Parmjit Singh, S; Jaswinder S; Dhaliwal

ਭਾਈ ਘਨੱਈਆ ਜੀ ਸੇਵਾ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਸਵੇਰ ਦੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤੇਗਾ ਜੀ। ਤਾਜ਼ਾ ਜਲੇਬੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬਾਬਾ ਸਵੀਟਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਫੋਟੋ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁੱਧ ਵੀਡੀਓ ਅਤੇ ਟੀਵੀ ਤੇ ਲਾਈਵ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ।

3 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ।

3 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਹਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾਵਟ ਦੀ ਸੇਵਾ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਆਸ਼ਰਮ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਹੁੰਮ ਹਮਾਂ ਕੇ ਪਹੁੰਚੋ ਜੀ।
ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸ੍ਰ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ 310-291-4835 ਤੇ ਸੰਪ੍ਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਗਟਿਆ ਮਿਟੀ ਧੰਧ ਜਗ ਚਾਨਣ ਹੋਆ ॥
ਜਿਉ ਕਰ ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਰੇ ਛਪੇ ਅੰਧੇਰ ਪਲੋਅ ॥

ਗਾਖਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਦੇ ਮਾਲਕ
ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਰਾ
ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਅਤੇ
ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਵਲੋਂ
**ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀਆਂ ਸਭ ਨੂੰ**

ਗਾਖਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼

**ਲੱਖ ਲੱਖ
ਵਧਾਈਆਂ**

ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ:
A&I Trucking Co.

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮੰਟ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਅਣਖ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ

ਭਾਈ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 31 ਅਕਤੂਬਰ 1984 ਦੀ ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਪਾਪਣ ਨੂੰ ਖਾਲਸਈ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਨਰਕਗਾਮੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਢੱਠੀ ਪੱਗ ਮੁੜ ਸਿਰ ਤੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਇੰਦਰਾ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਨ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਤੇ ਨਵੰਬਰ 1984 ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ

ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ

ਅਰੰਭ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ : 11 ਨਵੰਬਰ 2016, 10 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ

ਭੋਗ ਸ਼੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ: 13 ਨਵੰਬਰ 2016, 10 ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ

ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਕਥਾ, ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਪਰਵਾਹ ਨਾਲ ਢਾਡੀ ਜਥੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਨਗੇ

ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ - ਨਾ ਭੁੱਲਣਯੋਗ, ਨਾ ਬਖਸ਼ਣਯੋਗ

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : 300 Gurdwara Road Fremont CA 94536 Phone: 510-790-0177

Spice Jar

INDIAN CUISINE

-Specializing in Tandoor
(Clay Oven)

-Vegetarian and
Non-Vegetarian Curry

**We Specialize
in Catering All Occasions
50-1200 GUESTS**

Buffet 11am - 3pm
Ala Carte 5pm - 10pm

**Lunch
Buffet**
7 Days
11am-3pm
\$9.99

Call or Email for Catering:
spicejargrill@gmail.com

**LUNCH BUFFET
ALL YOU CAN EAT
\$1 OFF***

(VALID UP TO 4 PEOPLE. TOTAL DISCOUNT \$4)
WITH THIS COUPON ONLY.
LIMIT ONE COUPON PER CUSTOMER.

**20% OFF*
ENTIRE
DINNER CHECK**

(MENU ONLY. NOT VALID WITH BUFFET)
WITH THIS COUPON ONLY.
LIMIT ONE COUPON PER CUSTOMER.

17052 Slover Ave. Fontana, CA 92337

909-350-7010

@spice_jar

spicejarfontana

www.spicejar.net

WE WORK IN
ALL 50 STATES
& CANADA

**REDUCE YOUR
DEBT BY
UP TO**

60%

ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਪੇਮੈਂਟਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ?
ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਡਿਫਟਰ ਫਤਵਾ ਮਤ ਜਾਨ ਨੁਖਾ ਕਰੋ

- ✓ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ 60% ਤੱਕ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਾਓ
- ✓ BANKRUPTCY ਤੋਂ ਬਚੋ ✓ COLLECTION CALLS ਨੂੰ ਰੋਕੋ

ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ

ਅੱਜ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ!

1.888.888.9914

ooraa

SAVE \$2500
ON DIESEL PER TRUCK WITH
ONE CALL!

11¢

**DISCOUNT
PER GALLON**

✓ No more Pre-Paid Cards

✓ Get Rid of Bank Wires

✓ Low Transaction Fee

(855) 641-6955 • (888) 795-7035
sales@trans-alliance.com • www.trans-alliance.com

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸੁਹਾਵਣੀ ਬਣਾਓ
‘ਦ ਕੰਪਨੀ ਯੂ ਕੀਪ’
ਦੇ ਨਾਲ!

www.newyorklife.com

1845 ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਔਖੇ ਸਮਿਆਂ 'ਚ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਏਸ਼ੀਆ-ਭਾਰਤੀ ਕੌਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਅਟਵਾਲ

ਏਜੰਟ
ਲਾਇਸੈਂਸ # OE17073

ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਇਸ਼ੋਰੋਸ ਕੰਪਨੀ
3255 ਵੈਸਟ ਮਾਰਚ ਲੇਨ, # 300 ਸਟਾਕਟਨ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ 95219
ਫੋਨ : 209-955-2418, 209-993-7978
skatwal@ft.newyorklife.com

ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ
ਹੁਣੇ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਏਜੰਟ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ !!

Travel for Less Inc.

SPECIALIZED IN DISCOUNT FARES WORLDWIDE

ASIANA AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

ASIANA AIRLINES NOW FLIES NEW DELHI
5 TIMES A WEEK STARTING 1ST JULY 2016

ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਜਾਣ ਲਈ ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਟਿਕਟ
ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਕਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ

BUY TRAVEL TICKETS ON WHOLESALE PRICES

CST NO : 2031914-40

O/B SFO - DEL MON/TUE/WED/FRI/SAT
I/B DEL - SFO MON/WED/THU/FRI/SUN

Serving the Bay Area Since 1996

39156-State Street, Fremont CA-94538

Email: info@travelforlessinc.com

www.letsflyhome.com

(510) 791-3300

(408) 791-2600

ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀ ਉਲੀਕੇਗਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ

ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਥਾਣਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦਿਆਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਥਾਣਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਦੱਸਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਉਪ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੰਦੀਪ ਸਕਸੇਨਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਜੇਏ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਸਮੇਤ 15 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਦੋਵਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਥਾਣਾ ਮੁਖੀਆਂ ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਲੀਹ ਤੋਂ ਲਹੀ ਪਈ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਖੁਫ਼ੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਪ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨਾਲ ਦਿਨ ਭਰ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਥਾਣਾ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਲੀ ਰਣਨੀਤੀ ਉਲੀਕੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਦੱਸਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤਰਨ ਤਾਰਨ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਥਾਣਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੋਰ ਅਫਸਰ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਥਾਣਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਸਮੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਬੰਧਤ ਥਾਣੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧ ਸਬੰਧੀ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਦੱਸਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਉਪਰ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਤਲ, ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧ, ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਚਲਾਨ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪਰਖਣ ਦਾ ਇਹ ਇਕ ਕਾਰਗਰ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਬਿਊਰੋ (ਆਈਬੀ) ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਹੈ। ਆਈਬੀ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੇ ਬਟਾਲਾ ਵਰਗੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਕਮ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਹੀ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਹਾਕਮ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਵੀ ਅਕਸਰ ਸੁਰਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਾਲਵਾ ਦਾ ਬਠਿੰਡਾ ਖੇਤਰ ਵੀ ਅਕਸਰ ਸੁਰਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਕੰਮ 14 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਸੀ ਪਰ 14 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕੰਮ 15 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਭੁਪਾਲ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ : ਖੋਖਲੇ ਤਰਕਾਂ ਦੇ ਤੀਰ

ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਕੈਦੀ ਭੱਜੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਪੁਲੀਸ ਦੌੜਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਹੱਥੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਨਾਟਕ ਇਸ ਲਈ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦਿਖ ਚਮਕਾਉਣੀ ਹੈ, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣੀ ਹੈ ਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 56 ਇੰਚ ਦੀ ਛਾਤੀ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ।

ਵੇਦਪ੍ਰਤਾਪ ਵੈਦਿਕ

ਭੁਪਾਲ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਭੱਜਣ ਵਾਲੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਵਾਲੇ ਭਗੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਕੰਬਨੀ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹ ਵੀ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਭੱਜਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਉਹ ਮਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਮੁਫਤ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਤੋੜਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਸੰਦ ਕਰਨਗੇ। 2013 ਵਿਚ ਖੰਡਵਾ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਭੱਜੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚੋਂ ਫੜੇ ਗਏ ਸਨ। ਖੰਡਵਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਭੁਪਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ 'ਦੂਸਰੇ ਖੰਡਵਾ' ਲਈ ਭੜਕਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਾਫ਼ੀ ਤਕੜੀ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ. ਦੇ ਕੈਮਰੇ ਦੇ ਤਾਰ ਕੱਟੇ। ਦੀਵਾਰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਦਰਾਂ ਤੋਂ ਰੱਸੀ ਦਾ ਕੰਮ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਰਾਤ ਚੁਣੀ? ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ। ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਅਫਸਰ ਅਕਸਰ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਜਵਾਨ ਤੇ ਕੈਦੀ ਵੀ ਉਤਸਵ ਦੇ ਮੁਝ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਹੌਲਦਾਰ ਗਮਾਸ਼ਕਰ ਯਾਦਵ ਨੇ ਜਾਨ 'ਤੇ ਖੇਡ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਗੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ। ਇਕ ਹੌਲਦਾਰ ਅਤੇ 8 ਮੁਸਟੰਡੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਾਦਵ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਜਵਾਨ ਨੂੰ ਅਧਮਰਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਲੀਸ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਉਥੇ ਪਏ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣਗੇ? ਉਹ ਡਰਪੋਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਨ, ਕੁਸ਼ਤੀ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਨਿਹੱਥਿਆਂ 'ਤੇ ਵਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਰਹਿਮ ਸ਼ਸਤਰਧਾਰੀਆਂ, ਜੰਗਲੀ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਖੂਬਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਠੀਕ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੀ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਕੌਣ ਹੈ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਫਰਜ਼ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ? ਜੇਕਰ ਇਹ ਅੱਤਵਾਦੀ ਮਾਰੇ ਜਾਂ ਫੜੇ ਨਾ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਸਮਝ ਲਓ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਏਨਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਹਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿਊਣਾ ਹਰਾਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਟੰਗਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੀ, ਜਨਤਾ ਵਿਚ ਵੀ 56 ਇੰਚ ਦੀ ਛਾਤੀ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਦਾ। ਦੋਵੇਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਭੁਪਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਭੁਗਤਣੀ ਪੈਂਦੀ। ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਹੋਰ ਬੁਲੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਪਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਜਨਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਧਾਈਆਂ ਨੇ ਅਨੇਕ ਬਿਆਨਵੀਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਮੰਨੇ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਏ

ਮੁਕਾਬਲੇ ਫਰਜ਼ੀ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਰਜੀਕਲ ਸਟਰਾਈਕ ਨੂੰ ਫਰਜ਼ੀਕਲ ਸਟਰਾਈਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭੁਪਾਲ ਕੋਲ ਈਟਪੇੜੀ ਵਿਚ ਜੋ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਹੁਣ ਤਕ ਦੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਈ ਸ਼ੱਕ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਹਾ ਇਹ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋੜ ਕੇ ਭੱਜਣਾ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿੱਥੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ? ਕੀ ਇਹ ਕੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭੱਜ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਵੇਂ ਕੱਪੜੇ, ਜੁੱਤੇ ਤੇ ਘੜੀਆਂ ਵਗੇਰਾ ਵੀ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੋ ਤਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿਚ ਪਛਾਣੇ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਉਪਰ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤਿਆਰੀ ਰੱਖਣਾ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਕੈਦੀ ਭੱਜੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਪੁਲੀਸ ਦੌੜਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਹੱਥੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਨਾਟਕ ਇਸ ਲਈ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦਿਖ ਚਮਕਾਉਣੀ ਹੈ, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣੀ ਹੈ ਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 56 ਇੰਚ ਦੀ ਛਾਤੀ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਕੀ ਕਿਸੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚ ਏਨੀ ਡੂੰਘੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਲੁਕੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਅਜਿਹੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦਿਮਾਗੀ ਫਿਤੂਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਇਕਤਰਫ਼ਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਮਾਸੂਮ ਅਤੇ ਨਿਹੱਥੇ ਲੋਕ ਵੀ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਠੋਰ ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਿੱਖੇ ਸਵਾਲ ਵੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਅੱਤਵਾਦੀ ਬੇਕਸੂਰ ਸਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਤੇ ਕਿੰਨੇ ਭਿਆਨਕ ਜ਼ਰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਇਹ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਬੇਗੁਨਾਹ ਵੀ ਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਭੱਜਦੇ ਸਮੇਂ ਜੋ ਕੀਤਾ, ਕੀ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਕਸੂਰ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਹੌਲਦਾਰ ਯਾਦਵ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ, ਇਕ ਜਵਾਨ ਨੂੰ ਮਾਰ-ਮਾਰ ਕੇ ਅਧਮਰਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਅਤੇ ਜੰਦਰੇ ਤੋੜ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਦੀਵਾਰ ਕੁੱਦ ਕੇ ਭੱਜ ਨਿਕਲੇ। ਏਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਘੇਰੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਹ ਹਤਿਆਰੇ ਆਤਮ-

ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਪੇੜ ਮਾਰਨਾ ਵੀ ਗਲਤ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ, ਭੱਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪੱਥਰਾਂ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹਥਿਆਰ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ 'ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੇਕਰ ਪੁਲੀਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਤਮਾਮ ਨਾ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਦੀ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਔਧ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੇਲੇ ਏਨਾ ਹੌਸ ਕਿਸ ਨੂੰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ? ਜਾਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੋ ਜਾਂ ਖੁਦ ਮਰੋ! ਕੁਝ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਮਰਵਾਇਆ ਗਿਆ? ਇਸ ਤਰਕ 'ਤੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ? ਜਦੋਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਬਚਗਾਨਾ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਲੋਕ ਹੱਸ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਾਲੀ ਤਰਕਸ਼ 'ਚੋਂ ਇਹ ਤੀਰ ਕੱਢਿਆ। ਇਸ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗਣ ਵਾਲੇ ਨੇਤਾ ਇਹ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਤਰਕ ਕਰਕੇ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਵੋਟ-ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਅਣਜਾਣੇ ਹੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਜੋੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੜੀਸਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਕਈ ਅੱਤਵਾਦੀ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਕੀ ਇਹ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਨ? ਇਹ ਨਕਸਲੀ ਸਨ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇਤਾ ਦਾ ਮੂੰਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ। ਕਿਉਂ? ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਹਲਵਾ-ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ਭੁਪਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਲਵਾ-ਪੂਰੀ ਖੋਹ ਲਈ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਤਰਕਾਂ ਦੇ ਚਨੇ-ਮੁਰਮਰੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਢਿੱਡ ਭਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਮ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਖੋਖਲੇ ਤਰਕਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ 'ਤੇ ਸੰਤੋਸ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਭ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਜੇਲ੍ਹਾਂ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਹਨ ਜਾਂ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਹਨ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਅਪਰਾਧੀ ਵੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਮੌਜ-ਮਜੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜਦੋਂ ਚਾਹੇ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋੜ ਕੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਿਰਫ਼ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। (ਲੇਖਕ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ੋਦ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹਨ)

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ

130 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਰਕਿੰਗ

ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨਾ ਲਗਭਗ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਇਸ ਦਾ ਰਸਮੀ ਐਲਾਨ ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ। 130 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ

ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਕ ਸੁਰ ਹੋ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨੇਤਾ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਗ਼ੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਕਾਲੇ ਦੌਰ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੀ ਹੈ। ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਚੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਏ.ਕੇ. ਐਂਟਨੀ ਨੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਇਸ 130 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਤਾਂ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਐਂਟਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰੋੜਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਰਾਹੁਲ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਹਾਮੀ ਭਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕਾਲੇ ਦੌਰ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਜਵਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਸਿਆਸੀ ਜੰਗਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਜਰਨੈਲਾਂ 'ਤੇ ਟੇਕ ਕਿਉਂ ?

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ 'ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ' ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਆਰੰਭਣ ਤੇ ਭੜਕਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਰੁਖ਼ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੈ। ਜੇ ਫ਼ੌਜ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਨੱਕ ਭੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਭਾਵ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ਼. ਵੀ ਇੰਝ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ਼. ਨੂੰ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਦ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਜਵਾਨ ਭੁਪਾਲ ਵਿਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰ ਕੇ 'ਸਿਮੀ' (ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਇਸਲਾਮਿਕ ਮੂਵਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ) ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ?

ਹਰੀਸ਼ ਖਰੇ

ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ 9:17 ਵਜੇ ਫ਼ੋਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਟੈਕਸਟ-ਸੁਨੇਹਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: "ਦੀਵਾਲੀ ਮੁਬਾਰਕ! ਯੁਵਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਵਿਜੇ ਗੋਇਲ ਫ਼ੌਜੀ ਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਉਣਗੇ ਅੱਜ ਦਿਨੇ 11:30 ਵਜੇ, ਰਾਜਪੂਤਾਨਾ ਰਾਈਡਲਜ਼ ਰੈਜੀਮੈਂਟਲ ਸੈਂਟਰ, ਦਿੱਲੀ ਛਾਉਣੀ। ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕੇ ਕਵਰ ਕਰੋ।" ਫਿਰ ਸ਼ਾਮੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟੈਕਸਟ-ਸੁਨੇਹਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ: "ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਰਿਲੀਜ਼ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮੇਲ-ਥੱਕਸ ਚੈੱਕ ਕਰੋ" ਵਿਜੇ ਗੋਇਲ ਨੇ ਫ਼ੌਜੀ ਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਈ। ਸਮਾਰੋਹ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਨਾਲ ਹਨ।

ਅਜਿਹੇ ਸੁਨੇਹਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਯਕੀਨ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ 60 ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਇਸ ਜਾਂ ਉਸ ਫ਼ੌਜੀ ਯੂਨਿਟ ਨਾਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਵਾਲੀ ਯੂਮ-ਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਹੱਦੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਲੋਕ-ਸੰਪਰਕ ਲਈ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਝਾੜ-ਝੰਬ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਬਾਕਾਇਦਾ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਕਈ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵੱਲੋਂ ਵਿੱਢੀ ਮੁਹਿੰਮ 'ਫ਼ੌਜੀ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼' ਵੱਲ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਉੱਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਕੇ ਇਹ ਚੇਤੇ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਸ ਦੀਵਾਲੀ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰੋ 'ਸਾਡੇ ਬਹਾਦਰ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ?'

ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਫ਼ੌਜੀ ਤੇ ਸਾਬਕਾ-ਫ਼ੌਜੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿਚ ਆਉਣ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯੋਗ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। 'ਇਕਨੌਮਿਕ ਟਾਈਮਜ਼' (27 ਅਕਤੂਬਰ) ਨੇ ਇੱਕ ਖ਼ਬਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਕਿਵੇਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਫ਼ੌਜੀ ਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਭੇਜਣ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼-ਦੋਵਾਂ ਹੀ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਤੈਅ ਹਨ।

ਇਹ ਕੁਝ ਮੁੱਕਿਆ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੇ 'ਇੱਕ ਰੋਕ, ਇੱਕ ਪੈਨਸ਼ਨ' (ਓ.ਆਰ.ਓ.ਪੀ.) ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਫ਼ੌਜ ਵਿੱਚੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਵੇ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਈ ਗੱਲ ਹੈ; ਇਹ ਗੱਲ ਹੋਰ ਵੀ ਉਦਾਸ ਕਰ

ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਨਾ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਇਸ ਦੁਖਾਂਤ ਤੋਂ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਦੀ ਹੋੜ ਵਿੱਚ ਤੁਰਤ-ਫੁਰਤ ਪੈ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗ਼ੈਰ-ਭਾਜਪਾ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ 'ਖ਼ੂਨ ਕੀ ਦਲਾਲੀ' ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਾਅਨੇ-ਮਿਹਣੇ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਵਾਰੀ ਅਜਿਹਾ ਭਰਮ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਫ਼ੌਜੀ ਦੀ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਿਹੜੀ ਕੋਈ ਉਤੇਜਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮੌਤ ਦਾ ਸਿਆਸੀਕਰਨ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀ ਆਸਾਧਾਰਨ ਮਹਿਮਾ ਅਤੇ ਫ਼ੌਜੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਜਜ਼ਬੇ ਦੇ ਗੁਣਗੁਨ ਨੂੰ ਜਮਹੂਰੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕਿਵੇਂ ਵੇਖਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਹਾਂ? ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਰੌਅ ਵੇਖੋ: ਇਸ ਨੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਵਾਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ੌਜੀ ਜਵਾਨ ਅਤਿਅੰਤ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਤੇ ਜ਼ੋਖ਼ਿਮ ਭਰਪੂਰ ਪਹਾੜੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਚੌਕਸ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, "ਉਹ ਆਪਣਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋ?" ਇੱਥੇ ਸ਼ਬਦ 'ਉਹ' ਫ਼ੌਜੀ ਜਵਾਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 'ਤੁਸੀਂ' 'ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀਕਾਰਾਂ' ਲਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਚੇਤੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੀ.ਡੀ.ਐਸ. ਕਾਰਜ-ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਸਿਵਲੀਅਨ-ਫ਼ੌਜੀ ਕੋਮਿਸਟਰੀ ਦਾ ਇਹ ਜ਼ਾਬਤਾ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫ਼ੌਜੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਉਚਿਤਤਾ, ਸਿਆਸੀ ਸਨਮਾਨਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਚੋਣ-ਲਾਹੇ ਲੈਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਫ਼ੌਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ-ਸਮਝੇ ਨਵੇਂ ਖ਼ਰੌਲ, ਨਵੇਂ ਸਨਮਾਨ ਤੇ ਨਵੀਂ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਲੈਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਰਜੀਕਲ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਵਿਭਿੰਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ: (1) ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਲੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅਹਿਮਕਾਨਾ ਦਾਅਵੇ ਕਿ 'ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਹਮਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ', ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; (2) ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਲੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੜਕਾਹਟ ਭਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਿਵੇਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ (3) ਫ਼ੌਜ ਜੋ ਜੋ ਵੀ ਆਖਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਜਾਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਗਣਤੰਤਰ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਰਾਜਸੀ ਮਾਰਗ ਦੇ ਉਸ ਦੌਰਾਨ 'ਤੇ ਆਣ ਖਲੋਤਾ ਹੈ। (ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ

ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਈ) ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਂ ਪੈਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਜਮਹੂਰੀ ਨਾਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਾ ਬਾਇਜ਼ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਖ਼ਰ, ਇੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ-ਦਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਹਰਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਮਹੂਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫ਼ੌਜ ਬੈਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਜੰਗ ਅਤੇ ਅਮਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਰਹੇ।

ਸਾਡੇ ਸਿਆਸੀ ਹਜ਼ੂਮ ਨੂੰ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੇ ਕੰਧਾੜੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਕੇਵਲ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਆਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਨ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਲੋਕ ਫ਼ਤਵਾ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਨਿਰਪੱਖ, ਆਜ਼ਾਦ ਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਚੋਣ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ। ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨਿਹਿਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਕਾਰਨ ਹੀ ਲੋਕਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ' ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਹਾਂ।

ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਬਾਰੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਗੁਨਰ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ 'ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ' ਵਜੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਵੇ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਤਰੱਦਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ 'ਆਗੂ' ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਸਿਆਸੀ ਕਾਰਕੁਨ ਵਿਚ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਸਮਾਜਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕਸੁਰਤਾ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ-ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਚਾਹਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ 'ਲੋਕ ਭਲਾਈ' ਲਈ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਬਰੀ ਨਹੀਂ ਮਨਵਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ; ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਹੀ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ, ਦੂਜੀਆਂ ਤੇ ਤੀਜੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ, ਕੇਵਲ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਹੀ ਜ਼ੋਰ-ਜਬਰ ਅਤੇ ਬਾਂਹ-ਮਰੋੜ ਵਿਧੀਆਂ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਸਿਆਸਤ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਆਮ ਸਹਿਮਤੀ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫ਼ੌਜਾਂ ਇੱਕ ਵਡਮੁੱਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਤੇ ਮਾਪਦੰਡ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਮਿਲੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲ ਵੀ ਜਮਹੂਰੀ ਅਤੇ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਹਥਿਆਰਬੰਦ

ਬਲਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਮਹੂਰੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ; ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਉਲਟ, ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਕਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕੀਤੀ-ਉਹ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਕੀਕਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਜਾਂ ਇੰਨੇ ਕੁ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਦਮਨਸ਼ੀਲ ਤਾਕਤ ਉੱਤੇ ਵਧੇਰੇ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਫਿਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਗਣਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਹਾਰਕ ਮਨੋਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ-ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਜਿੱਥੇ ਫ਼ੌਜੀ ਜਰਨੈਲ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਸਨ; ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਫ਼ੌਜੀ ਜਰਨੈਲਾਂ ਅੱਗੇ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਸਿਰ ਨਿਵਾਉਣ ਲੱਗੇ ਹਾਂ ਸਗੋਂ ਅਸੀਂ 'ਸਮਰੱਥਾ' ਤੇ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁੜ-ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਾਂ। ਅਚਾਨਕ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਇੱਕ ਆਗੂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਪਰਖ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਛੁਕ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਜੇ ਇੱਛੁਕ ਹੈ ਤਾਂ 'ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ' ਨੂੰ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਕਿ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਤੇ ਕਦੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ 'ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ' ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਆਰੰਭਣ ਤੇ ਭੜਕਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਰੁਖ਼ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੈ। ਜੇ ਫ਼ੌਜ 'ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਨੱਕ ਭੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ, "ਤਾਂ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਭਾਵ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ਼. ਵੀ ਇੰਝ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ਼. ਨੂੰ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਦ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਜਵਾਨ ਭੁਪਾਲ ਵਿਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰ ਕੇ 'ਸਿਮੀ' (ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਇਸਲਾਮਿਕ ਮੂਵਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ) ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ?

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨਾਲ ਆ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ਨਹਿਰੂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਹੁਣ ਟਕਰਾਅ ਤੇ ਤਕਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਰਤੀ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਹੋਣ ਇਕ ਨਵੀਂ ਪਛਾਣ ਹਾਸਲ ਕਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫ਼ੌਜ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਰਾਜ ਵਾਲੇ ਤੱਤ ਸਾਡੇ ਗਣਰਾਜ ਦੀ ਢਾਲ ਉੱਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਕਾਂਡ ਲਈ ਬਰਤਾਨਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੋ : ਸ਼ਸੀ ਥਰੂਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਸ਼ਸੀ ਥਰੂਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵੱਲੋਂ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਪਰ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੁਖਾਂਤ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ 'ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਹੋ ਕੇ' ਕਤਲੇਆਮ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੀ ਭਾਵਨਾ ਕੁਝ ਹੱਦ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੋਈਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਮੰਨੀਆਂ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ।

ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਦੋਂ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਜਦੋਂ ਸ਼ੀ ਥਰੂਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਆਕਸਫੋਰਡ ਵਿੱਚ 'ਬਰਤਾਨੀਆ ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੈ' ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਭਾਸ਼ਣ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ 'ਹਨੇਰ ਕਾਲ: ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਾਮਰਾਜ' ਨਾਮੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ੀ ਥਰੂਰ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ

ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਤਰ੍ਹਤਵੰਤਪੁਰਮ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮਾਤਰਾ ਤਾਂ ਤੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਵਿੱਤੀ ਹਰਜਾਨੇ ਨਾਲੋਂ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਮੁਆਫੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਵਾਸੀ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ। ਨਾ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗ਼ਲਤ ਹੋਇਆ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਇਕ ਸਮੁੱਚਾ ਸਮਾਜ ਪੂਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ੀ ਥਰੂਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁੱਲ ਹਰਜਾਨਾ ਦਿੱਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਸੋਸ਼ਲ ਡੈਮੋਕਰੈਟ ਆਗੂ ਵਿਲੀ ਬ੍ਰੈਂਡਟ ਨੇ ਨਾਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਰਮਾਂ ਲਈ ਵਾਰਸਾ ਗੈਟੋ ਵਿੱਚ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਹੋ ਕੇ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਰਮਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਦੁਖਾਂਤ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਤਲ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਡਲ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਆਫੀਆਂ ਨੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਉਥੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਬੀਤੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਲਈ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਹੋ ਕੇ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣ।

ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ : ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ੱਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲੀਕ

ਸਿੱਖ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਯੂ.ਕੇ. ਨੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ

ਲੰਡਨ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਗਰੇਟ ਥੈਚਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਜੂਨ 1984 ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਤੋਂ 30 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਬਰਤਾਨੀਆ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਦੋਸਤੀ ਸਿੱਖ ਹਿਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਲੂੰਧਰਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ 'ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਆਪਰੇਸ਼ਨ' ਵਿਚ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਬੰਧੀ ਨਵੇਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਹਟਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ 2014 ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡੇਵਿਡ ਕੈਮਰਨ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਹੋਈ ਜਾਂਚ ਸਬੰਧੀ ਜੋ ਰਿਪੋਰਟ ਸਰ ਜੈਰਮੀ ਹੇਅਵੁੱਡ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਸਾਬਕਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਵਿਲੀਅਮ ਹੇਗ ਨੇ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਕ ਝੂਠ ਦਾ ਪੁਲੰਦਾ ਸੀ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ 30 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਖੁਫੀਆ

ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਵਿਚ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਯੂ.ਕੇ. ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਖੋਜ ਪੱਖਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿ ਸਚਾਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕੇ। 1984 ਦੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 26 ਅਗਸਤ 2016 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੁੜ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਸੱਦਦ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਮਿਲ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਿਉਂ ਹੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ 13 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ

ਲਿਖੀ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਨਾਲ 21 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫਾਈਲਾਂ ਹਟਾ ਲਈਆਂ ਅਤੇ 30 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਲਈ 13 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਰੱਖ ਲਈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਿਰੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹੀ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਅੱਗੇ ਨਾ ਤੋਰ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਫਾਈਲਾਂ ਹੀ ਗਾਇਬ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦਬਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਾਈਲਾਂ ਵਿਚ 3 ਜੁਲਾਈ 1984 ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਗਾਰਡ ਸਬੰਧੀ ਅਹਿਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ।

ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਦਖਲ ਮੰਗਿਆ

ਮੋਗਾ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ

ਯਾਦਗਾਰੀ ਮਾਰਚ

ਮੋਗਾ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਨਵੰਬਰ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ 3 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਦਲ ਖ਼ਾਲਸਾ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ 'ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮਾਰਚ' ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਿੰਨਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਚੁੱਪ ਤੋੜਨ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਜਜ਼ਬੇ ਭਰਪੂਰ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੇ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਦਰਦ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਤਖਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੋਸਟਰ ਫੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਬੈਨਰ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ: "ਦਿੱਲੀ ਚਾਹੁੰਦੀ

ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ 1984 ਭੁੱਲ ਜਾਣ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਯਾਦ ਰੱਖਾਂਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦਾ ਤਾਂਡਵ ਖੇਡਿਆ"।

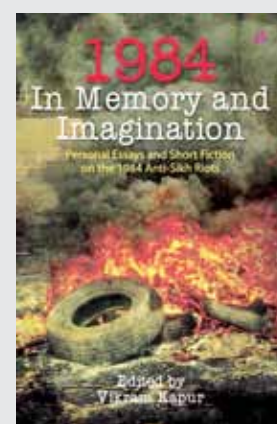
ਦਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 32 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ 1 ਅਤੇ 2 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ, ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ, ਪੁਲੀਸ, ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਦਸਤਿਆਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ, ਲੁਟਿਆ ਤੇ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸਿੱਖ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਧੌਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗਾਂ ਲਾਈਆਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਦੱਸ ਕੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਹਿੰਦੂਸਤਾਨ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਕੇ ਜਿਤਾਇਆ। ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੀਰਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਘਾੜਤ ਅਤੇ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਘੜੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਕਮਲ ਨਾਥ, ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ, ਅਰਜਨ ਦਾਸ, ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਵਰਗੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਇਸ ਤਾਂਡਵ ਵਿਚ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਫਿਰਕੂ ਹੁਲਾਸ਼ਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਨਾ ਮੁਮਕਿਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਰਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਯੂ.ਐਨ.ਓ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਦਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਭਾਈ ਕੰਵਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਮੌਸਮ ਹੋਣ ਕਰਕੇ 'ਆਪ' ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਰਗੀਆਂ ਹਿੰਦ ਨਵਾਜ਼ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਿਰਫ ਮਗਰਮੱਛ ਦੇ ਗੁੰਝੂ ਕੇਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਮਾਇਨੇ ਕੇਵਲ ਮਾਲੀ ਮਦਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਇਸ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵਾ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਵਲੋਂ ਜਾਂਚ ਲਈ "ਸਿੱਟ" (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ) ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਦੌੜ ਉੱਤੇ ਸਖਤ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 32 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ 9 ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਨਸਾਫ ਦਾ ਘਾਣ ਅਤੇ ਗਰਭਪਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੱਤਾ ਦੇ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾ ਪਾਰਟੀ ਹਕੂਮਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਭਰਮ ਫੈਲਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਫਿਰਕੂ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਦਰਦਨਾਕ ਦਾਸਤਾਨ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਵਿਕਰਮ ਕਪੂਰ ਦੀ ਕਿਤਾਬ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮਾਜਕ ਤਾਣੇ ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦੇਣ ਵਾਲੇ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਰੌਗਟੇ ਖੜੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਦਾਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿਕਰਮ ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਅਮੇਰੀਲਿਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ ਵਲੋਂ '1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਨਿਜੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਕਹਾਣੀਆਂ' ਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਕਿਤਾਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਹੈ। ਲੇਖਕ ਕਪੂਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਗ਼ੈਰ ਕਾਲਪਨਿਕ ਹਿੱਸਾ ਜਿਥੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਖੰਘਾਲਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਕਾਲਪਨਿਕਤਾ ਦੇ ਤਾਣੇ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਬੁਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤ ਭਰੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਮੰਨੀ ਪ੍ਰਮੰਨੀ ਲੇਖਕਾ ਅਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ

ਨਵੰਬਰ 1984 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਕਤੂਬਰ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਤਕ ਅਪਣੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ ਤੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਸਮੇਤ ਘਰ ਅੰਦਰ ਲੁਕੀ ਰਹੀ। ਪਰ ਜਦ ਯਮੁਨਾ ਪਾਰ ਦੀਆਂ ਕਾਲੋਨੀਆਂ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਬੁਜ਼ਦਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਲੁਕਿਆ ਰਹਿਣਾ ਵੀ ਔਖਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਾਹਿਤਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਪ੍ਰੀਤੀ ਗਿੱਲ 1984 ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਤ੍ਰਾਸਦੀਪੂਰਨ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਘੇੜਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਲੇਖਿਕਾ ਹੁਮਾ ਕੂਰੋਸ਼ੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕ ਦੋਸਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਸਮੇਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਚ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਰਦਾਰਨੀਆਂ ਵਾਂਗ ਦਿਸਦੇ ਹੋ। ਕਈ ਸਿੱਖ ਦੋਸਤਾਂ ਤੋਂ ਦੰਗਿਆਂ ਦਾ ਸੱਚ ਸੁਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦ ਮੁਸਲਿਮ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਦੰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੁਸਲਿਮ ਸਮਾਜ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ : ਜਸਟਿਸ ਅਨਿਲ ਦੇਵ ਸਿੰਘ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ 32ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਅਨਿਲ ਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫ਼ਰਜ਼ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਦੰਗਾਕਾਰੀਆਂ ਉਤੇ ਅੱਖਾਂ ਮੀਚਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ

ਵਾਲੇ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੰਗਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸਿੱਖ ਫੋਰਮ ਵੱਲੋਂ ਕਰਾਈ ਗਈ ਪੈਨਲ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਅਨਿਲ ਦੇਵ ਨੇ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ 'ਮੰਦਭਾਗਾ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜਸਟਿਸ ਹੁੰਦੇ ਸਮੇਂ 1996 ਵਿੱਚ ਦੰਗਾ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਇਹ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ 1984 ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਦੰਗਾਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।' ਦੰਗਾ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਉੱਘੇ ਵਕੀਲ ਐਚ ਐਸ ਫੂਲਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਜਦੋਂ ਤਕ ਅਸੀਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਖੜਾ ਕਰਦੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਾਂਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਗੂ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਹਰਾਵਟ ਨਾ ਕਰੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਨੂੰ ਭੁੱਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਬਚ ਨਿਕਲਣ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ (1993 ਬਾਬਰੀ ਮਸਜਿਦ, 2002 ਗੋਧਰਾ ਦੰਗੇ ਅਤੇ 2014 ਵਿੱਚ ਮੁਜ਼ੱਫ਼ਰਨਗਰ ਦੰਗੇ) ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਦੰਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਵਰਗੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਨਾਸੂਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜ਼ਖ਼ਮ : ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਜੱਜ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੀ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਇਕ ਮਾਮਲਾ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਸਬੰਧੀ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਆਧਾਰੀਤ ਤੇ ਗਲਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਗੀਤਾ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਪੀ.ਐਸ. ਤੇਜੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਆਧਾਰੀਤ, ਮੰਦਭਾਵਨਾ ਵਾਲੀਆਂ ਤੇ ਗਲਤ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖੂਬੀ ਨਹੀਂ ਦਿਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜਸਟਿਸ ਤੇਜੀ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਸਟਿਸ ਤੇਜੀ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਦੇ ਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ

'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਸਨ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਿਨੇਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਅਨਿਆਂ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਖਦਸ਼ਾ ਨਹੀਂ। ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਿਰਫ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲਟਕਾਉਣ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਘਟਨਾ 1984 ਦੀ ਹੈ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨੇਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰੀਤ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਾ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਦਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ

ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਮਹੇਂਦਰ ਯਾਦਵ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੈ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜਸਟਿਸ ਤੇਜੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਖਾਸ ਰੁਚੀ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਾਂਭੇ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਸ਼ਨ ਖੋਖਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੈ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ 2013 ਵਿਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ ਛਾਉਣੀ ਦੇ ਰਾਜ ਨਗਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਰਘੁਵੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਰੇਂਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਿਹੜੇ ਇਕ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਨੂੰ ਭੀੜ ਵਲੋਂ

ਕਤਲ ਕਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਸੂਰਵਾਰ ਐਲਾਨਿਆ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਕੌਂਸਲਰ ਬਲਵਾਨ ਖੋਖਰ, ਗਿਰਧਾਰੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਜਲ ਸੈਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੈਪਟਨ ਭਾਗਮਲ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਉਮਰ

ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ ਜਦਕਿ ਯਾਦਵ ਤੇ ਖੋਖਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਟੀ. ਨਾਨਾਵਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ 2005 ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ।

'84 ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ 'ਆਪ' ਆਗੂ ਬੈਠੇ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ

ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਨੇ ਨਵੰਬਰ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਿਵਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਦੰਗਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੰਡੀ ਗਰਾਊਂਡ ਵਿੱਚ 'ਆਪ' ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਐਚ.ਐਸ. ਫੂਲਕਾ, ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੜੇਚ (ਘੁੱਗੀ), ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਪ੍ਰੋ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ, ਕੰਵਰ ਸੰਧੂ, ਯਾਮਨੀ ਤੇਮਰ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਭੁੱਖ

ਮੁਹਾਲੀ ਵਿੱਚ 'ਆਪ' ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਐਚ.ਐਸ. ਫੂਲਕਾ ਧਰਨੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਬੈਠੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਫੂਲਕਾ ਨੇ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸਾਂਝ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸ

ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ 3 ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਭਟਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ 'ਆਪ' ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇਗੀ। ਆਪ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਕਨਵੀਨਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੜੇਚ (ਘੁੱਗੀ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਦੇਣਾ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਕੇ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਲੂਣ ਛਿੜਕਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣੀ

ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ 15 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਨਾ ਮੰਗੀ ਤਾਂ 'ਆਪ' ਦੇ ਵਾਲੰਟੀਅਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਅੱਜ ਵੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੇ ਧੌਕੇ ਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਆਜ਼ਾਦ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਨਿਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਸਵਾ 5 ਵਜੇ ਵਿਧਾਇਕ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ।

ਕੁਰਾਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲਾ :

ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਧਮਕਾਇਆ-ਕਹੋ ਕਿ ਨਰੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ : ਮੁੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਜੈ

ਸੰਗਰੂਰ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਦੇ ਕੁਰਾਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਚੁੱਪ ਤੋੜਦਿਆਂ ਮੀਡੀਆ ਸਾਹਮਣੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਡਰਾ ਧਮਕਾ ਕੇ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਤਲ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਜੈ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਡਰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ।' ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਇਥੇ ਕੁਰਾਨ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਬੇਅਦਬੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਉਪਰ ਵੀ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ

ਵਿਧਾਇਕ ਨਰੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਇਹ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹੀ ਯੋਜਨਾ ਸੀ।

ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਘਟਨਾ ਮੌਕੇ ਬਲੈਰੋ ਗੱਡੀ

ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਥਾਰ ਜੀਪ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਬਲੈਰੋ ਗੱਡੀ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਖਿੜਕੀ ਰਾਹੀਂ ਧਾਰਮਿਕ ਪੰਨ੍ਹੇ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਥਾਰ ਜੀਪ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਕੋਈ ਖਿੜਕੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਓਧਰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਨਰੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਵੀ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਦੇ 164-ਏ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਕਾਪੀ, ਘਟਨਾ ਮੌਕੇ ਦੀ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਫੁਟੇਜ ਅਤੇ ਕਾਲ ਡਿਟੇਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ 1 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਪੇਸ਼ੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫ਼ੀਆ ਹੱਥੋਂ ਇਕ ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਚੌਥਾ ਕਤਲ

ਮੋਗਾ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਇਥੇ ਥਾਣਾ ਸਮਾਲਸਰ ਅਧੀਨ ਪਿੰਡ ਠੱਠੀ ਭਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਲੱਠਮਾਰਾਂ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਫ਼ੌਜੀ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕੁੱਟ ਮਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਾਬ ਨਾ ਝਲਦਾ ਹੋਇਆ ਮੋਗਾ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ। ਥਾਣਾ ਸਮਾਲਸਰ ਮੁਖੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਕਾ ਫ਼ੌਜੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ (40) ਪੁੱਤਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਚੀਦਾ (ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ) ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਠੱਠੀ ਭਾਈ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇ ਤੋਂ ਲੰਘੀ ਰਾਤ ਕਰੀਬ 9.30 ਵਜੇ ਸ਼ਰਾਬ ਲੈਣ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 34 'ਤੇ

ਇਕ ਰੈਂਕ ਇਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ

ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ 'ਤੇ ਵਰ੍ਹੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ

ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੀਤਾ ਬਚਾਅ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਆਗੂ ਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਜ਼ੋਰਮਾਨਾ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਇਕ ਰੈਂਕ ਇਕ ਪੈਨਸ਼ਨ' ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਉੱਤੇ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜ਼ਹਿਰ ਕਿਥੋਂ ਆਇਆ ?

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸੂਬੇਦਾਰ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਗਰੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਕਿ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰ ਕਿਸ ਨੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਨਾਮ ਉਸ ਕੋਲ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਪੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕਈ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਹੋਏਗੀ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਨਾਲ ਕਿਹੜੇ ਸਾਥੀ ਸਨ, ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਉਸ ਨੇ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ।

ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਨੋਟ- 'ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਲਈ ਜਾਨ ਦੇ ਰਿਹਾਂ'

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸਾਬਕਾ ਸੂਬੇਦਾਰ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਜਾਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਨੋਟ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਸਾਥੀ ਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਹ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਆਏ ਸਨ, ਉਸੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਨੋਟ ਲਿਖਿਆ। ਨਿਊਜ਼ ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਬੇਟੇ ਨਾਲ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਆਖਰੀ ਅੰਸ਼ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿਚ ਗਰੇਵਾਲ ਆਪਣੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਹਿਰ ਖਾ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਕ ਰੈਂਕ ਇਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਜਵਾਨਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਮਾਣ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ, ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਇਕ ਰੈਂਕ ਇਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਗਰੇਵਾਲ (70) ਨੇ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਾਂਗਰਸ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਿਆ ਜਦਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਭਿਵਾਨੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਜਨਪੱਖ 'ਤੇ ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਵਸਤੂ ਖਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਦੇ ਲੜਕੇ ਜਸਵੰਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਨੋਟ ਵੀ ਛੱਡ ਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਧਰ ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗਰੇਵਾਲ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਮਨੋਹਰ ਪਰੀਕਰ ਨੂੰ 'ਇਕ ਰੈਂਕ ਇਕ ਪੈਨਸ਼ਨ' ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਥਲ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਡਿਫੈਂਸ ਸਕਿਊਰਟੀ ਕੋਰ ਵਿਚ 30 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼੍ਰੀ ਪਰੀਕਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਆਈ ਸੀ। ਉਂਜ ਸ਼੍ਰੀ ਪਰੀਕਰ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕਰ ਕੇ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵੇਰਵੇ ਮੰਗ ਲਏ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸੋਦੀਆ ਸਮੇਤ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਫੜੀ ਰੱਖਿਆ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਗ਼ੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼

ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਰੈਂਕ ਇਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕਾਂਗਰਸ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਮੰਦਿਰ ਮਾਰਗ ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਟਰੀਟ ਪੁਲੀਸ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਜਦਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਦੇ ਸੋਗ ਵਿਚ ਭੁੱਬੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਏਗੀ। ਕਰੀਬ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਰਹਿਣ ਮਗਰੋਂ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਰਾਹੁਲ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਤੁਰਲਕ ਰੋਡ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਤਿਲਕ ਮਾਰਗ ਥਾਣੇ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ। ਮਰਹੂਮ ਸੈਨਿਕ ਦੇ ਲੜਕੇ ਜਸਵੰਤ ਸਮੇਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 12 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਰਾਮ ਮਨੋਹਰ ਲੋਹੀਆ ਹਸਪਤਾਲ, ਜਿਥੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਦੇਹ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਣਦੀਪ ਸੁਰਜੇਵਾਲਾ,

ਜਯੋਤਿਰਦਿੱਤਿਆ ਸਿੰਘੀਆ ਅਤੇ ਕੁਮਾਰੀ ਸੈਲਜਾ ਸਮੇਤ ਕਈ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਜਦਕਿ 'ਆਪ' ਦੇ ਕਈ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਟਰੀਟ ਥਾਣੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਘੜੀਸਦੀ ਹੋਈ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਜਿਥੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਸੋਦੀਆ ਨੂੰ ਕਈ ਘੰਟਿਆਂ ਤਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ 'ਇਕ ਰੈਂਕ ਇਕ ਪੈਨਸ਼ਨ' ਸਬੰਧੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਕ ਮੈਂਬਰੀ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪਰੀਕਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 'ਇਕ ਰੈਂਕ ਇਕ ਪੈਨਸ਼ਨ' ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਸਟਿਸ

(ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਐਲ ਨਰਸਿਮਾ ਰੈਡੀ ਦੀ ਚੇਅਰਮੈਨੀ ਹੇਠ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਘੋਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਾਬਤ ਛੇਤੀ ਹੀ ਕੋਈ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਏਗਾ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਰਾਮਕਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕੌਮੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪੁਲੀਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੀਤ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਵੇਰਕਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਕਾਬੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਕਲਮਬੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਸਿਆਸੀ ਸੰਗਰਾਮ- ਰਾਹੁਲ ਤੇ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਰਾਮਕਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸ਼ਹੀਦ

ਖੱਟਰ ਬੋਲੇ-ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਜਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦੇ ਸ਼ਹੀਦ, ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ

ਭਿਵਾਨੀ/ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਇਕ ਰੈਂਕ ਇਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਗਰੇਵਾਲ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਬਾਮਲਾ ਵਿਚ ਅੰਤਮ ਸਸਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਿੰਡ ਬਾਮਲਾ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਮੁਖੀ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਆਗੂ ਵੀ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਦੇ ਸਸਕਾਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਕੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਕਰ ਦੱਸ ਕੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਬਕਾ

ਸੈਨਿਕ ਦੀ ਦਿਮਾਗੀ ਹਾਲਤ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਕਰੌੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਸਿਆਸਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਮੋਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਧਰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਖ਼ਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਰਾਹੁਲ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਮਾਰਚ : ਦਿੱਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਇਕਾਈ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਜੰਤਰ ਮੰਤਰ ਤੋਂ ਇੰਡਿਆ ਗੇਟ ਵੱਲ ਕੱਢੇ ਗਏ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੁਲੀਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਇਕ ਵੇਨ ਵਿਚ ਲੈ ਗਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਫਿਰੋਜ਼ਸ਼ਾਹ ਰੋਡ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਮਨਮੀਤ ਅਲੀਸ਼ੇਰ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਕੋਲ ਬੇਕਾਬੂ ਹੋਏ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਉਠਾਇਆ

ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੌਜਵਾਨ ਮਨਮੀਤ ਅਲੀਸ਼ੇਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਅਲੀਸ਼ੇਰ ਵਿੱਚ ਸਸਕਾਰ ਮੌਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਆਪਣੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕਾਰਨ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਪਾ ਖੋ ਬੈਠੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਿੱਚ-ਧੂਹ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਮਨਮੀਤ ਅਲੀਸ਼ੇਰ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਸਿਆਸੀ ਅਖਾੜੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚਣ ਮਗਰੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਰਨਲ ਤੇ ਐਮਪੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਸਮੇਤ ਮਨਮੀਤ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ

ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੀ ਪੁੱਜ ਗਏ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਜ਼ਿੱਦ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਮਨਮੀਤ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ

ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦੇਖਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਪਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਤਰਸੇਮ ਸ਼ਰਮਾ ਤੇ ਦੋਸਤ ਪੀਆਰਟੀਸੀ ਦੇ ਉਪ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਿਨਰਜੀਤ

ਸਿੰਘ ਗੋਲਡੀ, ਜੋ ਦੇਹ ਨੂੰ ਖ਼ਿਸਬਨ ਤੋਂ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਸਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਿਆਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਬਿਨਰਜੀਤ ਗੋਲਡੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਨਮੀਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚ ਤਕਰਾਰ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਨਜ਼ਾਕਤ ਨੂੰ ਭਾਂਪਦਿਆਂ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਉਥੋਂ ਹਟਾਇਆ ਅਤੇ ਦੇਹ ਸਸਕਾਰ ਲਈ ਲੈ ਗਏ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਪੁਲੀਸ ਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਦੇ ਰਹੇ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ 'ਆਪ' ਆਗੂ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਨਾਪੁਸ਼ਟ ਹਨ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ

ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸੋਗਮਈ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਗੱਡੀ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਲਗਾ ਕੇ ਨਾ ਆਇਆ ਕਰਨ ਪਰ ਐਸਐਸਪੀ ਨੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਭਰਾ ਕੋਲ ਬੈਠਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹੋਣ ਦਾ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਨਮੀਤ ਦਾ ਇੱਥੋਂ ਵਾਲਾ ਪਰਿਵਾਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਨਮੀਤ ਬਾਰੇ 'ਆਪ' ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ 1984 ਵਿਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ ਸੈਮੀਨਾਰ

ਰਾਣਾ ਅਯੂਬ ਨੇ ਕਿਹਾ-ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਾ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਮੋਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨਾ ਦੁਖਦਾਈ

ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਇਕੱਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਰਐਸਐਸ ਨੇ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ : ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ

ਬਟਵਾਰਾ 47, ਜੂਨ 84 ਨਵੰਬਰ 84 ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ 2002 ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ : ਡਾ.ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਪਟਿਆਲਾ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਹਿਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਪੁਸਤਕ 'ਗੁਜਰਾਤ ਫਾਈਲਜ਼' ਦੀ ਲੇਖਿਕਾ ਰਾਣਾ ਅਯੂਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਕਹਿਣ ਮਾਤਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਸ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। 2002 ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਟਿੰਗ ਅਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਜ਼ਰੀਏ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਯਾਤਰਾ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਣਾ ਅਯੂਬ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਮੰਗਲਵਾਰ 8 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 'ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ 1984' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸੈਮੀਨਾਰ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਗਟਾਏ।

ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 'ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ 1984' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿੱਚ ਰਾਣਾ ਅਯੂਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰਨਾਂ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਘੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਲੇਖਕ ਸ. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਸ਼ਹਾਦਤ ਸਿੱਖ ਦੇ ਚੀਫ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਾਜੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਇਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ.ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸਨ, ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਸਿੱਖ ਸ਼ਹਾਦਤ' ਦੇ ਸ. ਗਾਜੀ ਨੇ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਕੌਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ

ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਜੂਨ 84, ਨਵੰਬਰ 84 ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ 2002 ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ।

'ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਰਾਣਾ ਅਯੂਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ) ਨੂੰ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ 'ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਰਾਣਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ 'ਤਹਿਲਕਾ' ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਪਛਾਣ ਬਦਲ ਕੇ ਤਤਕਾਲੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ, ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਸਮੇਤ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਤੇ ਅਹਿਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਸਟਿੰਗ ਅਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸੋਚਿਆ ਸਮਝਿਆ ਕਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੰਗਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਗੂ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡਾ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਉਭਰੇ ਹਨ।

ਰਾਣਾ ਅਯੂਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੰਗੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੰਬਰ 1984, 1993 ਤੇ 2002 ਭੁੱਲੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਫਸੋਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੀਡੀਆ ਚੁੱਪ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਗੁਜਰਾਤ ਫਾਈਲਜ਼' ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ 'ਤਹਿਲਕਾ' ਅਦਾਰੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਜੋਸ਼ਮ ਭਰੇ ਕੰ ਲਈ ਨੇ ਵੀ ਛਾਪਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਸ ਨਾਲ ਛਪਵਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਕਤਲੇਆਮ ਬਾਬਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਉੱਘੇ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ ਤੇ ਲੇਖਕ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ

ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਇਕੱਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਰਐਸਐਸ ਨੇ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਸ. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਕੁੱਝ ਵਾਪਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਡਾ ਜਾਨੀ-ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਜੂਨ 84, ਨਵੰਬਰ 84 ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਆਤਮ ਚੀਨਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਕੌਮਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਕੇ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜਰਵਾਣੇ ਇਕੋ ਹੀ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੂਨ 84 ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਨਰੁ-ਮਾਸ ਦੇ ਗਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਸਾਡਾ ਭਰਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਲੋਕ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਿੱਖ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਕੁਰੱਪਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ, ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ., ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਜਿਹੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਏਜੰਡਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ। ਨੇਸ਼ਨ ਸਟੇਟ ਦਾ ਟੀਚਾ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਬਲੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਜ਼ਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨਾਂ, ਲੰਗਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਝੂਠੇ ਅੰਡੇਬਰਾਂ ਦੇ ਕਰਮ ਕਾਡਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਗੁਹਾਨੀ ਜਜ਼ਬੇ ਤੋਂ ਸੱਖਣੀ ਖਾਲੀ ਢੋਲ ਵਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੋ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਸਲ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਅਸਲ ਜੀਵਨ ਮਨੋਰਥ ਵੱਲ ਵੱਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਸਮਝਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਜ਼ਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਜਗਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਚੌਥੇ ਬੁਲਾਰੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਡਾ.ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਟਵਾਰਾ 47, ਜੂਨ 84 ਨਵੰਬਰ 84 ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ 2002 ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੋਏ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸੋਧ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਤਰਾਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਸੰਭਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ '84 ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਕਤਲੇਆਮ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਹੁਣ ਵੀ ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੱਡ ਬੀਤੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋ ਭਾਵਕ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵੀ ਸੁਣਾਈਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਡਾ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਵੰਬਰ 84 ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਲੋਕ ਦੰਗਾਈ ਗੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਦੇਖੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਦੋਗਲਾ ਰੋਲ ਨਿਭਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਤਿਹਾਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ।

ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਬੁਲਾਰਿਆਂ, ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਇਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ. ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਉੱਚੇਚਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ।

'ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ' ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਇਆ

ਫਰੀਮੋਟ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 'ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ' ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮੋਟ 300 ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰੋਡ ਫਰੀਮੋਟ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ 94536 ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਮਿਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਨੇ ਮੰਚ ਸੰਭਾਲਿਆ 'ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ' ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜਪੁਤ, ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਸੁੰਮਨ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰੀ,

ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਫਰੀਮੋਟ, ਧਰਮਪਾਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ੀ ਰੈਂਕੋ, ਪ੍ਰਮਿਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦੇਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹੀ, ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਮਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ। ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ 510-415-9377 ਜਾਂ 408-528-4489 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਤੋਂ 57 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹਵਾਲਗੀ ਮੰਗੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

ਭਾਰਤ ਨੇ 3600 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅਗਸਟਾ ਵੇਸਟਲੈਂਡ ਹੇਲੀਕਾਪਟਰ ਸੌਦੇ ਦੇ ਕਥਿਤ ਵਿਚੋਲੀਏ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਮਾਈਕਲ ਸਮੇਤ 57 ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਹਮਰੁਤਬਾ ਥੇਰੇਸਾ ਮੇਅ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਦੁਵੱਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕਹੀ ਗਈ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੂੰ 17 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਧੀ ਤਹਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰ ਰੋਗੈਟਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹਵਾਲਗੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦਕ ਅਪਰਾਧ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਅੰਤਵਾਦ 'ਤੇ ਗਹਿਰੀ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸੀਮਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੁਣੌਤੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਚਿੰਗਾੜੀ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਵਪਾਰ, ਨਿਵੇਸ਼, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਲੰਬੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਮਰੁਤਬਾ ਥੇਰੇਸਾ ਮੇਅ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਨਵੰਬਰ 2008 ਅਤੇ 2016 ਦੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਹਮਲੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੇਅ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੱਟੜਵਾਦ ਅਤੇ ਅੰਤਵਾਦ ਦੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ

ਕਰਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸੀਮਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੀ ਚਿੰਗਾੜੀ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅੰਤਵਾਦੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਰਹੱਦਾਂ ਪਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੇਅ ਨੂੰ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰਲੇ ਅੰਤਵਾਦ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਅੰਤਵਾਦ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਦੋ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ :

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਮਰੁਤਬਾ ਥੇਰੇਸਾ ਮੇਅ ਨੇ ਦੋ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਪਹਿਲਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨਾ ਸੁਖਾਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਬੌਧਿਕ ਸੰਪਦਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਭਾਈ ਰਾਜੇਆਣਾ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਵਿਗੜਨ ਕਾਰਨ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ

ਪਟਿਆਲਾ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਮਰਹੂਮ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤਹਿਤ ਪਟਿਆਲਾ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਫਾਂਸੀ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪਈ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ 'ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ' ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਖਫ਼ਾ ਹੋ ਕੇ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਈ ਰਾਜੇਆਣਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਗੜਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਹੇਠ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਈ.ਸੀ.ਯੂ. ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਭਾਈ ਰਾਜੇਆਣਾ ਦੇ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਡਾ. ਬੀ.ਐਸ. ਬਰਾੜ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੀ.ਐਲ. ਭਾਰਦਵਾਜ, ਮਾਤਾ ਕੁਸ਼ਲਿਆ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ

ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਮਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹ ਪੁੱਜੇ। ਡੀ.ਸੀ. ਨੇ ਭਾਈ ਰਾਜੇਆਣਾ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਰਾਜੇਆਣਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਤੇਅ ਕਰਕੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਟੀਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਰਾਜੇਆਣਾ ਨੂੰ ਐਸ.ਪੀ. (ਸਿਟੀ) ਸਤਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਖ਼ਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਹੇਠਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਭੁਪਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਟੀਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਈ ਰਾਜੇਆਣਾ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਈ ਰਾਜੇਆਣਾ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਸਟਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਥਿਤੀ ਨਾਰਮਲ ਪਾਈ ਗਈ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਗਲੂਕੋਸ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹਿਆ

ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਡਾ. ਬੀ.ਐਸ. ਬਰਾੜ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਗਲੇਰੀ ਚਾਰਜ਼ੋਈ ਕਰੇਗੀ :

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਆਣਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੋਲ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਰੋਕ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਾਈ ਗਈ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਚਾਰਜ਼ੋਈ ਨੂੰ ਆਰੰਭਣ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਇੱਕ ਵਡਦ ਨੂੰ ਭਾਈ ਰਾਜੇਆਣਾ ਕੋਲ ਵੀ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਘੋੜ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੱਖ 'ਤੇ ਕੀ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰ. ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਡੂਗਰ ਵੱਲੋਂ ਭਾਈ

ਰਾਜੇਆਣਾ ਦੇ ਮੁਤੱਲਕ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀ ਘੜਣ ਲਈ ਮੁਹਿੰਮ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰ. ਬਡੂਗਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਟੀਮ ਸਮੇਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਗਏ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੱਖਾਂ 'ਤੇ ਘੋੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਗਲੇ ਸਮੇਂ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦ ਕੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਚਾਰਜ਼ੋਈ ਲਈ ਪ੍ਰਗਰਾਮ ਘੜਨ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੀ ਬੈਠਕ ਵੀ ਸੱਦੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਮਾਹਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰ. ਬਡੂਗਰ ਖੁਦ ਵੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੁਤੱਲਕ ਕੁਝ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਪ੍ਰ. ਬਡੂਗਰ ਨੇ ਭਾਈ ਰਾਜੇਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਮਸਲਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਰਹੇ ਉਥੋਂਕੇ ਨਿਰਾਸ਼

ਕਿਹਾ-ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਿੱਧ ਹੋਇਆ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਉਥੋਂਕੇ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਬਣਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਹੀ ਘਾਤਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 90 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਢੁੱਕੇ ਸ੍ਰੀ ਉਥੋਂਕੇ ਨੇ ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਦੌਰਾਨ 13 ਵਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਰਚੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਚੇਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਕਰਕੇ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਦੀ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦਾ ਗਠਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਮਰਨ ਵਰਤ ਦੇ ਕੀਤੇ

ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਖ਼ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਚੇਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਪੁਗਾਏ ਸੀ। ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਨੇ

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਨਾ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਵਿਖੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਅਗਨ ਭੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁੰਡ ਤਾਂ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਗਏ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਤਿ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਇਸ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਨੇ ਮਾਤਰ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਕਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਮੋਰਚਾ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਏ. ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨਾਲ ਕਰੀਬ ਦਾ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਉਥੋਂਕੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਘਾਟ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਟਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਵੇਲੇ ਗੁਜਰਾਤ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਹਰਿਆਣਾ ਆਦਿ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਹੁਣ ਸਿਮਟ ਕੇ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸੂਬਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵੇਲੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲਾਹੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੱਕ ਵੀ ਫੈਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਉਥੋਂਕੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਥੁਰਾ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਤੱਕ ਰੇਲਵੇ ਵੱਲੋਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬੋਰਡਾਂ 'ਤੇ ਹਿੰਦੀ, ਉਰਦੂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਾਮ ਲਿਖੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਿਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣਨ ਮਗਰੋਂ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਖ਼ਰੀਦ ਸਕਦੇ, ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਛੋਟੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਸਿਮਟ ਗਏ।

ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ ਡਾ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦਾ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਦੇਹਾਂਤ

ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ ਸਿੱਖ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਡਾ. ਬੈਂਸ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਉਪਲਬਧੀ

ਲੁਧਿਆਣਾ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ ਸਿੱਖ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਇ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਡਾ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦਾ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ 81 ਸਾਲਾ ਡਾ. ਬੈਂਸ ਪਿਛਲੇ 10 ਕੁ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਮਾਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਡੀਐਮਸੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰੇ ਮੁੜ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈ ਗਿਆ, ਜੋ ਜਾਨਲੇਵਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਬੇਟੇ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਵਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਹਨ। ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਰਾਹੀਂ ਤਕਰੀਬਨ ਡੇਢ ਦਹਾਕਾ ਲਾ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ ਸਿੱਖ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਡਾ. ਬੈਂਸ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਉਪਲਬਧੀ ਅਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਨੂੰ 1996 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਦੇ ਲਗਭਗ 2000 ਸਫ਼ੇ ਹਨ। ਡਾ. ਬੈਂਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਿੱਖ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ ਅਜਾਇਬਘਰ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 400 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਮੌਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਕਾਲੀ ਵੇਈਂ ਕੰਢੇ ਸਮੇਤ ਅਜਿਹੇ 6 ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਡਾ. ਬੈਂਸ ਸਾਲ ਵਿਚ ਲਗਭਗ ਛੇ ਮਹੀਨੇ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਡਾ. ਬੈਂਸ ਦਾ ਜਨਮ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਡਗਣਾ ਕਲਾਂ ਵਿਚ 1936 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੌਰ ਤੇ ਪਿਤਾ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੇ ਘਰ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਇਕ ਆਮ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮੱਝਾਂ ਚਰਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਕੂਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਬੀ.ਏ., ਬੀ.ਐੱਡ ਅਤੇ ਐਮ.ਏ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਉਤਰੀ ਰੇਲਵੇ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਅਤੇ ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਆਬਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਬਤੌਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਏ। ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਲ. ਐਲ.ਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ 1982 ਵਿਚ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2002 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ 67 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਪੀ.ਐਚ.ਡੀ ਦੀ

ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਸਮਾਜ ਵਿਚੋਂ ਨਸ਼ੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਕ ਵੱਡਾ ਕੀਰਤੀਮਾਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਸੰਸਾਰ 'ਚ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿਚ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਡਾ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਫੈਲੀਆਂ ਹੋਰ ਭੈੜੀਆਂ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਚ. ਆਈ.ਵੀ ਏਡਜ਼ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਡਜ਼ ਸਬੰਧੀ ਤਨਜ਼ਾਨੀਆ, ਕੀਨੀਆ ਅਤੇ ਯੁਗਾਂਡਾ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਗਰੀਬੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਉਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਰਚੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹੇ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਡਾ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਉਹ ਮਾਣ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਨਿਭਾਈਆਂ ਵਡਮੁੱਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ 'ਆਰਡਰ ਆਫ਼ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ', 'ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ਼ ਬੀ.ਸੀ.ਕੈਨੇਡਾ', 'ਸਾਹਿਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, 'ਪੰਥ ਰਤਨ ਪੁਰਸਕਾਰ', 'ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਪੁਰਸਕਾਰ' ਅਮਰੀਕਾ, 'ਨਿਸ਼ਾਨ-ਏ-ਸਿੱਖੀ', 'ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ ਆਫ਼ ਕੰਪਿਊਟਰ ਏਜ਼', 'ਸ਼ਾਨ-ਏ-ਪੰਜਾਬ' ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਐਵਾਰਡ' ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ।

ਆਈ.ਐਨ.ਓ.ਸੀ. ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ

ਨਿਊਯਾਰਕ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਇਥੇ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਕਾਂਗਰਸ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਇਕੱਤਰਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ 200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਖਦੇ ਮੁੱਦੇ ਛੋਹੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਈ.ਐਨ.ਓ.ਸੀ. ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਸ. ਹਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੀ ਬਚਾਅ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇ। ਆਈ.ਐਨ.ਓ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਭਰੋਸਾ ਦਵਾਇਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾ ਵਿਚ ਹੈ ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਦੀ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਇਕ ਟਿਕਟ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਡਟ ਕੇ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣ। ਆਈ.ਐਨ.ਓ.ਸੀ. ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜੌਰਜ

ਏਬਰਾਹੈਮ, ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਚੈਪਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਨਸ਼ਾ ਹਟਾਉ, ਕੈਪਟਨ ਲਿਆਓ' ਤੇ 'ਕੈਪਟਨ ਲਿਆਓ, ਪੰਜਾਬ ਬਚਾਓ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਦੇ ਰਹੇ।

Sir Speedy Tustin *Printers to the Community*

Outdoor 3'x11' Promo Flag

Only \$29/-

Pole & Spike \$55/-

GURU NANAK
SIKH TEMPLE
FAIRFIELD
Visit Our Website:
www.FairfieldGurudwara.com

Outdoor 3'x6' Durable Banner

All weather, durable to sunlight, rain and wear & tear. Text only.

Only \$69/-

Receipt Books

Customized with your information and design. 2 part carbonless with numbering and perforation.

Call for Price

Retractable 33"x 80" Banner

Includes stand and carry bag. Hi-res imaging, durable and Brilliant colors!

Only \$225/-

All Weather 18"x24" Yard Signs

Includes H-stakes. Single sided, durable to sunlight and rain. Reusable!

\$49/- for 4

11" Printed Balloons

Printed with your logo and info. One color, one location. Min. qty 1000

19¢ each

Your Printed T-Shirts

White T-Shirts, 1 color screen printing in 1 position. Min Qty. 100

Only \$4.99

Your Printed Caps

1 color in 1 position. Min Qty. 100

Only \$4.99

Trip Envelopes Qty 1000

Only \$199/-

What we can do for you today?

- Printing & Copying
- Creative Services
- Mailing Services
- Mailing List Aquisition
- Signs Posters & Banners
- Promotional Product
- Website design and development

1045 East Main Street, Tustin, CA 92780

Call 562-881-7430

Fax: 714-731-8931

E-mail: sirspeedy_tustin@yahoo.com

www.sirspeedy.com/tustin

Jagjit Singh Bains

CUSTOMIZED SWEET BOXES

South Asian Wedding Cards

CALL NOW

Classified

ਵਰ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕੀ, ਜਨਮ ਦਸੰਬਰ, 1988, 5'5", ਰੰਗ ਗੋਰਾ, ਖੂਬਸੂਰਤ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਮੁਹਾਰਤ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਜਨਮੀ ਤੇ ਪਲੀ। ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੀ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਪਰਿਵਾਰ। ਇਕੋ-ਇਕ ਲੜਕੀ, ਖੁਦ ਦੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਜਾਇਦਾਦ। ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਹੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੰਪਰਕ-ਈ ਮੇਲ :hardeepdhillon212@yahoo.com

ਅਮਰੀਕਨ Bachelor's of Science in health Care managment, Caste Hindu Nai age 26, Hight 5' 7" ਲਈ ਯੋਗ ਡਿਗਰੀ ਹੋਲਡਰ ਬਰਾਬਰ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਵਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਫੋਟੋ ਸਮੇਤ ਵੇਰਵਾ ਭੇਜੋ। ਸੀਰੀਅਸ ਸੱਜਣ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ।

ਫੋਨ. 916-760-8485, 916-694-3073

Email: duttadee@yahoo.com

ਬੇਹੱਦ ਖੂਬਸੂਰਤ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਐਮ.ਟੈਕ 26 ਸਾਲਾ ਲੜਕੀ, ਬਹੁਤ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਪਰਿਵਾਰ, ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। 559-312-4428 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। ਪੰਨਵਾਦ।

Bride WANTED

Jat Sikh Girl, December 1988 born. 5'5" Very Fair, Beautiful, Smart with Excellent English. Born and brought up in Chandigarh. Educated from PU Chandigarh and Canada. Chandigarh based educated family. Girl only child, owns U/R Property. Family and boy are main concern.

Contact E-mail : hardeepdhillon212@yahoo.com

Looking a match for My Nephew, A Saini Sikh, 25 years old, 5 '11" Computer Engineer, completing higher studies in Canada. Girl from California will be preferred. Call at 510-557-6988 or email me Raj@gfbontime.com.

Suitable match for (MDS) orthodontist Sikh vegetarian boy. 28,5-8", preparing (NBDE), Done Observership @ Boston USA, having 10yrs business visa, Father ret'd. as Bank manager, Mother housewife, only elder brother and his family citizen@ UK .having urban and rural property.

Contact: +919999056353, +1 (510) 598-7345
E-mail : drdentortho@gmail.com

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 23 ਨਵੰਬਰ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ 156 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਸਟਿਸ ਜਤਿੰਦਰ ਚੌਹਾਨ ਦੇ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਅਸਲ ਗਿਣਤੀ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰੀ ਸੂਚੀ ਇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲੀਸ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨ ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਗੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਜਲੌਅ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ/ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ : ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੁਰਤਾ ਗੱਦੀ ਦੇ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਹਰ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਐਤਵਾਰ ਬੀਤੇ 37 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਲਗਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸੂਬੇ ਵਿਚਲੇ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਟਾਇਰਾ ਬਿਊਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸਮੂਹ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜੋੜ ਮੇਲਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਕਿਤੇ ਗੰਨਿਆਂ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਰਸ ਦਾ ਵੇਲਣਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਵੱਡੀਆਂ ਭੱਠੀਆਂ 'ਤੇ ਛੱਲੀਆਂ ਭੁੰਨੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਗਰਮ-ਗਰਮ ਜਲੇਬੀਆਂ, ਛੱਲੇ ਭਟੂਰੇ, ਆਲੂ ਦੇ ਪਰੋਠੇ, ਮੱਕੀ ਦੀ ਰੋਟੀ ਤੇ ਸਾਗ, ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ

ਆਇਆ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਹੜ੍ਹ

ਦਾ ਜੱਥਾ, ਰਾਗੀ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਗੀ ਅਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਦਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਥਾਕਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕਥਾਕਾਰ ਭਾਈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਰਾਗੀ ਜਥੇ, ਕਥਾਵਾਚਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਥਿਆੜਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲੁੱਕ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਥਿਆੜਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਭਰਵੀਆਂ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚ ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ, ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਹੀਦ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੇਟਾ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨੇ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਤੇ ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਚਲਾਈ। ਸ. ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਸਰਬਜੀਤ ਥਿਆੜਾ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਇਸ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਖੂਨ ਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵੇਰਾਂ ਕਰੀਬ 225 ਦਾਨੀਆਂ ਨੇ ਖੂਨਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਧਾਰਮਿਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਸਟਾਲ ਵੀ ਇਸ ਵਾਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਕੱਪੜੇ, ਗਹਿਣਿਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਸਟਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਡਾਲਰਾਂ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦੇ ਫਰੋਖ਼ਤ ਕੀਤੀ। ਲੰਗਰ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਆਦ ਅਮਰੀਕਨਾਂ, ਏਸ਼ੀਅਨ, ਫੀਜੀਅਨ ਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਲਿਆ। ਕੁਇੰਟਲਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਬਦਾਮ, ਕਾਜੂ, ਸਬਜ਼ੀ, ਫਲਾਂ ਦਾ ਇਸਤਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਟੈਂਪਲ ਦੁਆਲੇ ਪਈ ਸੈਂਕੜੇ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਕਾਰਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਘੱਟ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ। ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਤੱਕ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਸਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਦੇਸੀ ਮੀਡੀਏ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕਨ ਮੀਡੀਏ ਦੇ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ।

ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ 2016 ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਸੀ

ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ

ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹਨਾਂ 14 ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਿਲਣੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ 2016 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣੀ ਜਾਵੇ।

14 ਵਿੱਚੋਂ 11 ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਲਈ, 85% ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਸੰਗਤ ਨੇ 'ਸਹਿਮਤ' ਦਾ ਰੁੱਖ ਲਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਚਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖ

ਦੇ ਪਕੌੜੇ-ਸਮੇਸੇ, ਮਿਲਕ-ਬਦਾਮ, ਚਾਰ-ਕੌੜੀ, ਪੀਜ਼ੇ-ਬਰਗਰ ਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਭਾਂਤੇ ਲੰਗਰ 'ਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਕੇ ਛਕਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਵਰਤਾਣਿਆਂ ਦਾ ਚਾਅ-ਉਮਾਹ ਦੇਖਿਆਂ ਹੀ ਬਣਦਾ ਸੀ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਗੋਰੇ, ਮੈਕਸੀਕਨ ਤੇ ਸਿਆਹਵਾਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਭਰਵੀਂ ਸੀ। ਕੁਝ ਗੋਰਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰੀਂ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੀਆਂ ਦਸਤਾਰਾਂ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

ਖ਼ਰੀਦੋ-ਫਰੋਖ਼ਤ ਵਾਸਤੇ ਲਾਏ ਸਟਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਲਾਏ ਗਏ ਕਿਤਾਬਾਂ-ਸੀਡੀਆਂ ਦੇ ਸਟਾਲ 'ਤੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕਾਫ਼ੀ ਭੀੜ ਲੱਗੀ ਰਹੀ। ਕੁਝ ਵਪਾਰਕ

ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਇੱਕ ਕਮਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਰਬ ਸਹਿਮਤੀ ਅਧਾਰਿਤ ਫੈਸਲੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇਸਤਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚਾਰੋਂ ਮਾਡਲ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲੋਂ 14 ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ", ਨਾ ਸਹਿਮਤ ਪਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਰਜ ਨਹੀਂ", ਅਸਹਿਮਤ" ਜਾਂ ਬਲਾਕ" ਦੇ ਰੁੱਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜਦ ਹਾਜ਼ਰ ਸੰਗਤ ਨੇ ਕੋਈ 'ਅਸਹਿਮਤ' ਜਾਂ 'ਬਲਾਕ' ਰੁੱਖ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਾਰਣ ਜਾਨਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ #FreeAkalTakht ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਸੰਗਤ ਪਰਖ ਸਕਦੀ ਹੈ।

#FreeAkalTakht ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਗਲੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਲੋਂ #FreeAkalTakht ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਏ 'ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਅਸੂਲ' ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਮਾਡਲ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਸਮਾਗਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਸਰਬ-ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਰਤ ਕੇ 14 ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਸੰਗਤ ਰਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਥ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ, ਵਧੀਆ, ਤੇ ਬੁੱਧੀਵਾਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਟੀਮ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ ਜੋ ਜ਼ੋਰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਣ ਤਾਂ #FreeAkalTakht ਦੇ ਮਾਡਲ ਖੇਤਰੀ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਸਮਾਗਮਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਸਬਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਣ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: ਚਰਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ EC@FreeAkalTakht.org +1 410-844-9088

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਮੋਦੀ

ਦਾ ਇਲਾਜ...

ਬਜ਼ਾਰੋਂ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਭੇਜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਲਿਫਾਫਾ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਰੋਣ ਹਾਕੇ ਜਿਹੇ ਹੋਏ ਦੋਵੇਂ ਸਹਾਇਕ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਸਰ ਤੁਸੀਂ ਦਵਾਈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਲਿਖੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਰਦੀ ਉੱਤੇ ਸਗੋਂ ਦੀਵਾਲੀ ਨੂੰ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੰਬ ਪਟਾਕੇ ਤੇ ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਚਿੰਗਾੜੀਆਂ ਕੱਢਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੁੱਲ ਝੜੀਆਂ ਹੀ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਨੇ। ਡਾਕਟਰ ਮੁਸਕਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਗਰਟ ਬਾਲਣ ਵਾਲਾ 'ਲਾਈਟਰ' ਕੱਢ ਕੇ ਇਕ ਬੰਬ ਪਟਾਕੇ ਦੇ ਪਲੀਤੇ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮੋਦੀ ਜੀ ਮੋਹਰੇ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਦਮ 'ਠਾਹ ਠੂਹ' ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਅਤੇ ਅੱਗ ਨਿਕਲੀ ਦੇਖਦਿਆਂ ਸਾਰ, ਮੋਦੀ ਜੀ ਬੜੀ ਤਸੱਲੀ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਚਿੱਟੇ ਚਿੱਟੇ ਦੰਦ ਕੱਢਦੇ ਹੱਸਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਧੁੱਪ 'ਚੋਂ ਲੂਹਿਆ ਬੰਦਾ ਅਚਾਨਕ ਪੱਖੇ ਬੱਲੇ ਬਹਿ ਕੇ ਆਪਣਾ ਪਸੀਨਾ ਸੁਕਾਉਂਦਾ 'ਸੁਖ ਦਾ ਸਾਹ' ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਵੇਂ ਮੋਦੀ ਜੀ ਡਾਕਟਰ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰਦੇ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਸਕੂਲ ਮਿਲ ਗਿਆ ਜੀ। ਦੋਹਾਂ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਵੀ ਕਦੇ ਮੋਦੀ ਜੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਦੌਰਾ ਪਵੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਮਰੇ ਕੋਲ ਦੋ ਚਾਰ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾ ਦਿਆ ਕਰੋ।

ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਹਿਤ ਸਟਾਲ ਲਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਬਾਦਲ ਦਲ ਦਾ ਫਲੋਟ ਜਾਂ ਸਟਾਲ ਨਦਾਰਦ ਸੀ, ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਮਾਨ ਦੇ ਸਟਾਲ ਉੱਤੇ ਧੂੰਆਂ-ਧਾਰ ਤਕਰੀਰਾਂ ਅਤੇ ਢਾਡੀ ਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗੜਗੜ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭੀੜ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੰਬੇ ਚੌੜੇ ਸਟਾਲ ਉੱਤੇ ਜੁੜੀ ਰਹੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਾਲੰਟੀਅਰ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰ ਪ੍ਰੇਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੰਭਾਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਬਾਬਤ ਚੁਕੰਨੇ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਇਥੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅੰਗ-ਦਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਣ-ਪੱਤਰ ਭਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਿਲੱਖਣ ਸਟਾਲ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ ਨੌਜਵਾਨ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਾਂਡਾ ਦੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਉੱਘੇ ਸ਼ਾਇਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ਫ਼ਰ ਦੇ ਮਰਹੂਮ ਪੁੱਤਰ ਵਿਵੇਕ ਸਿੰਘ ਪੰਧਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫ਼ੀਆ ਹੱਥੋਂ ਇਕ

ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਚੌਥਾ ਕਤਲ

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਠੇਕਾ ਤਾਂ ਬੰਦ ਸੀ ਪਰ ਠੇਕੇ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਰੱਖੇ ਲੱਠਮਾਰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਤੋਂ ਲੱਠਮਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਲੱਠਮਾਰਾਂ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਨੂੰ ਬੇਸਬਾਲ ਵਾਲੇ ਬੈਟਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਝ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਪਿੰਡ ਚੀਦਾ ਛੱਡ ਆਏ ਪਰ ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਉਹ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਾਬ ਨਾ ਝਲਦਾ ਹੋਇਆ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ।

ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਆਬਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ 16 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਫ਼ੀਸ ਅਦਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕੇ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਪਰ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਲੱਠਮਾਰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਥਾਣਾ ਸਮਾਲਸਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਚੀਦਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉੱਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਠੇਕੇਦਾਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੋਨੀ ਗਿੱਲ, ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਗਿਆਨੀ ਵਾਸੀ ਸਰਦਾਰ ਨਗਰ, ਮੋਗਾ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਸਮਾਲਸਰ ਅਤੇ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ ਸੰਤ ਰਾਮ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ

ਮੁਲਤਵੀ

ਵਿਚ ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਉਣਗੇ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਾਉਣ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬੁੱਡਾ ਜੌਹੜ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਉਥੋਂ ਅਗਲਾ ਪੰਥਕ ਐਲਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੰਥਕ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਵਾਰਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਮੰਡ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ 'ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ' ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਥਕ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਖਾਤਰ 'ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ' ਉਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਈ ਹੈ। ਮੁਤਵਾਜ਼ੀ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ 1737 ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੀਵਾਲੀ ਮੌਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ 'ਸਰਬੱਤ ਖ਼ਾਲਸਾ' ਸੱਦਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾ ਲਈ ਸੀ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ 10 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਲਾ ਧਨ ਕਢਾਉਣ ਦਾ ਨਵਾਂ ਜੁਮਲਾ

ਤਾਂ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਈ ਕਈ ਸਵਾਲ ਅਣਸੁਲਝੇ ਹਨ। ਨੋਟ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲਣਗੇ, ਘਰ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਨੋਟਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਆਹ ਵਗੇਰਾ ਦੇ ਖਰਚ ਲਈ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾ ਰੱਖੇ ਹੋਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਇਸ ਦਾ ਫਿਲਹਾਲ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਖ਼ੈਰ, ਇਹ ਸਾਧਾਰਨ ਸਵਾਲ ਹਨ ਪਰ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਕਾਲਾ ਧਨ ਰੋਕਣ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਕਾਲਾ ਧਨ ਰੁਕ ਜਾਵੇਗਾ? ਇਹਦੇ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਪਏਗਾ। ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਨੋਟ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ। 1946 ਵਿਚ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨੋਟ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਫਿਰ 1954 ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰ, ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਤੇ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨੋਟ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ। ਉਸ ਮਗਰੋਂ ਜਨਵਰੀ 1978 ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ 'ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ' ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ। 1978 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਇਹ ਨੋਟ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ, ਉਸ ਪਿਛੇ ਦਿਲਚਸਪ ਕਿੱਸਾ ਵੀ ਜੁੜਿਆ ਹੈ।

ਉਦੋਂ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਇਆਂ ਇਕ ਵਰ੍ਹਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ 16 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਹਜ਼ਾਰ, ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਤੇ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਨੋਟ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ 17 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਅਕਾਸ਼ਵਾਣੀ 'ਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਵਕਤ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਆਈ.ਜੀ. ਪਟੇਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਦਿਲਚਸਪ ਇਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ 38 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਰਾਰਜੀ ਦੇਸਾਈ ਨੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਨੋਟਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਇਤਫ਼ਾਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਹਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਆਈ.ਜੀ. ਪਟੇਲ ਸਨ ਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਅਰਜਿਤ ਪਟੇਲ। ਖ਼ੈਰ ਆਈ.ਜੀ. ਪਟੇਲ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੀ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਥਿਤ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੇਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਵਿਤ ਮੰਤਰੀ ਐਚ.ਐਮ. ਪਟੇਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨੋਟ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਵਿਤ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮਨਮੁਆਫ਼ਕ ਨਤੀਜੇ ਘੱਟ ਹੀ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਆਈ.ਜੀ. ਪਟੇਲ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਕਾਲੇ ਧਨ ਨੂੰ ਨਕਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲੋਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪਟੇਲ ਮੁਤਾਬਕ ਸੂਟਕੇਸ ਤੇ ਸਿਰਹਾਣੇ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਲੁਕਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਈਡੀਆ ਹੀ ਬੜਾ ਬਚਗਾਨਾ ਹੈ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਨਕਦੀ ਵਜੋਂ ਹੈ ਵੀ, ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਏਜੰਟ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਵਾ ਲੈਣਗੇ।

ਇਹੀ ਗੱਲ ਫੇਰ ਦੁਹਰਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਇੰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਾਲਾ ਧਨ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਵੱਡੇ ਨੋਟ ਕਿਉਂ ਛਾਪੇ ਗਏ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੁਕਣ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰ ਵਧਿਆ। ਹੁਣ ਵੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਕ ਵਾਰ ਵੱਡੇ ਨੋਟ ਭਾਵ 500 ਤੇ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਨੋਟ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਕਾਲਾ ਧਨ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲੋਂ-ਨਾਲ ਪੰਜ ਸੌ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡਾ 2 ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਨੋਟ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਮ ਕੱਸੀ ਜਾਵੇਗੀ? ਕੀ ਇਹ ਵੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਲਾ ਧਨ ਦੇਸ਼ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਵਰਗਾ ਨਵਾਂ ਜੁਮਲਾ ਹੈ? ਉਂਜ ਵੀ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਦਾ ਨੋਟ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਆਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਲੀਕ ਹੋਈਆਂ। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੀ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੋਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਪਾ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਗ਼ਰੀਬ ਜਨਤਾ ਮਾਰੀ ਗਈ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਹੀ ਮੁਕੇਸ਼ ਅੰਬਾਨੀ ਦਾ ਸਾਲਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਰਸੀ ਟਿਕਾਣੇ ਲਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦਿੱਕਤਾਂ ਜੇਕਰ ਆਉਣੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਉਣੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੇ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਗ਼ਰੀਬ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜੋਗਾ ਹੀ ਪੈਸਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਦਿਨ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਕੱਟਦਾ ਰਹੇਗਾ ਜਾਂ ਦਲਾਲਾਂ ਹੱਥੋਂ ਆਪਣੀ ਲੁੱਟ ਕਰਵਾਏਗਾ। ਟੀ.ਵੀ. ਸਕਰੀਨ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਮੋਦੀ 500-1000 ਦੇ ਨੋਟ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ

ਐਮ.ਕੇ. ਵੇਣੂ, ਸੀਨੀਅਰ ਆਰਥਿਕ ਪੱਤਰਕਾਰ

ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸਹੀ ਲਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨੋਟ ਹਟਾ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਨਵੇਂ ਨੋਟ ਚਲਣ ਵਿਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਕਾਲਾ ਧਨ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਇਕ ਜਟਿਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਨ, ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਤੁਸੀਂ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਨਕਦੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਛੋਟੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਕਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੀ ਚਲਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਵੱਡੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਕੋਲ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਰਸਤਾ ਕੱਢ ਲੈਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਹੋਰ-ਵੇਰੀ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਰ ਲੈਣਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਲਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਅਫ਼ਰਾ-ਤਫ਼ਰੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਸੁਸਤ ਹੈ, ਲੋਕ ਘੱਟ ਖਰਚ ਕਰਨਗੇ, ਉਤਪਾਦ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਏਗਾ। ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਏਨਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਜ਼ਾਨਾ ਸਕੱਤਰ ਖੁਦ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ 20-25 ਦਿਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੇਰੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜੇ ਨੋਟ ਲਏ ਜਾਣੇ ਹਨ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ

ਬੜੀ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੇ ਬਦਲੇ 10 ਆਦਮੀ ਉਸ ਦੀ ਨਕਦੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਇਕ ਕਰੋੜ ਨਕਦੀ ਕਾਲਾ ਧਨ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹਜ਼ਾਰ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਜਾ ਕੇ ਬਦਲ ਲਿਆਓ। ਛੋਟੀ ਛੋਟੀ ਰਕਮ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਟੈਕਸ ਲਿਆਂ, ਪਿਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਛੋਟੇ ਦੇਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਪੈਂਤੜੇ ਅਪਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਲੇ ਧਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਨਕਦੀ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਨ-ਧਨ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਲਗਭਗ 20 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ

ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵਧੇਗਾ। ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਨਕਦੀ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਆਹਾਂ ਦਾ ਸੀਜ਼ਨ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸੀਮਤ ਆਮਦਨੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਇਸ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿਚ 8-10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਰਕਮ ਨਕਦ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਲੋਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਭੱਜ-ਦੌੜ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੱਛੂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲੋਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵੀ ਨਕਦੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਛੋਟੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਹੁੰਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਦਲਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਚੰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਲੋਕ ਘੱਟ ਖਰਚ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਖਪਤ ਡਿੱਗੇਗੀ, ਉਤਪਾਦ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਲੇ ਧਨ ਪਿਛੇ ਵੱਡੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹਨ ਪਰ ਛੋਟੇ-ਮੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵਪਾਰ ਨਕਦੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਜਾਣ ਦੀ ਆਦਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਆਦਤ ਬਣਨ ਵਿਚ ਵਕਤ ਲੱਗੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹੀ ਦਿੱਕਤ ਹੈ, ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਡੋਨਾਲਡ ਦਾ ਚੱਲਿਆ 'ਟਰੰਪ' ਕਾਰਡ

240 ਸਾਲ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹਿਲੇਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਝਟਕਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਨਤੀਜੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਿੱਤ ਮਗਰੋਂ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਮੁੜ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਕਦੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦਾ ਸਿਰ ਝੁਕਣ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗਾ। ਮੇਰੀ ਜਿੱਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੈ, ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਵਾਅਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਬਿਹਤਰ ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਬਣਾਵਾਂਗੇ।” ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੱਥ 'ਤੇ ਸੱਦ ਕੇ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਟੀਮ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਰਥਿਕ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿਖਾਇਆ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਵਰਗੇ ਭਰਾ ਰਾਬਰਟ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਹਿਲੇਰੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫ਼ੋਨ ਕਰਕੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਹਿਲੇਰੀ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।”

ਇਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਨਤੀਜੇ ਆਉਣ ਮਗਰੋਂ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵਿਚ ਜਸ਼ਨ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ, ਉਧਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹਿਲੇਰੀ ਕਲਿੰਟਨ ਨੇ ਫਿਲਹਾਲ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਏਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਵੀ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਪੈਣਗੇ 7 ਵੱਡੇ ਅਸਰ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮਗਰੋਂ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 45ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਸਿੱਧ ਹੋਣਗੇ? ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਨੁਭਵ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਸਿੱਧ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਟਰੰਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਦਾਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਪਾਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਟਰੰਪ ਦੀ ਟਰੇਡ ਪਾਲਸੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ

ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਵੀ ਉਹ ਇਸੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਹਨ।

ਟਰੰਪ ਐਚ.1 ਬੀ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਜਿੱਤ ਮਗਰੋਂ ਭਾਰਤੀ ਆਈ.ਟੀ. ਸਟਾਕ ਤੇ ਆਈ.ਟੀ. ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਪਾਸੇ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਖੋਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣਗੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਹੈ।

ਅੱਤਵਾਦ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਟਰੰਪ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਕਾਫ਼ੀ ਤਿੱਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਇਹ ਮੁੜੀਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਚੀਨ ਦੇ ਵਧਦੇ ਵੱਕਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਟਰੰਪ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੀਨ ਦਾ ਇਕਦਮ ਏਨਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਣਾ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਰਾਹਤ ਵਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਚੀਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੁੱਖ ਸਹਿਯੋਗੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਖੁਦ ਕਈ ਵਾਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਮੋਦੀ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਅਰਾ ‘ਅਬਕੀ ਬਾਰ ਟਰੰਪ ਸਰਕਾਰ’ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੇ ਸਿਰਜਿਆ ਇਤਿਹਾਸ

ਨੋ ਸੈਨੇਟ ਦੀ ਸੀਟ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਅਪਣੀ ਹੀ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲੌਰੇਤਾ ਸੰਚੇਜ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਉਹ ਬਾਰਬਰ ਬੋਕਸਰ ਦੀ ਥਾਂ ਲਵੇਗੀ ਜਿਸਨੇ 2014 ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਓਕਲੈਂਡ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜੰਮੀ ਪਲੀ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸੈਨੇਟ ਲਈ ਚੁਣੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ

ਸਿਆਹਵਾਮ ਮਹਿਲਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਉਸਨੂੰ ਉਪਰਲੇ ਸਦਨ ਦੀ ਸਿਆਹਵਾਮ ਮੂਲ ਦੀ 6ਵੀਂ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਹੁਦਾ ਤਿਆਗ ਰਹੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ 5ਵੇਂ ਸਿਆਹਵਾਮ ਮੈਂਬਰ ਸਨ।

ਕਮਲਾ ਦੀ ਮਾਂ ਸ਼ਿਆਮਲਾ ਗੋਪਾਲਨ ਸਾਇੰਸ ਦੀ ਉਚੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਆਈ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਡੋਨਲਡ ਜਮਾਇਕਾ ਵਿੱਚ ਜੰਮਿਆ ਪਲਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਉਘੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਜੋਂ ਨਾਮਣਾ ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਉਚੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਆਇਆ।

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਇਲਿਨੋਇ ਹਲਕੇ ਤੋਂ

ਜੇਤੂ

ਲਈ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੀਟ ਟੈਮੀ ਡਕਵਰਥ ਦੇ ਇਲਿਨੋਇ ਤੋਂ ਸੈਨੇਟ ਦੀ ਸੀਟ ਜਿੱਤਣ ਬਾਅਦ ਖਾਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇੰਡੋ ਅਮੈਰਿਕਨ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਚੋਖੀ ਵਸੋਂ ਹੈ।

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਉਹ ਦੂਸਰਾ ਭਾਰਤੀ ਹੈ। ਇਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਸੌਂਧ ਸੰਨ 1950 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਬਣੇ।

19 ਜੁਲਾਈ 1973 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਦੇ ਜਨਮੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਦੇ ਮਾਪੇ ਚੇਨਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰਖਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਮਸਾਂ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਮਾਪੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਬਫਲੋ ਸ਼ਹਿਰ ਆ ਗਏ ਗਨ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲ ਦੂਸਰਾ ਹਿੰਦੂ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਲਈ ਚੁਣੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਹਿੰਦੂ ਤੁਲਸੀ ਗਬਾਰਡ ਹਵਾਈ ਤੋਂ ਤੀਸਰੀ ਵਾਰ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਇੰਡੋ ਅਮੈਰਿਕਨ ਮੈਂਬਰ ਬੋਬੀ ਜਿੰਦਲ ਅਤੇ ਡਾ.ਅਮੀ ਬੇਰਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹੀ ਜੰਮਪਲ ਹਨ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਸਿਵਨਾਥਨ ਲੈਬਜ਼ ਅਤੇ ਐਪੀਸੋਲਰ ਇੰਕ ਦਾ ਪ੍ਰੈਜੀਡੈਂਟ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਛੋਟੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਬਿਜਨਸ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਅਤੇ ਸੂਰਜੀ ਊਰਜਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੂਰਤੀ ਨੇ ਸੰਨ 2004 ਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਦੀ ਸੈਨੇਟਰ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਅਤੇ ਸੰਨ 2008 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲਈ ਚੋਣ ਵਾਸਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ।

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਮੌਕੇ ਮਿਲਿਆ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ

ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ/ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ/ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆ :

ਸਥਾਨਕ 37ਵੇਂ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਓਵਰਸੀਜ ਵਲੰਟੀਅਰਜ਼ ਵਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਗਈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। 'ਆਪ' ਵਲੰਟੀਅਰ ਡਾਕਟਰ ਇਕਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਬੇ ਏਰੀਆ) ਅਤੇ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਇਸ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 3 ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਅਤੇ 6 ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਮਗਰੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਨਕਲਾਬ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਦੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤੀ ਹੋਈ।

ਪੂਰੇ ਚਾਰ ਦਿਨ ਚੱਲੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਬੂਥ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ, ਯੂਥਾ ਸਿਟੀ, ਸਟਾਕਟਨ ਅਤੇ ਮੋਡਿਸਟੋ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਸਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ। ਪੂਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ

ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਟੀਮ ਦੇ ਮੋਢੀ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਬਾਗੜੀ ਸਟਾਕਟਨ ਟੀਮ ਦੇ ਬਲ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ ਚੈਪਟਰ ਦੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਰਿਹਾ।

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਅਤੇ ਸਿਆਟਲ ਤੋਂ ਰਾਜ ਭੂਰ ਨੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਨਵੀਂ ਹੁਡ ਛੁਕੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਤੋਂ ਸਤਵੀਰ

ਬਰਾੜ ਅਤੇ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ ਔਰਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੱਖਰਾ ਬੂਥ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਜਸਲੀਨ ਮਾਨ ਅਤੇ ਪੈਮ ਕੌਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ।

ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਤੇਜ ਤਰਾਰ ਆਗੂ ਪ੍ਰਭਾਤ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਟੀ ਸ਼ਰਟਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰੰਗ ਪੂਰੇ

ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ।

'ਆਪ' ਟੀਮ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੱਖੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾ ਕਾਲਿੰਗ-ਕੈਂਪੇਨ ਲਈ ਵਲੰਟੀਅਰ ਬਣਨ ਵਾਸਤੇ ਦਸਤਖਤ ਮੁਹਿੰਮ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਦੂਸਰਾ ਡੋਨੇਸ਼ਨ, ਤੀਸਰਾ ਪੰਜਾਬ ਮਿਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਵਿੱਲੋਂ ਵਲੋਂ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।

ਡਾਕਟਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾੜੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 'ਆਪ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਲਿਖਵਾਏ। ਕਰੀਬ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੀ ਸ਼ਰਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ। ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਸ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਕੈਮਰਾਬੰਦ ਰਾਜ ਬਡਵਾਲ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਬਾਬਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ/ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ/ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆ :

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕਸਰ ਚੈਰੀ ਰੋਡ ਦੀ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਨ ਬਾਬਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਅਨੰਦਮਈ ਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਭਾਈ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਤੁਲਚਨ ਸਿੰਘ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਭਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਥਿਆ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਮਹਾਨ ਢਾਡੀ ਭਾਈ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨਾ ਨੇ ਢਾਡੀ ਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਭਾਈ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਬਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਚਾਹਲ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮੁਹਾਰ, ਬਾਬਾ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਰਾਜੂ), ਲਵਲੀ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਡਾ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਗਾਇਕ ਜੀਤ ਜਗਜੀਤ ਦਾ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ

ਸ਼ੋਅ 12 ਨਵੰਬਰ ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ ਨੂੰ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ/ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ/ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆ : ਗਾਇਕ ਜੀਤ ਜਗਜੀਤ ਆਪਣੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸ਼ੋਅ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਕੜੀ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਸ਼ੋਅ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਖੇ 12 ਅਕਤੂਬਰ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਸ਼ਾਮੀਂ 6 :00 ਤੋਂ ਰਾਤ 9:00 ਵਜੇ ਦਰਮਿਆਨ ਸੈਂਟਰਲ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੇ ਈਸਟ ਕੈਂਪਸ ਦੇ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਕੂਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਾਨਕਸਰ ਕਰਨੀਲੀਆ ਰੋਡ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ੋਅ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁੱਛ, ਮਸ਼ੂਕ, ਗੋਲੀਆਂ ਬਦੁੱਕਾਂ ਜਾ ਕਾਰਾਂ ਜੀਪਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਬਲਕਿ ਵਿਰਾਸਤੀ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਗਾਇਕੀ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰਵੇ, ਕਵੀਸ਼ਰੀ, ਢਾਡੀ, ਰਚਨਾਵਾਂ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਅਤੇ ਭੇਣ ਦੀ ਰੱਖੜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਟਿਕਟਾਂ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ 559-770-7785 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

PANNU'S

LEGAL SERVICES

G.S. Pannu
(Immigration Consultant, L.D.A.)

ivisapass@gmail.com • FAX 510.279.7624

510.677.5200

IMMIGRATION

★ PETITIONS ★ VISAS ★ POLITICAL ASYLUM

★ GREEN CARDS ★ CITIZENSHIP ★ AFFIDAVIT OF SUPPORT

STUDENT VISA (EDUCATE YOUR CHILDREN IN USA)

DIVORCE

★ CHILD SUPPORT ★ CHILD VISITATION ★ CHILD CUSTODY ★ MODIFICATION

PANNU'S

PASSPORT & VISA SERVICES

indiavisa123@gmail.com • FAX 510.279.7624

VISA IN ONE DAY

Indian Passport India Visa in 1 Day OCI US Passport

Power of Attorney & Other Services

510.677.8440

40757, Grimmer Blvd.
FREMONT
CA-94538

3810 Eau Claire Ave, Ceres,
MODESTO/CERES
CA-95307

220 Bush St/Montgomery St. #445
SAN FRANCISCO
(OPPOSITE INDIA VISA CENTER)

Serving Around the World Community Since 1994

We Specialize to Asia, Europe, Middle East, Africa, Australia & etc.

Special fares to :

SFO TO DEL

LAX TO DEL

SKYWAY TRAVEL

Special fares to

Amritsar & Delhi

Book on line 24/7 : www.skywaytkt.com

Or Call (818) 762-9236

15549 Devonshire St., Ste. 206 Mission Hills, CA 91345

ਦੇ ਜਾਂ
ਦੇ ਤੋਂ ਵੱਧ
ਟਿਕਟਾਂ ਖਰੀਦਣ
'ਤੇ ਇਕ ਭਾਰ ਤੋਲਣ
ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਮੁਫਤ
ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Cst No. : 2054876-40

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫੌਜ ਨੇ ਮਨਾਇਆ ਯਾਦਗਾਰੀ ਦਿਨ

ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ, ਕੀਰਤਨ ਸਰਵਨ

ਕੀਤਾ ਤੇ ਲੰਗਰ ਛਕਿਆ

ਓਟਾਰੀਓ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸਾਲਾਨਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਦਿਵਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦੇ 200 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਹਰ ਸਾਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫੌਜੀਆਂ, ਸਿੱਖ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਲੜਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਓਟਾਰੀਓ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਹੈਰੀਟੇਜ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ 7ਵੀਂ ਟੋਰਾਂਟੋ ਰੈਜੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਰੋਇਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਆਰਟਲਰੀ ਦੇ ਫੌਜੀਆਂ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸਾਲਾਨਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫੌਜ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਮਾਸਟਰ

ਬੰਬਾਰਡੀਅਰ ਜੈਸਮੀਨ ਬੁਕੇਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਹਰ ਧਰਮ, ਹਰ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਹਰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਹੈ ਅਤੇ

ਇੱਥੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਰਸਮੀ ਮਾਰਚ ਨਾਲ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਫੌਜ ਦੇ 200 ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਵਾਹਨਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਫੌਜੀ ਤੋਪਾਂ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ 500 ਲੋਕ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਅਲੌਕਿਕ ਰੰਗ ਬੱਝਾ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਲੀਨ ਹੋ ਗਏ।

ਸਿੱਖ ਹੈਰੀਟੇਜ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਵਿਖੇ 'ਵਾਰ ਐਂਡ ਫੇਥ' (ਜੰਗ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ) ਬਾਰੇ ਇਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵੀ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਜੰਗ ਵਿਚ ਧਰਮ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਸੀ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੌਕਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਮਾਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਤੇਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਣਿਆ

'ਆਸਟਰੇਲੀਅਨ ਆਫ ਦਿ

ਯੀਅਰ' ਐਵਾਰਡ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ

ਮੈਲਬਰਨ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ : ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵੱਕਾਰੀ ਕੌਮੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਆਸਟਰੇਲੀਅਨ ਆਫ ਦਿ ਈਯਰ-2017 (ਲੋਕਲ ਹੀਰੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਦਰਨ ਟੈਰਿਟਰੀ) ਇਸ ਵਾਰ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ

ਵਾਲੀ ਨਦਰਨ ਟੈਰਿਟਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਰਹਿੰਦੇ ਤੇਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਬੰਧਤ ਬਾਡੀ

ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਟੈਰਿਟਰੀ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਡਾਰਵਿਨ ਵਿਚ 2006 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪਰਵਾਸ ਕਰਕੇ ਆਏ ਤੇਜਿੰਦਰ ਨੂੰ ਇਹ ਐਵਾਰਡ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਖੁਆਉਣ ਅਤੇ ਬਣਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਟੈਕਸੀ ਚਾਲਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਤੇਜਿੰਦਰ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਜ ਕਰੀਬ ਪਿਛਲੇ 4 ਸਾਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਵਸਣ ਮੌਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਕਾਰਨ ਨਸਲੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਚਲਾਏ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਸਕਣ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਵੈਨ ਵਿਚ ਖਾਣਾ ਰੱਖ ਕੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਮਿਸ਼ਨ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤਾ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸ੍ਰੋਤ ਦੱਸਦਿਆਂ ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਵਿਚੋਂ ਦਸਵੰਧ ਕੱਢ ਕੇ ਇਸ ਖਾਣੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ 85 ਕਿਲੋ ਦਾਲ ਅਤੇ ਚੌਲ ਸਮੇਤ ਮਿੱਠਾ ਜਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਹਰ ਆਖਰੀ ਐਤਵਾਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵੈਨ ਲੋੜਵੰਦ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਰੀਬ ਡੇਢ ਸੌ ਵਿਅਕਤੀ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਦਰਨ ਟੈਰਿਟਰੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਈਕਲ ਗਨਰ ਨੇ ਤੇਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਕੌਮੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਮੁਬਾਰਕਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਆਸਟਰੇਲੀਅਨ ਆਫ ਦਿ ਯੀਅਰ ਐਵਾਰਡ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਮੁਲਕ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਕੈਨਬਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

HINDI ELITE PACK

\$29.99 FOR 24 MONTHS

Save \$120 over 2 years

HINDI ELITE PACK

\$29.99 mo for 24 months

HINDI MEGA PACK

\$49.99 mo for 24 months

INCLUDES CHANNELS LISTED ABOVE

EXPERIENCE YOUR CULTURE AT HOME. CALL TODAY!

All offers require credit qualification, 2-Year commitment with early termination fee and eAutoPay. Requires subscription to a qualifying American or DishLATINO package starting at \$29.99/mo.

Sunwireless
(888) 220-5503
www.sw.getdish.com

ASK ABOUT DISH
FOR YOUR HOME,
APARTMENT, OR
BUSINESS
dish
AUTHORIZED RETAILER

Offer for new and qualifying former customers only. Important Terms and Conditions:
Qualification: Advertised price requires credit qualification and eAutoPay. Upfront activation and/or receiver upgrade fees may apply based on credit qualification. Offer ends 1/16/17. 2-Year Commitment: Early termination fee of \$20/mo. remaining applies if you cancel early. \$120 Savings Offer: Receive a monthly credit of \$5 for the first 24 months. Requires subscription to International package and qualifying American or DishLATINO package (starting at \$29.99/mo). NOT included in advertised price (and subject to change): Taxes & surcharges, add-on programming (including premium channels), Protection Plan, and transactional fees. Other: All packages, programming, features, and functionality are subject to change without notice. After 6 mos., you will be billed \$8/mo. for Protection Plan unless you call to cancel. After 2 years, then-current everyday prices for all services apply. For business customers, additional monthly fees may apply. Free standard professional installation only.

3 HD PUNJABI TV CHANNELS - PACK in ONE SINGLE APP

SPIRITUAL

NEWS

MUSIC

DOWNLOAD GLOBAL CPN APP ON

log on to:

www.globalcpn.tv

For More Details:

GILL PARDEEP

646-520-6706

HARBHAJAN SINGH

201-281-4889

JUS 24x7 KEEPING UP WITH PUNJAB

ਸਭ ਦੀ ਖਬਰ ਲਵੋ- JUS 24x7 ਪਲ ਪਲ ਦੀ ਖਬਰ ਦਵੇ

WATCH JUS 24x7 ON CHANNEL 743 ON dish & sling TELEVISION

CALL TO ADVERTISE 718-752-9290 | CALL TO SUBSCRIBE 1-888-246-6242

Fresh **AUR** Apna? KYA HAI?

Canadian Highest
Grade Wheat Say Bana

You Get In Days
Not In Months

Hygienic Storage,
Clean Milling Facility

**DESI
STYLE**

